

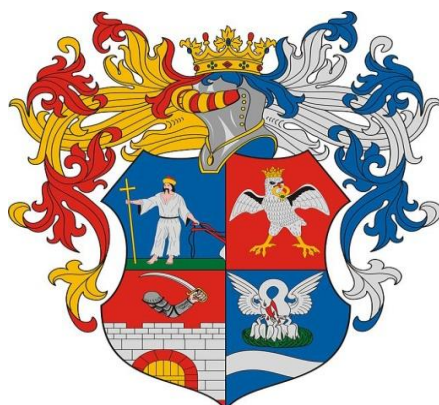
TOP-5.2.1-15-BS1-2016-00001

„Együttműködés a jobb életminőségért” című projekt

Társprojekt:

**TOP-4.3.1-15-BS1-2016-00001
Szociális városrehabilitáció Sarkadon**

Közösségi beavatkozási terv

Pályázó

Sarkad Város Önkormányzata

Konzorciumi tag

Sarkadi Kistérségi Egészségügyi Fejlesztő Nonprofit Kft.

Tartalomjegyzék

1.	Vezetői összefoglaló.....	3
2.	Helyzetelemzés.....	4
3.	A célterületek elemzése.....	8
3.1.	Az akcióterület kijelölése	8
3.2.	Jogosultság igazolása.....	10
3.3	Megelőző felzárkóztató és település-rehabilitációs tevékenységek bemutatása.....	16
3.4	A településen a társadalmi integráció érdekében történő eddigi intézményi együttműködések bemutatása.....	18
3.5	beavatkozási helyszínek kijelölése	19
3.6	A beavatkozási helyszínek társadalmi, gazdasági, környezeti, valamint műszaki-fizikai, infrastrukturális jellemzőinek bemutatása, a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés.....	20
4	Igényfelmérés.....	21
5.	Az akcióterület beavatkozásainak bemutatása.....	25
5.1	Célok meghatározása	25
5.2	A Célcsoport és célcsoport igények meghatározása.....	26
5.3	A tervezett programok egyes tevékenységei.....	27
5.4	Tervezett szociális munka bemutatása	41
5.5	Tervezett közösségfejlesztés bemutatása	42
5.6	Tervezett tevékenységek kihasználtságának bemutatása	48
5.7	Szinergia vizsgálat.....	54
5.8	Bevonandó partnerek a megvalósítás és a fenntartható üzemeltetés érdekében	60
5.9	A projekt várható hatásai	61
5.10	Kockázatok elemzése	63
5.11	A projekt elkészítése és végrehajtása során lezajlott partnerségi egyeztetések.....	65
5.12	Felhívásban meghatározott horizontális szempontok érvényre jutása.....	66
5.13	A megvalósulás helyszíne	67
6.	Pénzügyi terv.....	69
7.	Megvalósítás intézményi kerete	75
7.1	A menedzsment szervezet bemutatása	75
8.	A nyilvánosság biztosítása, kommunikációs tevékenység	77
8.1	A célcsoportok és az érintettek kommunikációs szempontú elemzése, kommunikációs üzenetek megfogalmazása	77
8.2	Kommunikációs eszközök azonosítása	78
1.	számú melléklet: Az akcióterület jogosultságának alátámasztása KSH adatokkal	80
2.	számú melléklet: Sarkad szegregátumait áttekintő térképek.....	86
3.	számú melléklet: az akcióterület és a szegregátum elhelyezkedése a településen belül	87
4.	számú melléklet A településrehabilitációs projekt végrehajtási ütemterve	88

1. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A Községi beavatkozási terv célja Sarkad Város és azon belül is az Integrált Településfejlesztési Stratégiában kijelölt akcióterület társadalmi, gazdasági, környezeti, műszaki-fizikai, infrastrukturális helyzetének bemutatása, a felzárkóztatáshoz kapcsolódó intézkedések tervezése. A leírt helyzetelemzés feltárja a szociális célú városrehabilitációs program indokoltságát, bemutatja a program összeállítása során kialakult partnerségi folyamatokat és azokat a kulcselemeket, melyet a konzorciumi partnerek az akcióterületen élő hátrányos helyzetű családok felzárkóztatása érdekében együttműködésben meg kívánnak valósítani.

A Községi Beavatkozási Terv egyszerre mutatja be az összekapcsolódó TOP-5.2.1-15-BS1-2016-00001 azonosítószámú „Együttműködés a jobb életminőségért” című projektben megvalósítandó a társadalmi felzárkóztatást segítő szoft típusú tevékenységeket és a TOP-4.3.1-15-BS1-2016-00001 azonosítószámú Szociális városrehabilitáció Sarkadon című pályázatban megvalósuló infrastrukturális fejlesztéseket.

A két egymással szoros kapcsolatban álló projekt célja, hogy megvalósuljon a Sarkad város leszakadó városi területein élő közösségek integrációja, a hátrányos helyzetű emberek életlehetőségei javuljanak, számukra elérhetővé váljanak az életminőség javulását szolgáló humánszolgáltatások. A program két fontos eleme a folyamatos szociális munka biztosítása és a közösség-szervezés, mely segítségével erősödik a helyi kohézió, fejlődik a társadalom befogadó képessége. A TOP 4.3.1-es pályázat keretében megvalósuló infrastrukturális fejlesztés révén szociális bérlakások állnak rendelkezésre, megépítésre kerül egy közösségi tér, a település biztonságérzetének javítása érdekében térfelügyelő kamera rendszer kerül kiépítésre és javul a szegregált terület megközelíthetősége.

Monitoring mutató megnevezése	Indikátor
A jobb életlehetőségekkel rendelkező hátrányos helyzetű személyek száma az akcióterületen	1348 fő
A helyi társadalmi akciókba bevonás érdekében elért hátrányos helyzetű személyek száma	900 fő
Helyi társadalmi akciókban résztvevők száma	1348 fő
Szociális városrehabilitációs programmal elért hátrányos helyzetű lakosság száma	900 fő

Monitoring mutató megnevezése	Indikátor
Helyreállított lakóegységek városi területeken (CO40)	4 db
Integrált városfejlesztési stratégiákba bevont területek lakossága (CO37)	10463 fő
Szociális célú városrehabilitációval érintett akcióterületen élő lakosság száma	2996 fő
Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek (CO39)	225,59 m ²

A program megvalósítási időtartama 36 hónap. A rendelkezésre álló forrás:

- TOP-5.2.1-15-BS1-2016-00001 azonosítószámú „Együttműködés a jobb életminőségért” című projekt esetében 80.000.000 forint
- TOP-4.3.1-15-BS1-2016-00001 azonosítószámú Szociális város rehabilitációs Sarkadon című pályázat esetében 200.000.000 forint.

A TOP 5.2.1-es projekt előkészítési szakaszában átgondolásra kerültek a megvalósítandó tevékenységek. A Felhívás elvárásainak megfelelően a szegregátumban élők számát alapul véve növeltük a szociális munkások létszámát. Ennek függvényében a tevékenységek átcsoportosításra kerültek. Ezen felül az Előkészítő tanulmányban foglaltak a Községi Beavatkozási Tervben kiegészülnek a TOP 4.3.1-es projektben megvalósuló infrastrukturális fejlesztésekkel. Így komplexen kezelhető a szociális város rehabilitációs program.

2. HELYZETELEMZÉS

Sarkad város bemutatása

A Sarkadi járás a Dél-Alföldi régióban található, Békés megye egyik legszegényebb járása. A járáshoz 11 település tartozik (Biharugra, Geszt, Körösnagyharsány, Kötegyán, Méhkerék, Mezőgyán, Okány, Sarkad, Sarkadkeresztúr, Újszalonta, Zsadány) köztük az egyetlen város Sarkad, mely egyben a járás központja is. Az itt élők száma a 2013-as adatok szerint 23 983 fő, népsűrűsége 42 fő/km². A járás hátrányos helyzetét meghatározza a közlekedési és földrajzi elhelyezkedése, mely kihat a gazdasági életre is.

A munkaerő-piaci helyzetre Békés megyében jellemző, hogy az országos átlaghoz képest az aktivitási arány 2,5 százalékponttal, a foglalkoztatási 3 százalékponttal és a munkanélküliségi ráta pedig 1 százalékponttal magasabb. Ez a Sarkadi járásban a fiatalok elvándorlásához vezetett.

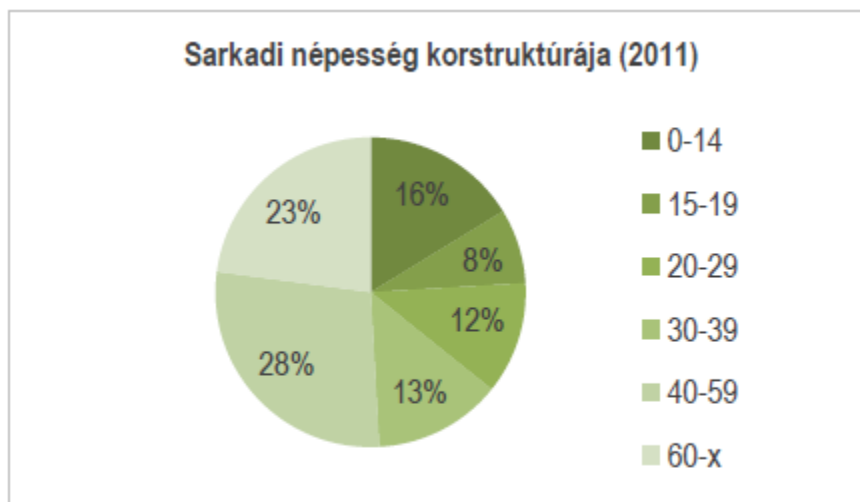
A térségben a legjelentősebb foglalkoztatók az Önkormányzatok, nagyfoglalkoztató magánvállalkozás nincs, elsősorban a mezőgazdasági termelés és az ehhez kapcsolódó feldolgozó ipari termelés a meghatározó. A működő vállalkozások fele a járásközpontban, Sarkadon helyezkedik el. Ezek azonban jellemzően tőkeszegény, 10 fő alatti foglalkoztatók.¹ **Sarkad járás fejlettségi szintjét mutatja, hogy a társadalmi és demográfiai, lakás és életkörülmények, a helyi gazdaság és munkaerő-piaci, valamint infrastruktúra és környezeti tényezők alapján a 290/2014 (XI.26.) Kormányrendelet szerint komplex programmal fejlesztendő járásnak számít.**

A járásközpont gazdaság fejlettségére és a foglalkoztatási esélyekre utal, hogy a 27/2013 (II. 12.) kormányrendelet szerint a település a szabad vállalkozási zónába tartozik, mely feljogosítja arra, hogy a foglalkoztatási esélyek növelésére, új munkahelyek fejlesztésére a Nemzeti Foglalkoztatási Alap foglalkoztatási alaprészéből többletforrásokat igényelhet, illetve, hogy a 105/2015 (IV. 23.) kormányrendelet szerint a jelentős munkanélküliséggel sújtott települések közé tartozik.

¹ Sarkad Járás Fejlesztési Stratégiája 2015.

Sarkad Budapesttől 240, Békéscsabától 30 km távolságra fekszik, a Gyulát a méhkeréki határátkelővel összekötő másodrendű közúton, valamint a Gyulát Nagyszalontával összekapcsoló vasúti mellékvonalon. A járás lakosságának 43,65%-át Sarkad népessége adja, emellett a megye 8. legnépesebb települése. A lakosság száma folyamatosan átlagosan évi 50-200 fővel csökken, míg 1990-ben 11.049-en, 2015-ben már csak 10.463-an élnek a településen.

A város korszerkezetét vizsgálva megállapítható, hogy ugyan az országos és a megyei átlaghoz képest kedvezőbb képet mutat, hiszen a 60 évesnél öregebb korosztályhoz csak a település 23 %-a tartozik, az öregedési index mégis kedvezőtlen, különösen annak függvényében, hogy ez a mutató 2001-ben 100,2% 2013-ban pedig 143,3 % volt.

Forrás: Népszámlálás (KSH), 2011

1. számú ábra: Sarkad korösszetétele

Sarkad társadalma tehát öregedő, és ezzel együtt az eltartottak aránya is magas (58%). A 2011-es népszámlálás adatai szerint a határ közelségéből eredően 130 román nemzetiségű él itt, és 960-an (ez a lakosság 9,39 %-a) vallották magukat cigánynak. A statisztikai adatoktól eltérően azonban a cigány lakosság száma jóval magasabb, a településen élők legalább negyede sorolható ebbe a kategóriába. Erőteljes aránynövekedésük mögött egyrészt a roma családokra jellemző magas születések száma áll, másrészt 2012-től megfigyelhető az a folyamat, miszerint a környező településekről jellemzően az észak-keleti városrész szegregációs területére költöznek a cigány családok.

A munkaerő-piaci helyzetről árulkodnak a nyilvántartott álláskeresőkre vonatkozó adatok. A 2012-es adatok szerint a nyilvántartott álláskeresők száma 979 fő volt, mely a munkavállalói korú lakosság 14,3 %-a. Ez az adat ugyan 2014-es lezárt éves adatok szerint 10,34%-ra csökkent, de még így is az országos átlaghoz képest 4,24 %-os elmaradást mutat. A tartósan munkanélküliek aránya pedig ebből 21% körül mozog, mely szintén jelentős adat.² A javulás elsősorban a közfoglalkoztatásnak köszönhető, és nem hagyható figyelmen kívül az a tény, hogy a településen magas a nyilvántartásban nem szereplő munkanélküliek száma is.

² Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adata

A munkaerő-piaci helyzet szempontjából releváns iskolai végzettségre vonatkozó mutatók országos összehasonlításban kedvezőtlenek, Békés megyében pedig városi szinten Sarkadon az egyik legrosszabb.

Az iskolai végzettséget nem szerettek helyzete Magyarországon kedvezőtlen, és ez a hátrány fokozottan érzékelhető a fiatalok esetében. A fiatalkori munkanélküliségi ráta, mely Sarkadon közel 10 %, folyamatos növekedése mellett megfigyelhető az is, hogy növekszik az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező fiatal munkanélküliek száma is. A KSH 2011. évi adatai alapján országosan a 20-25 éves korosztály 16%-ának legmagasabb végzettsége általános iskola. Ez az arány tovább romlik a kisebbségi, elsősorban a roma származású csoportok között. A 2006 és 2009 között végzett életpálya felmérés adatai szerint az iskolázatlan szülők által nevelt gyerekek közül a roma származásúak több mint 25%-kal nagyobb valószínűséggel esnek ki a nappali tagozatos iskolarendszerekből, mint a nem roma családok gyermekei.³

Sarkadon a 2011-es népszámlálás szerint az aktív korúak közül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők arány 28%, felsőfokú végzettsége pedig a 25 éves és idősebb korosztályban 7,3 %-nak van.

A településen egy négy tagóvodából álló intézmény látja el a 3-6 évesek nevelését, ahol a 292 gyermek közül ingyenesen 269 fő étkezik. A 2015/2016-os tanévre beíratott gyerekek közül az októberi statisztikai adatszolgáltatás szerint 15-en hátrányos helyzetűek, 53-en pedig halmozottan hátrányos helyzetűek⁴. Ez az adat azonban folyamatosan változik. A 2015/2016-os tanév féléves intézményi beszámolója szerint a halmozottan hátrányos helyzetűek száma 75-re, a hátrányos helyzetűek száma pedig 32-re nőtt. A rossz szociális helyzetre utal az is, hogy a településen 962-en részesülnek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.⁵

A városban egy 48 férőhelyes bölcsőde működik, mely folyamatosan férőhelyhiánnyal küzd, 2013-ban 25, 2014-ben 29, 2015-ben 28 gyerek került elutasításra. A bölcsődében a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma viszonylag alacsony, mely elsősorban azzal van összefüggésben, hogy szüleik munkalehetősége korlátozott.

Sarkad település szerkezete

A járás központjában lévő Sarkad a Fekete-Kőrös jobb partján 12 557 hektáron fekszik, melyből belterület: 791 ha, külterület 11 766 ha. A különböző településrészek jól elkülöníthetőek. A történetileg kialakult településrész a Kopolya – Éden-tó – Gyepes-csatorna vonalától északkeletre terül el, az északi és keleti peremen már jobbára négyzethálós, szabályos szerkezetű bővítmények találhatóak.⁶

³ Qall - Helyzelemzés és további kutatásra javasolt irányok a korai iskolaelhagyás problémájának hatékony kezelése érdekében (2013.)

⁴ Önkormányzati adatszolgáltatás

⁵ intézményi adatszolgáltatás

⁶ Sarkad város településszerkezeti terve 2009.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia és az azt megalapozó vizsgálat Sarkadon 5 településrészt határol le: Északi városrész (1), Óváros (2), Telek (3), Ipari park (4), Külterület (5).

Forrás: Sarkad város integrált településfejlesztési stratégiája 2015.

2. számú ábra: Sarkad városrészei

A településen az épített környezetre jellemző a családi házas jelleg. Az Északi városrészben a földszintes épületek mellett az Árpád fejedelem tér felől zárt sorú építkezés is található, melyhez hasonló idegen testként az Óvárosban is fellelhető. A város központjának számító Óvárosi rész a legnépesebb, itt érhetőek el a különböző városi funkciók. A belváros történetileg meghatározott térszerkezetét megbontják az 1960-as és 80-as évek stílusához igazodó, szabadon álló magasabb építmények.

A Telek a Gyepes csatornától délre kialakult közművesített lakóterület és egyben az Éden-tónak köszönhetően rekreációs terület is. Az itt lévő területekre jellemző a négyzethálós szabályos építkezés. Jellemző az aktív korú lakosság magas száma. A humánszolgáltatás kiterjed az oktatási intézményekre, orvosi ellátásra és itt található a város szociális otthona is. Az önkormányzati lakások negyede itt épült, amelyek közül 19% alacsony komfortfokozatú. Ezen a területen keresztül közelíthető meg az Ipari Park, mely miatt nagy az átmenő forgalom.

Az Ipari Park az egykori Cukorgyár és Kendergyár helyén levő összközműves elsősorban egybefüggő gazdasági terület, ahol az egykori szociális lakások ma sorházként lakóterületi funkciót töltenek be. Itt összesen 207-en élnek.

A külterületen főleg idősebb korosztály él, összesen 63-an. Az itt található 33 lakás harmada alacsony komfortfokozatú. Jellemzője a mezőgazdasági és az erdőgazdasági felhasználás.

A város legelmaradottabb része északon-északkeleten található, itt a sarkadi lakosok 12%-a él, és szinte az egész területen magas a szegregációs index. Ez a városrész gazdaságilag és infrastrukturálisan is fejletlen, a szennyvízhálózat és a szilárd burkolatú út több utcában hiányzik. A városrészben az intézményi szolgáltatást összesen egy óvodai feladat-ellátási hely biztosítja, ezen kívül közintézmény itt nem található. Az elsősorban lakófunkciójú hiányos közművel rendelkező szlömösödött városrész kiterjedése folyamatosan növekszik a bejelentkezés nélküli betelepülésnek köszönhetően.

Az egyes városrészek utcák szerinti lehatárolását tartalmazza az alábbi táblázat:

Városrész	Lehatárolás
Északi Városrész	Magyar – Retek - Hajdú u.- Árpád fejedelem tér - Szalontai - külterület
Óváros	Hajdú u. – Retek – Magyar - Árpád Fejedelem tér – Szalontai u. – Anti – Gyepes csatorna - külterület
Telek	Gyepes csatorna – Anti - Ságvári - külterület
Ipari Park	Az ipari park területe, helyrajzi száma
Külterület (speciális városrész)	A város teljes közigazgatási területe a belterület kivételével

Forrás: Sarkad város integrált településfejlesztési stratégiájának megalapozó vizsgálata 2015.

1. számú táblázat: Sarkad városrészek utcák szerinti lehatárolása

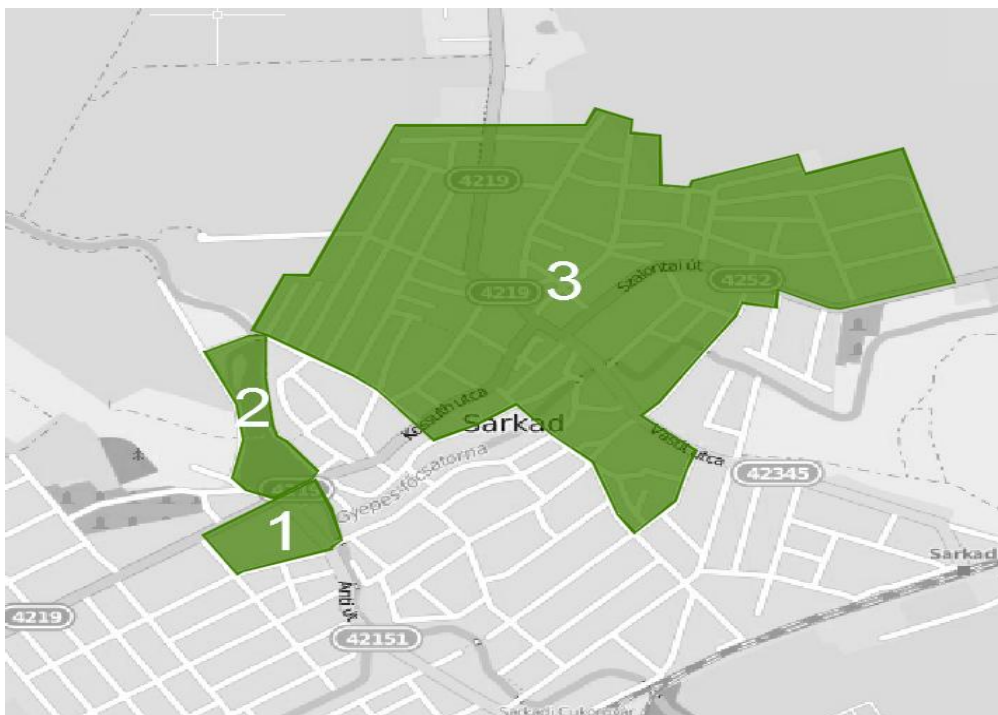
Az elmúlt időszakban Sarkad főcélkitűzése volt, hogy intézményrendszerét úgy fejlessze, hogy a különböző közösségi, gazdasági, igazgatási és közlekedési funkciók település szinten is és járási szinten is jól elérhetőek legyenek.

3. A CÉLTERÜLETEK ELEMZÉSE

3.1. Az akcióterület kijelölése

A település Integrált Településfejlesztési Stratégiájában lehatárolt akcióterületek a következők:

1. akcióterület: Telek, alközpont
2. akcióterület: Éden-tavak és környezete
3. akcióterület: Városközpont a szegregátumokkal (Északi-városrész, Óváros)

Átnézeti helyszínrajz az akcióterület lehatárolásáról

A Telek alközpontra kiterjedő 1. akcióterület a területi elhelyezkedésből eredően magába foglalja a 30%-os mutató alapján meghatározott szegregációval veszélyeztetett területet is.

Az „Együttműködés a jobb életminőségért” című TOP 5.2.1-es projekt a 3. akcióterületre vonatkozóan kerül megvalósításra. Az akcióterület az Óváros központját és a kapcsolódó leromlott és/vagy szlömösödött lakóterületeket fedi le, melyek szegregációval terheltek.

A 3. akcióterület a Közösségi Beavatkozási Terv meghatározásának megfelelően olyan összefüggő településrész, mely kiterjed a Sarkad Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájához kapcsolódó Anti-szegregációs programban meghatározott 1.2.3 szegregátumokra, de azok határát meghaladja. Az akcióterület a szegregátumok mellett magába foglal egy földrajzilag folytonosan kapcsolódó településrészt is, ahol többek között a projekt céljainak elérése érdekében a szociális városrehabilitációhoz köthetően fizikai beavatkozások valósulnak meg, kivéve a lakosság költöztetése, mely Sarkad területén integrált környezetben kijelölendő beavatkozási helyszínekre történik.

Az akcióterület utcák általi lehatárolása:

Bihar u. – Veress Sándor u. – Honvéd u. – Nagykert u. – Gárdonyi u. – Vasút u. – Bánát u. – Sziget u. – Szalontai u. – Toldi u. – Halász u. – Galamb u. – Gólya u. – Hajdú u. – Magyar u. – Munkácsy M. u. – Sarkadkeresztúri úti – Csillag u. – Munkás u. – Sugár u.⁷

⁷ Az átnézeti helyszínrajz mellékletben csatolva.

A TOP 5.2.1-es konstrukció keretében megvalósuló társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex program a TOP 4.3.1 pályázat keretében tervezett infrastrukturális fejlesztésekkel összhangban a meghatározott akcióterületen élők számára nyújt felzárkóztatási lehetőséget, mely magába foglalja a beavatkozási területre történő mobilitást, a munkaerő-piaci helyzetet javító intézkedéseket és olyan közösségi programok szervezését, mely az egymás elfogadásának erősítése mellett lehetőséget biztosít a helyi identitás erősítésére is.

3.2. Jogosultság igazolása

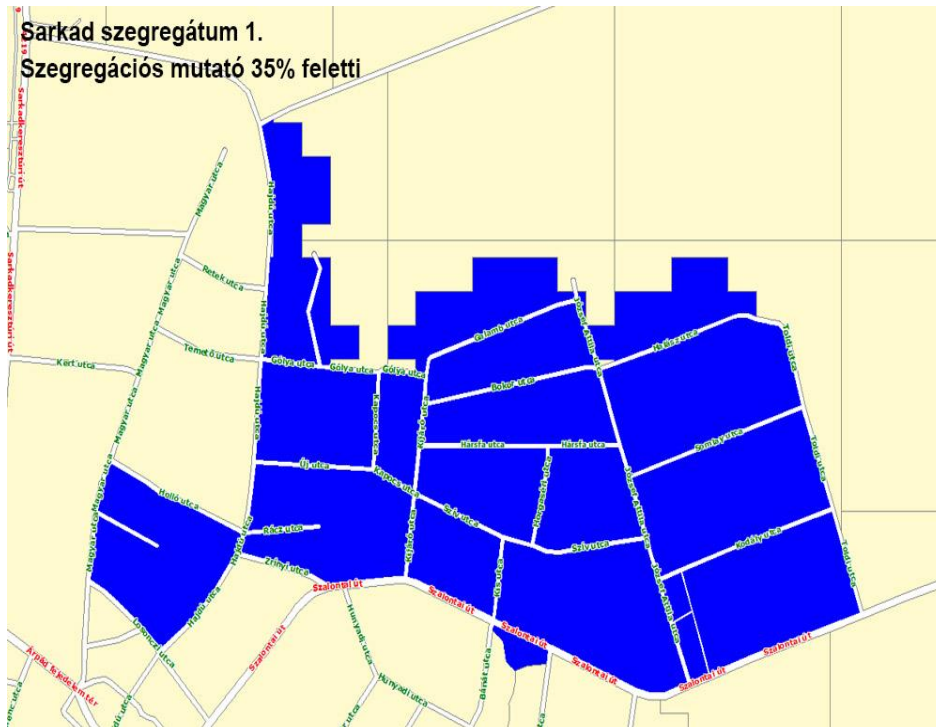
A TOP 5.2.1 és a TOP 4.3.1-es pályázatok keretében megvalósuló komplex fejlesztő program akcióterületi kijelölésekor figyelembe vettük Sarkad Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájában lehatárolt területeket valamint a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 10. mellékletében rögzített szegregátumokra vonatkozó definíciókat. A rendeletben meghatározottak szerint **szegregátumnak, illetve szegregációval veszélyeztetett területnek** tekintendők azok az egybefüggő tömbök, amelyek megfelelnek a szegregációs mutatóknak⁸, és a terület lakónépességének száma eléri az 50 főt. 2000 főnél népesebb települések esetén szegregátum az a településrész, ahol a mutató értéke nagyobb vagy egyenlő mint 35%, szegregációval veszélyeztetett terület pedig az, amely esetében a mutató nagyobb vagy egyenlő mint 30%.

Sarkadon a 2011. évi népszámlálás adatai alapján magas az alacsony státuszú lakosság száma 1.330 fő, melynek 40%-a az Óvárosban, negyede a Telek városrészben, 35 %-uk pedig az Északi városrészben lakik. Ezek alapján a településen négy szegregációval veszélyeztetett terület határolható le (az utcákra lebontott adatokat az 1. sz. melléklet tartalmazza, térkép 2. sz. melléklet.).

A leginkább szlömösödött az Északi-városrész, ahol összesen 1255-en, zömében romák élnek. Az itt élő alacsony státuszú lakosok aránya 68,2 %. A városrészben 374 lakás található, melyek 32,9 %-a alacsony komfort fokozatú, vagyis zömében komfortnélküli, félkomfortos és szükséglakás. Jellemző, hogy a szolgáltatások díjainak elmaradása miatt az itt élők körében magas a közüzemi vízszolgáltatásról, valamint az áram- és gázszolgáltatásról lekapcsolt ingatlanok száma. **Az Északi-városrész egész területe szegregációval veszélyeztetett területnek minősül (szegregációs mutató 68,4%), de ezen belül is jelentős kiterjedésű szegregátum, vagyis 35 % feletti szegregációs mutatóval rendelkező terület található (szegregációs mutató 69%)⁹.**

⁸Szegregációs mutató: legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül. A két kritériumnak *együttesen (vagyis személyenként)* szükséges teljesülnie.

⁹ 1. sz. melléklet: KSH 2011-es adatszolgáltatás

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal 2015.

1. sz. szegregátum (Északi városrész)

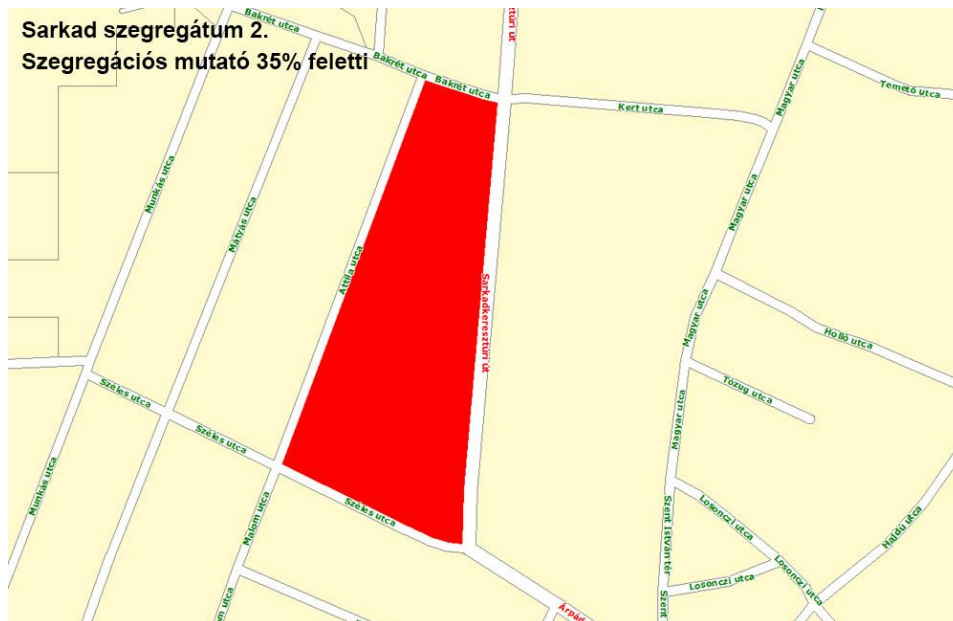
Utcák szerinti lehatárolás:

Magyar u. - Losonczy u. - Hajdú u. - Szalontai út - Szalontai út mindkét oldala a Bánát u. és a Sziget u. között - Szalontai út - Toldi u. - belterületi határ - Hajdú u. - Holló u.

Ezen a területen az elmúlt időszakban a szociális célú rehabilitáció keretében 17 szociális bérlakás épült, valamint nonprofit szolgáltatóház, parkolók, játszótér és sportudvar került kialakításra. Emellett a közbiztonság javítása érdekében térfigyelők kamerák telepítése, gyalogos átkelők hely létesítése és a József Attila, Kijáró, Gólya utcák szilárdburkolatának felújítása valósult meg. A fejlesztéseken kívül belvízrendezésre, a szennyvízelvezetés és tisztítás bővítésére is sor került a területen.

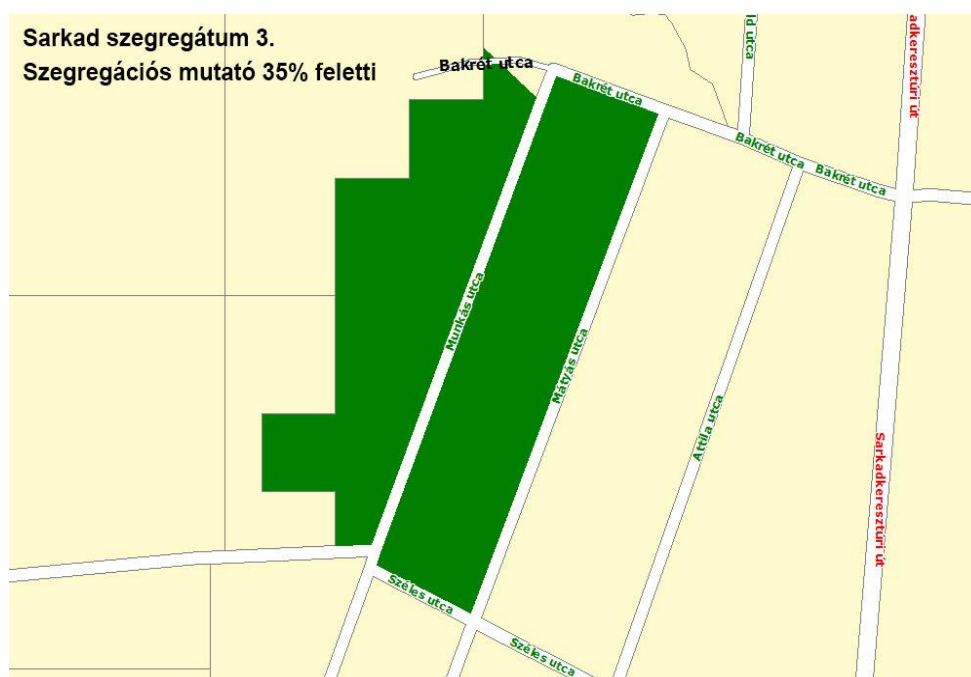
A 2. és a 3. szegregációval veszélyeztetett terület az Óvárosban található. A kettős területen az alacsony státuszú lakosok aránya 39%, a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya pedig 68%. A kettős szegregációval veszélyeztetett területen belül elkülöníthető két olyan területi egység, ahol 35 % feletti a mutató értéke. A Bakrét-Sarkadkeresztúri út – Széles utca- Attila utca által határolt területen az index 44,7%, a Széles utca – Mátyás utca – Bakrét utca – Belterületi határ által körülhatárolt részen pedig 39,6 %¹⁰. A két szegregátum elhelyezkedését mutatják az alábbi térképek.

¹⁰ 1. sz. melléklet: KSH 2011-es adatszolgáltatás

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal 2015.

2.sz. szegregátum (Óváros)

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal 2015.

3. sz. szegregátum (Óváros)

Az itt lévő lakásállomány 19 %-a alacsony komfortfokozatú. **A járás roma lakosságára jellemző a folyamatos bejelentkezés nélküli költözés, ezzel hozható összefüggésbe, hogy a 2. területen nő a roma lakosok száma.**

A hármask területen élők száma 80 fő, és itt a legkisebb a szegregációs mutató értéke 32,6%. A területen 18 szociális bérlakás található, ahol rászorult családok élnek. A közúti infrastruktúra ugyan teljes körű, de két utcában még nincs pormentes út.

A négyes veszélyeztetett terület a Telek-városrészben található, ahol 110-en élnek, és köztük is az aktív korúak 70% nem rendelkezik rendszeres jövedelemmel. A szegregációs mutató értéke 33,8%. A területen lévő háztartások 57%-ban nincs egyetlen foglalkoztatott sem. Önkormányzati bérlakás a területen nem létesült, és az itt lévő összesen 38 lakásból 6 komfort nélküli. A négyes terület elhelyezkedését tekintve található a legtávolabbra a városközponttól, ez 2,5 km távolság.¹¹

A szegregált illetve szegregátumokkal veszélyeztetett területeket figyelembe véve Sarkad Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája jelenleg négy akcióterületet különböztet meg. Az egyes akcióterület a Telek, alközpont, a kettes akcióterület az Északi városrészben lévő 1. sz. szegregátumra terjed ki, a hármas terület az Óvárosban található 2. sz. szegregátumra, míg a négyes terület a szintén az Óvárosban található 3. sz. szegregátumra.

Az ITS szerinti kettes, hármas és négyes akcióterületek fókuszában a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 10. mellékletében rögzített definíciók alapján a KSH által lehatárolt szegregátumok állnak.¹² A rendelkezésre álló adatok alapján a szegregátumok felszámolása nem lehetséges. Ebből következően a Stratégiai Program a 2. és 3. akcióterület vonatkozásában kulcsprojektként szociális városrehabilitációt, a 4. akcióterület tekintetében pedig a szegregáció csökkentése érdekében a közösségi szolgáltatások fejlesztését irányozza elő. A kulcsprojektek összhangban vannak a TOP 5.2.1-es pályázati konstrukció célkitűzéseivel.

Az önkormányzat becslése szerint a szegregátumokban életvitelszerűen lakók száma a 2011-es statisztikai adatokhoz képest ma jóval magasabb. A szegregátumokban élők számának változását a bejelentkezések alapján kísérik figyelemmel. A környékben lévő kistelepülésekről illetve az ország különböző pontjáról beköltözők miatt a szlömösödött városrészekben élők száma ma már meghaladja a 2.000 főt. A folyamatos bevándorlás következményeképpen a szegregált területek nőnek, az egymás mellett lévők összeérnek. Az ITS-ben lehatárolt területek szomszédos utcáiból a lakók elköltöznek, és ezekre a helyekre a szegregátumokban élők költöznek át.¹³ Mindez indokolja, hogy a szegregált településrészeket együttesen kezeljük, és az ott élő lakosságra együttesen gyakoroljunk hatást.

Az akcióterület társadalmi, gazdasági, környezeti és infrastrukturális jellemzői

A TOP 5.2.1-15 pályázati konstrukció keretében megvalósítandó társadalmi együttműködést erősítő komplex program akcióterülete tehát Sarkad három 35%-os szegregációs mutatóval rendelkező területét foglalja magába. Ezen a területen a KSH adatai alapján összesen 1348-an élnek. Az aktív korú lakosságon belül mindhárom szegregátumban magas a legfeljebb általános iskolai végzettséggel

¹¹ A szegregációval veszélyeztetett és a szegregátumok területi lehatárolását mutatják a 2. számú melléklet térképei

¹² A 30 illetve 35%-os mutatók alapján lehatárolt területeket mutató áttekintő térkép a 2. sz. mellékletben található.

¹³ Sarkad Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája – Megalapozó vizsgálat 2015.

rendelkezők aránya, de különösen magas a legnagyobb kiterjedésű szegregátumban, az Északi városrészben (74,1%). Több tényező mellett az iskolázatlanság is befolyásolja, hogy az itt élők nehezen jutnak munkához. A foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves korosztályban attól függően, hogy melyik szegregátumot vizsgáljuk csak 34 és 12 % között mozog. Az alacsony presztizsű foglalkoztatási csoportokba tartozók aránya az akcióterület legnagyobb szegregátumában 61,1 %, a legkisebben pedig 50%, ebben az adatban érezhető a közmunka program hatása. Különösen figyelemre méltó a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya a területen. Az 1. szegregátumban ez 80,1 %, a 2. szegregátumban 75 %, a 3. szegregátumban pedig 67,5 %. Az adatok is alátámasztják, hogy az akcióterületen zömében hátrányos helyzetű családok élnek. Külső segítség nélkül önállóan a felzárkózásra kevés esélyük van.¹⁴

Sarkad járásban a vállalkozások jelentős számban csökkentek, emellett a nagyobb foglalkoztatók kivonulása, a mikrovállalkozások egyre szerényebb teljesítménye a hagyományos munkahelyek alacsony számát vonta magával. Ez érzéketi hatását Sarkadon és a sarkadi szegregátumokban élők esetében is. Különösen nehéz helyzetben vannak az egykeresős családok, ahol az egy közmunkás foglalkoztatott még közel sem jelent olyan megélhetést, mellyel a gyermekek számára stabilitást és kiegyensúlyozott nevelést lehetne biztosítani. A gyenge gazdasági mutatók mellett a munkára való hajlandóság csökkenése is magával hozza a munkanélüliek magas számát és arányát. Az akcióterület kijelölésekor meghatározó szempont, hogy a területhez közel helyezkedjenek el olyan vállalkozások is, amelyek hosszú távon munkalehetőséget is biztosíthatnak az ott élőknek (jegyzői igazolás csatolva).

Az inaktív keresők jelentik többnyire a nyugdíjas, fogyatékkal élők és „leszázalékoltak” csoportját. Arányuk a szegregátumokban igen magas, mindhárom szegregátumban 80-60 % között mozog. Az adat mutatja egyrészt az elöregedés nagy arányát, másrészt az egészségügyi problémák nagyságát. Az 1. sz. szegregátumban élő 0-14 éves korosztály az ott élők 30,6 %-át teszi ki. Figyelembe véve, hogy a sarkadi járásban ugyanennek a korosztálynak az 58%-a szegénységben él, és azt, hogy a terület foglalkoztatási és jövedelmi viszonyai kedvezőtlen képet mutatnak a szegregátumokban számolni kell a gyerekszegénységgel is. Erre utalnak a Helyi esélyegyenlőségi program adatai is, mely szerint az általános iskolások 32%-a szegregátumban él, átlagosan az iskolába járó tanulók 13,9 %-a SNI tanuló, és nekik is több mint 50%-uk a a szegregátumok valamelyikéből jár iskolába. Erre reagálva az intézményben speciális tagozat működik. Mindez felhívja a figyelmet a területen élők mielőbbi fejlesztési lehetőségének megteremtésére és az iskolai lemorzsolódás elkerülése végett az egész iskolai időszak alatti fejlesztések biztosítására.

Sarkad épületeire elsősorban a családi házas építkezés jellemző. A szegregátumokban azonban találunk zárt soros épületeket is, melyek komfortfokozata alacsony. Az akcióterületen található épületek állapota zömében leromlott, és jellemző, hogy a viszonylag kis épületekben nagy családok élnek együtt. A városnak 91 önkormányzati tulajdonú lakása van, ezek közül 89 összkomfortos és 2 komfort nélküli.¹⁵ A perifériás területen élők lakhatási körülményeinek javítása érdekében Sarkad

¹⁴ KSH 2011. évi népszámlálási adatai

¹⁵ Jelentés az önkormányzatok ingatlankezelési és lakásellátási tevékenységéről 2015. KSH

Város Önkormányzata az előző fejlesztési ciklusban 10 új szociális bérlakás építését valósította meg, az itt élők magas száma és a folyamatos beköltözés azonban indokolja, hogy a bérlakások tovább épüljenek.

Sarkad **közbiztonsági helyzetére** utaló adatok szerint 2015-ben 126 fő volt a rendőrségi eljárásban regisztrált bűnelkövetők száma. 165-re tehető a vagyron elleni bűnesetek száma, és 41 alkalommal került sor testi sértésre.¹⁶ Az akcióterületen különösen nagy problémát jelent a droghasználat és a különböző szerekkel való kereskedelem. Így elmondható, hogy a preventív beavatkozásokra, az agressziókezelésre irányuló fejlesztésekre igény mutatkozik. A közbiztonság helyzetének javítása céljából az előző város rehabilitációs projekt keretében térfelügyelő kamerák kihelyezésére került sor az Északi városrészben. Ennek a fejlesztésnek a továbbfolytatására azonban szükség van.

A település **közúthálózata** alapvetően hálós jellegű, melyet a város főutcájának erős forgalma kettéoszt. A főutca körül a helyi úthálózat geometriai elosztása egyenletes. Legforgalmasabb utjai az országos közutak, melyek közül a Sarkadkeresztúri út kettős és hármas szegregátumot érinti.

Miután Sarkadon nincs helyi autóbusz közlekedés, a településen belüli kapcsolatot a helyközi járatok biztosítják.

A település alföldi jellegéből és a kiépített közutakból következően a kerékpározás és a gyalogos közlekedés jellemző. Lokálisan probléma a járdák leromlott állapota, és szükségessé válik a kerékpárutak további fejlesztése a szegregált területeken is.

A szegregátumokon belüli úthálózat fejlesztési szükségleteit mutatja, hogy az 1. szegregátumban nincs pormentes út a Galamb, Bokor, Hársfa, Horgaséri, Szív, Kis, Halász, Kodály, Toldi, Rácz utcákban és a Kapocs utca egy szakaszán, a 2. szegregátumban a Munkás utcában, a 3. szegregátumban pedig a Honvéd utcában és a Gárdonyi téren.

Sarkadon prioritást élvez a civil élet erősítése, a városért tenni akaró civilek mozgósítása, az önkormányzat, a vállalkozói szféra és a civil élet kooperációjának előmozdítása. Erre utal az is, hogy jelenleg **44 civil szervezet működik a településen**, melyek elsősorban oktatási, szociális, kulturális, sport és közbiztonsági tevékenységet folytatnak.

A DAOP-5.1.1-09-2F-2012-0002-es számú szociális városrehabilitációs program keretében a település civil szerveződései összefogtak, és olyan akciókat indították, mely a szegregátumokban élők életszínvonalát javította. Az összefogást a közösségi élet szervezésben jelenleg is jelentős szerepet betöltő **helyi Roma Nemzetiségi Önkormányzat** irányította. A Sarkadi Vállalkozók Egyesület aktívan közreműködött a munkahelyteremtés lehetőségeinek feltárásában, a Sarkadi Tűzoltók Egyesülete a tűz- és katasztrófavédelmi bűncselekmények megelőzéséről tájékoztatta az érintett lakosságot, az Egészségünkért Sport- és Kulturális Egyesület a sport terén aktivizálta a hátrányos helyzetűeket, a Sarkadi Kistérség Egészségügyi Fejlesztő Nonprofit Kft a családi életre nevelésben játszott szerepet, a Sarkadi Kistérség Kisszerszámos Halász és Horgász Egyesület a testi és lelki egészség védelmébe, míg a Sarkadi Bárkás Horgászegyesület a közösség építésbe vonódott be. A megnevezett egyesületek és civil szerveződések aktív bevonódásuknak köszönhetően az akcióterületen olyan

¹⁶ Sarkadi rendőrkapitányság adatszolgáltatása

felzárkóztatás és integrációs törekvés indult el, mely egyrészt érzékenyíti a befogadókat, másrészt felhívta a figyelmet a helyi közösségi élet jelentőségére is.

A társadalmi integráció erősítésére számos olyan program valósult már meg a településen, mely közelebb hozta egymáshoz az ott élőket, illetve az életminőség javítására irányultak. A komplex városrehabilitációs program a szociális felzárkóztatás mellett szociális bérlakások építésével a lakhatás körülményeit javította, közösségi ház és játszóterek létrehozásával a közösségi életet erősítette, a gazdasági funkciók erősödtek. A közbiztonság javítása érdekében térfelügyelő kamerák kerültek kihelyezésre és fejlődött az úthálózat is.

A komplex program mellett a település köznevelési intézményei áttértek az integrált nevelésre és a kompetencia alapú oktatásra. Az Egészségfejlesztési Iroda közreműködésével az akcióterületre és az oktatási intézményekre is irányultak olyan egészségnevelő akciók, melyek elősegítik a társadalmi integrációt. Emellett a Gyerekesély program működtetése a fiatal generáció sikeres karrierépítését, az iskolarendszerben való helytállását is támogatta.

A helyi önkormányzat a foglalkoztatás erősítésére is erőfeszítéseket tesz. A kijelölt akcióterületen élőket elsősorban a közfoglalkoztatással tudja a munkavilágába integrálni.

A szegregátumok területi felszámolására ugyan nincs mód, ám a településrészek fejlesztései, a közös programok szervezése, az iskolai végzettségek javítása érdekében tett lépések csökkentik a társadalmi konfliktusokat, olyan védőhálót jelentenek a leszakadó réteg számára is, mely az ő esélyeiket is javítja, valamint hozzájárul az együttéléshez. A fejlesztések azonban csak akkor érik el hatásukat, ha a különböző „soft” beavatkozások hosszú távon és folyamatosan működnek és a lakhatási körülmények javítása pedig minél szélesebb körben érintik a hátrányos helyzetűeket. Ezt a célt szolgálják a TOP 5.2.1 és a TOP 4.3.1 pályázati konstrukciók projektjei.

3.3 Megelőző felzárkóztató és település-rehabilitációs tevékenységek bemutatása

A DAOP-5.1.1-09-2f-2012-0002 azonosító jelű pályázat keretében Sarkadon az Északi-városrészben lévő nagyterjedésű szegregátum szociális célú rehabilitációja valósult meg annak érdekében, hogy a szegregáció további elmélyülését képes legyen a település megakadályozni.

A projekt támogatási összege 272 498 057 forint, és ehhez a település 48 714 828 Ft önerőt biztosított..

A pályázat keretében megvalósuló infrastrukturális és „soft” tevékenységek célja a város egyes társadalmi-fizikai-gazdasági szempontból is leszakadó településrészén élő lakosságcsoportok társadalmi helyzetének, foglalkoztatási színvonalának, életkörülményeinek javítása valamint a városrehabilitációs projekt keretében végrehajtásra kerülő fejlesztések elfogadtatásának elősegítése, a helyi identitást, közösségformálást erősítő programok megvalósítása.

A rehabilitáció keretében az adott városrészben társadalmi reintegrációt eredményező felzárkóztató programok valósultak meg „mini” projektek keretében. A megvalósításba bekapcsolódtak az

akcióterületen élő lakossággal kapcsolatban lévő szakemberek, civil szervezetek, intézmények dolgozói, a város lakossága is. Ezzel segítve az antiszegregációs törekvéseket.

A mini projektek meghirdetése során minden potenciális pályázó értesülhetett a szociális város rehabilitáció megvalósításában való részvétel lehetőségéről. A helyi nonprofit szervezetek számára első meghirdetési körben Sarkad város önkormányzata és a második meghirdetési körben a Roma Nemzetiségi Önkormányzat több alkalommal szervezett tájékoztató rendezvényt, amely keretében a pályázók megismerhették az egyes projekterveket és ennek köszönhetően kialakulhatott a szinergia és az antiszegregációs multiplikátor hatás. A szegregátumban élők nehezen motiválhatóak, ezért a rendezvényeken kezdetben alacsonyabb részvétel volt a jellemző, azonban a pozitív visszajelzések hatására fokozatosan nőtt az érdeklődés és a részvétel. Átlagosan 100 fő feletti volt a projektek során a résztvevők száma és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat visszajelzése alapján 30%-ot meghaladó mértékű volt a roma lakosság aránya.

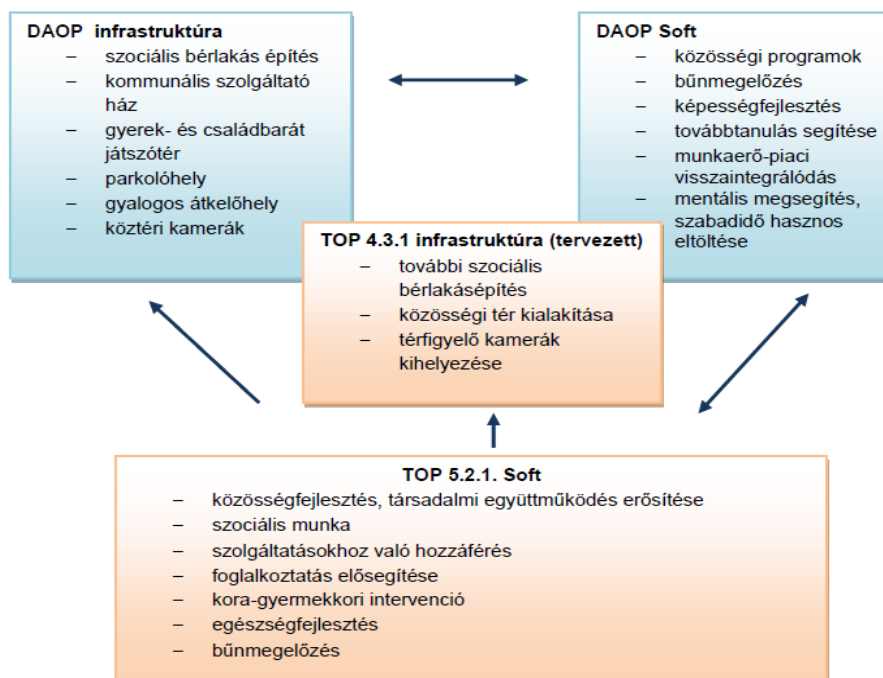
Az infrastrukturális fejlesztések kiterjedtek:

- József Attila téri játszótér kialakítása
- kamerarendszer kiépítése
- Szalontai út 17 szám alatti szociális bérlakás kialakítása
- Kijáró utca 10 szám alatti Gólya kommunális szolgáltatóház megépítése
- Kijáró és Gólya utcák új aszfaltburkolása
- 5 és 10 férőhelyes parkolók kialakítása
- Szigeti temető előtti gyalogos átkelőhely kiépítése

A projekt „soft” elemei a szegregátumban élők helyzetének javítását, a szabadidő hasznos eltöltését, a munkaerő-piaci és a társadalmi beilleszkedést szolgálták. A megvalósított programelemekkel 1244 fő elérése valósult meg sikeresen.

A sikeres városrehabilitáció érdekében az egyes tevékenységek logikailag egymásra épültek. A projekt eredményei alapján megállapítható volt, hogy az akcióterületen beavatkozás nélkül nem várható a szegregációs folyamatok megfordulása, a káros folyamatok ellen központi, átgondolt fellépés szükséges. Ezek alapján a folytonosság megteremtése érdekében került benyújtásra a TOP 5.2.1 és a TOP 4.3.1 fejlesztés, melyben az előző projektben megvalósított tevékenységektől jól lehatárolható fejlesztések zajlanak.

A már megvalósult és a most megvalósítás alatt álló projektek szinergiáját mutatja az alábbi ábra.

Saját szerkesztés

Megvalósult és tervezett fejlesztések szinergiája

3.4 A településen a társadalmi integráció érdekében történő eddigi intézményi együttműködések bemutatása

Sarkad Város településén a társadalmi felzárkóztatás segítése érdekében egy szakmaközi együttműködési rendszer alakult ki. Az együttműködés kiterjed egy részt a naprakész információk biztosítására, a párhuzamosságok kiszűrésére, és a sérülékeny társadalmi csoportok számára biztosított szolgáltatásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására. Az egyes humányszolgáltató intézmények szoros kapcsolatot építettek ki a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, a helyben működő civil szervezetekkel. Feladataik ellátása érdekében partneri kapcsolataik kiterjednek az egyeztetésekre, programok szervezésére, a célcsoport elérésére.

Tevékenység	Együttműködő partnerek	Együttműködés várható eredménye
Egészségügyi szűrések rendszeres lebonyolítása	Sarkadi Kistérségi Járóbeteg-Szakellátó Központ Roma Nemzetiségi Önkormányzat	Hátrányos helyzetű lakosság egészségi állapotának javítása
Integrációs pedagógiai program bevezetése az oktatási	Sarkadi Általános Iskola Sarkad Város Óvodái	Hátrányos helyzetű diákok integrációjának segítése,

intézményekben	Roma Önkormányzat	Nemzetiségi	képességkibontakoztatás
Közösségi és kommunális ház létrehozása a szegregátum területén	Roma Önkormányzat	Nemzetiségi	Közösség fejlesztése, szociális szolgáltatások közvetlen elérése
Közösségépítő városrehabilitációs program lebonyolítása	Roma Önkormányzat Sarkadi Kistérségi Járóbeteg Szakellátó Központ Kistérségi Humánszolgáltató Központ Civil szervezetek Bartók Béla Művelődési Központ	Nemzetiségi	A társadalmi beilleszkedéshez és a befogadáshoz szükséges attitűd fejlődése, életminőség javulása

3.5 beavatkozási helyszínek kijelölése

A TOP-4.3.1-15-BS1-2016-00001 azonosítós számú pályázat keretében olyan beruházások zajlanak, amelyek többek között lehetővé teszik a hátrányos helyzetű családok mobilizációját, integrált környezetbe költöztetését.

Sarkad Város Önkormányzatának tulajdonában jelenleg 91 bérlakás van, melyek mindegyikében laknak. A jelenlegi várólistán 101-en szerepelnek, így a szociálisan rászorulóknak életkörülményeinek javítására nincs mód. A bérlakás állomány bővítése szükségessé válik. A szociális városrehabilitációs program lehetővé teszi a bérlakás állomány bővítését. A megvalósuló beruházás keretében 3 db szociális bérlakás kerül kialakításra. A bérlakások helyszíne egyben a projekt beavatkozási területe is, melyek az akcióterületen belül, de integrált környezetben kerültek kijelölésre.

Ezek a következők:

1. 5720 Sarkad Kossuth u. 14. (2 db)
2. 5720 Sarkad Nagymező u. 33. (1 db)

A két helyszín a település belvárosában található, ahol a közszolgáltatások közvetlenül is elérhetőek, az itt élő lakosság pedig megteremti az integrált lakókörnyezetet. A szegregátumokból kiköltöző hátrányos helyzetű családok mentorálása során felkészülnek a mobilizációra, a megváltozott környezetbe történő beilleszkedésre. Esetleges konfliktusok esetén biztosított a mediáció. Az attitűdformáló tréningek mellett a befogadók érzékenyítése is megtörténik.

3.6 A beavatkozási helyszínek társadalmi, gazdasági, környezeti, valamint műszaki-fizikai, infrastrukturális jellemzőinek bemutatása, a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés

A TOP 4.3.1-es pályázati konstrukció keretében 3 szociális bérlakás kerül kialakításra az 5720 Sarkad Kossuth u. 14. (2 db) Nagymező u. 33. (1 db) beavatkozási helyszínen önkormányzati tulajdonú ingatlanban. A beavatkozási helyszínek belterületen, a település Óváros részében helyezkednek el. Területhez ugyan az akcióterületen belül találhatóak, de a szegregátumtól jól elkülöníthetőek, gyakorlatilag a város központjában helyezkednek el. A projekttel érintett akcióterület a város jelentős részét magába foglalja, így a belvárosnak nevezhető Óvárost is, melynek a lehatárolás során a szegregátum folyamatos növekedését is figyelembe vettük. A két helyszín a szegregátumoktól elkülöníthető, az itt élő családok biztosítják az integrált közösség kialakítását. Miután a belvárosi részben történik meg a fejlesztés, így a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés közvetlenül garantált. A projektben a marginalizált közösségből családokat kívánunk költöztetni a megadott beavatkozási helyszínekre. A beilleszkedés segítése céljából attitűdformáló képzések, a közösségi rendezvények, tanácsadások és a folyamatos szociális munka megvalósulási helyszíne a szegregátum területén elhelyezkedő Közösségi Ház (5720 Sarkad Kijáró u. 10.)

A Kossuth utca 14 szám a település központjában található. A háttömbben nem hátrányos helyzetű családok élnek. Az itt lévő épületek emeletes házak, melyek alsó szintjén üzletek, bankok találhatóak. A lakóépületek közvetlen környezetében az alábbiak szerint megtalálhatóak a közigazgatási illetve humánszolgáltatási intézmények.

Sarkad Város Önkormányzata	5720 Sarkad, Kossuth utca 27.
Sarkad Járási Hivatal	5720 Sarkad, Szent István tér 7.
Sarkadi Roma Nemzetiségi Önkormányzat	5720 Sarkad, Kossuth utca 27.
Sarkadi Rendőrkapitányság	5720 Sarkad, Árpád fejedelem tér 4.
Sarkadi Általános Iskola - Kossuth utcai tagintézmény	5720 Sarkad, Kossuth utca 17.
Kistérségi Humán Szolgáltató Központ	5720 Sarkad, Árpád fejedelem tér 2.
Sarkadi Kistérségi Járóbeteg Szakellátó Központ	5720 Sarkad, Béke Sétány 6.
Sarkadi Kistérségi Egészségfejlesztési Iroda	5720 Sarkad, Béke Sétány 6.
Sarkad Város Önkormányzata Központi Orvosi Rendelő	5720 Sarkad, Béke Sétány 5.

Sarkad TV, Sarkad Város Hetilap	5720 Sarkad, Kossuth utca 27.
Sarkad Város Önkormányzatának Bölcsődéje	5720 Sarkad, Kossuth utca 27.
Szalontai Úti Óvoda	5720 Sarkad, Szalontai út 43

A Nagymező utca 33. szám a belvárostól távolabb, de a szolgáltatások tekintetében elérhető közelségben helyezkedik el. A településnek ezen részén teljes mértékben érvényesül az integrált környezet.

4 IGÉNYFELMÉRÉS

Az „Együttműködés a jobb életminőségért” című társadalmi együttműködés erősítését szolgál helyi szintű komplex program igényfelmérésének módszertana: **fókuszcsoportos interjú**.

A fókuszcsoportos interjú felvételére 2016. február 8-án a település-rehabilitációs projekt Támogató csoportjának alakuló ülésén került sor.

2016. február 8-án alakult meg Sarkad Polgármesterének kezdeményezésére a település-rehabilitációs projekt **Támogató csoportja**, melynek célja, a program szociális tartalmának kidolgozása és megvalósításának közvetlen segítése. A Támogató csoport révén biztosítottá válik a projekt társadalmi bevonása, és olyan együttműködési forma alakul ki, mely révén a közösen kijelölt célok és feladatok megvalósításáért összeadódik a különböző területek tapasztalata, szaktudása és tenni akarása. A Támogató csoport tagjai olyan civil szervezetek és közzintézmények, melyek rendelkeznek a komplex fejlesztő program megvalósításához szükséges kompetenciákkal és legitím módon képviselik a célcsoport érdekeit (jegyzőkönyv mellékelve csatolva).

Az „Együttműködés a jobb életminőségért” projekt Támogató csoport tagjai:

1. Sarkad Város Önkormányzata
2. Sarkadi Kistérség Egészségügyi Fejlesztő Nonprofit Kft.
3. Roma Nemzetiségi Önkormányzat
4. Sarkadi Általános Iskola
5. Városi Tűzoltó Egyesület
6. Sarkadi Rendőrkapitányság
7. Egészségünkért Sport- és Kulturális Egyesület
8. Sarkad és Térsége Mentőalapítvány
9. Kistérségi Humánsegítő Központ

A tagokat Dr. Mokán István Polgármester Úr hívta be a csoportba. Kiválasztásuk elsősorban a szociális célú feladatokban szerzett tapasztalatok alapján, másrészt a DAOP-5.1.1-09-2f-2012-0002

azonosítószámú pályázat keretében megvalósult mini projektek révén már kialakult együttműködés révén történt.

A fókuszcsoporthoz tartozó megbeszélés során a szereplők között interakciók alakultak ki, és lehetőség adódott arra, hogy a szegregátumok különböző területekről hozott problémái elhangozzanak, és azok megoldása a tervezett szintjén rögzítésre kerüljön. A megbeszélés során összegyűjtésre kerültek a szükséges háttér információk, megfogalmazásra kerültek a legfontosabb problématerületek.

A fókuszcsoporthoz tartozó interjú anyagának elemzésében részt vettek a helyi Egészségfejlesztési Iroda munkatársai, akik az előző szociális rehabilitációs projekt végén végzett elsősorban az egészségügy területéhez kapcsolódó **kérdőíves felmérés** eredményeivel valamint a rendelkezésre álló adatokkal egybevetve tettek javaslatokat a szükséges beavatkozásokra.

A fókuszcsoporthoz tartozó megbeszélésen a projekt célcsoportjának elsődleges képviselője a Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke volt, aki a tartós eredmények elérése érdekében javasolta a már kialakult együttműködések fenntartását, és igényként fogalmazta meg a megkezdett rehabilitációs program folytatását.

Az alakuló üléssel egybe kötött fókuszcsoporthoz tartozó megbeszélés témái mentén haladva az alábbi problématerületek meghatározására került sor:

a. Az Északi városrészen élők lakhatási problémái

Az Északi-városrészben folyamatosan nő a betelepülő hátrányos helyzetű lakosok száma. A meglévő ingatlanok állapota rossz. Az eddig újonnan épült 10 szociális bérlakás mellé további lakások építése indokolt. Különösen fontos ez most a családot alapító fiatalok körében, akik ha integrált körülmények közé kerülnek ösztönzést kaphatnak életformájuk javítására.

b. A szociális munka iránti igény, elfogadás hajlandósága

A Kistérségi Humánsegítő Központ képviselője saját tapasztalataik alapján elmondta, hogy a szociális munkások személyes jelenléte a felzárkóztatás tekintetében az egyik leghatékonyabb eszköz. Jelenlegi kapacitásaik azonban a projektfeladatok ellátását nem teszik lehetővé, ezért szükségesnek tartja plusz erőforrás bevonását.

c. Közösségépítő programok iránti igények

Az előző fejlesztési ciklusban megrendezésre kerülő közösségfejlesztő programok hatására a lakosság mobilizálhatóvá vált, a civilszerveződések összefogtak, és segítették a Roma Nemzetiségi Önkormányzat és Sarkad Város önkormányzatának fejlesztési törekvéseit. A közösségfejlesztés azonban csak abban az esetben válik eredményessé, ha hosszú távon folyamatosan érik impulzusok a lakosságot. Az előző fejlesztési ciklusban épült Közösségi Házban aktív közösségi élet folyik, ezek működtetésére, a hátrányos helyzetűek érdekeinek érvényesítésére további programok szervezésére van szükség. A célcsoport szereplői elsősorban zenei, gasztronómiai, és sportprogramokban vesznek részt szívesen. A jelenlévő civil szervezetek egybehangzó véleménye szerint ezek a közös akciók

alkalmasak arra, hogy olyan üzenetek is eljussanak a célcsoporthoz, amelyek fejlesztő jellegűek a személyiségre és a város közösségére nézve is.

d. A közösségen belüli és a település lakosaival kapcsolatos konfliktusok, az együttélés segítése

A helyi rendőrség képviselői jelezték, hogy magas azon esetek száma, mely a roma és a magyar lakosság közötti konfliktusokban gyökerezik. Ezért szükséges olyan megsegítés, mely révén könnyebben feloldódnak az ellentétek, csökkennek az előítéletek, és mindkét fél a sikeres együttélés felé orientálódik.

e. Igények az iskolai végzettség megszerzéséhez, szakmatanulás és a munkaerőpiaci elhelyezkedés segítése

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke elmondása alapján a közmunka program és a különböző felzárkóztató programok keretében zajló kompetenciafejlesztő képzések és az iskolai végzettség megszerzésére irányuló kezdeményezések sokat javítottak az érintettek életkörülményein. Azonban még mindig magas azoknak a száma, akik szakma hiányában vagy személyes kompetenciáik gyöngesége miatt nem képesek tartós munkát találni vagy azt megtartani. Másik fontos tény, hogy az iskolai lemorzsolódás aránya a sarkadi diákság körében is igen magas, melyre mindenképpen reagálni szükséges. Az általános iskola képviselője a Kistérségi Humánsegítő Központ munkatársaival egyetértve jelezte, hogy változás csak akkor érhető el, ha a különböző fejlesztő képzések folyamatosan működnek, és egymásra épülő képzési elemek egészítik ki egymást. Az iskolai végzettség megszerzésére irányuló problémát támasztja alá az is, hogy a településen nem működik felnőttképzés, így az érintettek csak a különböző Európai Uniói projektek keretén belül a helyszínen megvalósuló programok keretében részesülhetnek ilyen jellegű lehetőségekben.

f. Értelmi-, érzékszervi-, mozgás- és halmozottan sérült, valamint viselkedészavarral küzdő gyermekek megfelelő időben történő ellátása

Az Egészségünkért Sport- és Kulturális Egyesület, a Kistérségi Humánsegítő Központ és az általános iskola képviselői jelezték, hogy az iskolai kudarcok sok esetben abból fakadnak, hogy a gyermekek testi és értelmi fejlődésének rendellenességei nem kerülnek időben feltárásra, a családok nem észlelik a problémákat és a későbbiekben nem akarnak szembesülni ezekkel. Ebből következően javasolták, hogy már a csecsemő vagy kisgyerekkorban lévő gyerekekre és szüleikre is fókuszáljon a projekt.

g. Drogházák az akcióterületen

Az Egészségfejlesztési Iroda munkatársai a Békés megyei közvetlen drogérzékenységet meghatározó vizsgálat eredményeit ismertetve elmondta, hogy a megyében a megkérdezett 7-8. osztályosok, valamint a középiskolás korosztály képviselőiből összesen mintegy 7.000 tanulója közül a rendszeresen dohányzók aránya 46%, és minden második 14 év alatti dohányzott már. A 14 év alattiak esetében 2/3-uk vallotta azt, hogy már fogyasztott alkoholt, ami komoly fertőzöttséget jelent e

korosztály tekintetében. A legnépszerűbb kábítószer a megkérdezettek körében a stimulánsok, ópiátok és a cannabis származékok voltak. A megyében az ópiát fogyasztók jelentős része a máknövény főzetéből, illetve megmetszése útján jut a szerhez, míg a marihuánát terjesztőktől vásárolják (termesztés elenyésző) ugyanúgy, mint a stimulánsokat. Összességében a megkérdezettek közül minden negyedik (25%) vállalta fel, hogy a kábítószer közül valamelyiket már kipróbálta legalább egyszer. A „szegények drogozásának” is nevezett szerves oldószer inhalálás a felmérés szerint is a mai napig elég népszerű, mivel a 6%-uk jelezte a megkérdezetteknek, hogy legalább egyszer élt a szerrel. Népszerűsége vélhetően a viszonylag könnyű beszerezhetőségnek és olcsó árának köszönhető.

Az Egészségfejlesztési Iroda munkatársai a felmérés eredményeit alátámasztva elmondták, hogy folyamatosan végeztek egészségfejlesztő tevékenységet Sarkad szegregátumaiban. Saját tapasztalataikat a köznevelési intézmény, a helyi rendőrkapitányság és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke is alátámasztotta, miszerint a hátrányos helyzetű csoportokban rohamosan terjed a kábítószer fogyasztás problémája. Ennek a problémának a kezelésére már a DAOP-5.1.1-09-2f-2012-0002 azonosítószámú pályázat keretében zajlottak információnyújtó előadások. Kimutatható eredmények azonban akkor érhetőek el, ha az információátadás folyamatos, és elsősorban interakciókra épülő megelőző foglalkozások zajlanak. A résztvevők javaslata, hogy a felnőtt lakosság elérése mellett kiemelt célcsoportként kezelje a projekt a diákokat.

h. Egészségügyi problémák, az orvosi ellátás elérése, az életmód fejlesztése

Az Egészségfejlesztési Iroda munkatársai a járás egészségi állapotának felmérése céljából 2014-ben elkészült felmérés legfőbb eredményeit ismertette a fókuszcsoportos megbeszélésen, majd az eredményeket az elhangzottakkal egybevetette.

A kérdőíves lekérdezésre 360 fős mintavétellel történt 2014. szeptemberében 5 lekérdező segítségével. A lekérdezettek 41%-a 18-39 év közötti, közel fele középkorú, míg a válaszadók mindössze 13 %-a volt 60 év feletti. A megkérdezettek 12,8%-a általános iskolai végzettséggel, 4 %-a pedig annál alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezett. A válaszadók több mint fele valamilyen egészségügyi problémára panaszkodott, és 14%-uk megítélése szerint nagyon rossz az egészségi állapotuk. A válaszadók 48,3%-a rendelkezik több mint hat hónapja megoldásra váró egészségügyi problémával. Az eredmény azt mutatja, hogy igen komoly beavatkozásokra van szükség ahhoz, hogy az egészségi állapotban fejlődés következzen be. A lekérdezettek leginkább a rák- és a szemészeti szűréseket tartják fontosnak, de kiemelkedik még a fogászati szűrés is.

A felmérés egyik területe az alkoholfogyasztás és a dohányzás volt. Az eredmények szerint mértékletes alkoholfogyasztó családtag a megkérdezettek 41,8%-ban van, míg nagyívó majdnem 20%-ban. Rendszeresen dohányoznak közel 60%-ban, de a többi háztartásban is legalább egy olyan családtagot találni, aki alkalmi dohányos. A válaszadók nem szívesen nyilatkoznak arról, hogy van-e segítségre szoruló a háztartásukban ezt igazolja, hogy 42,3%-uk nem válaszolt a kérdésre. A válaszoltak között a harmaduknak több segítségre szoruló van a háztartásában, szintén harmaduknak egy és a többieknek pedig nincs.

Az alvási zavarral küzdők között a legnagyobb két probléma a reménytelen jövő és a közömbösség. A válaszadók problémáik megoldása terén a munkahelykeresésben, konfliktusaik kezelésében, egészségi állapotuk javításában várnak segítséget.

A felmérés kitért a közösségi programok iránti igényekre. A megkérdezettek megjelölték a főzőprogramokat, sporteseményeket, a zenei programokat, a táncházat. A válaszadók 65%-ban támogatják a fiatalok életkezdését segítő programokat.

A fókuszcsoportos interjúk elhangzottak alapján az igényfeltárást az alábbiak szerint összegezhetjük: Sarkad hátrányos helyzetű társadalmi csoportjainak felzárkóztatása abban az esetben lehet eredményes, ha olyan program kerül összeállításra, mely egyszerre hat a különböző korosztályra, a szegregátumban élőkre és a befogadókra. A tervezendő programoknak a következő területekre kell hatniuk:

- lakhatási körülmények javítása,
- mentális és hivatali tanácsadások,
- szociális munka továbbfejlesztése,
- kedvezőtlen egészségi állapot javítása,
- magas drogfogyasztás megelőzése,
- kompetenciafejlesztés, ösztönzés a magasabb iskolai végzettség megszerzésére,
- rendellenességek szűrése kisgyermekkorban,
- társadalmi összefogás erősítése közösségi programokkal.

5. AZ AKCIÓTERÜLET BEAVATKOZÁSAINAK BEMUTATÁSA

5.1 célok meghatározása

A helyzetelemzés és igényfelmérés megállapításai alapján az akcióterület fejlesztésének átfogó célja, és rész céljai az alábbiak:

Átfogó cél:

A projekt átfogó célja Sarkad Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájában foglalt átfogó célok közül a lakosság életkörülményeinek javításához, a meglévő társadalmi különbségek mérsékléséhez, felszámolásához való hozzájárulás. Ennek érdekében a komplex fejlesztési program hozzá kíván járulni a település szegregátumaiban élő leszakadó társadalmi rétegek közösségi és egyéni integrációjához, a hátrányos helyzetű emberek életminőségének javításához, munkaerő-piaci helyzetük javításához, az antiszegregációs törekvésekhez. Mindezzel a program támogatja Békés megye és Sarkad járás területfejlesztési elképzeléseinek megvalósítását is, a negatív társadalmi folyamatok mérséklését, a lakosságmegtartó erő növelését.

Specifikus célok:

A program konkrét célja:

- Sarkad város 1.2.3. szegregátumaiban élők foglalkoztatási esélyeinek növelése az alapkompenciák fejlesztésével, tanácsadások lebonyolításával.
- Az önálló életvitel, a munkavállalásra ösztönzés érdekében közvetlen segítségnyújtás biztosítása.
- A helyi közösségek identitásának, a társadalmi együttélés erősítése a közösségfejlesztő programok révén.
- Olyan szociális munka biztosítása, mely révén bizalmi légkör alakul ki a településen, a célcsoportba tartozók személyes kompetenciái fejlődnek, társadalmi elfogadottságuk javul.
- A TOP 4.3.1 pályázat infrastrukturális fejlesztéséhez kapcsolódóan a hátrányos helyzetű családok mobilizálhatóak legyenek, az újonnan kialakított szociális bérlakások közvetlen környezetében a lakosság befogadóvá váljon,
- A kijelölt akcióterületen a közbiztonság javítása, a szerfogyasztás csökkentése
- A társadalmi együttműködést szolgáló komplex fejlesztési program egyszerre kívánja támogatni az egészséges életmód elérésével a szereplők társadalmi aktivitását, a közösségfejlesztő programok révén pedig a helyi identitás kialakítását.
- A kora-gyermekkori intervenció révén a projekt hozzá kíván járulni az iskolai sikerességhez, így csökkenhet az iskolai lemorzsolódás aránya, mely segíti a sikeres munkavállalást.

5.2 A Célcsoport és célcsoport igények meghatározása

A projekt elsődleges célcsoportja Sarkad Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájában kijelölt 3. akcióterületen lakók, kiemelten a szegregált területeken élők. Az elérendő célcsoport nagyságát mutatják az 1. számú mellékletben lévő táblázatok adatai.

Az egyes programelemekkel elsősorban a 272/2014-es Korm. rendeletben meghatározottak szerint hátrányos helyzetű aktív korúak. Hátrányos helyzetű személy:

- a foglalkoztatást megelőző 6 hónapban rendszeresen fizetett alkalmazásban nem álló személyek,
- az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők, akik nem szereztek középfokú végzettséget vagy szakképesítést (ISCED 3),
- az 50 éven felüli életkorú személyek,
- a megváltozott munkaképességűek,
- a gyermekgondozást segítő ellátásról, a gyermekgondozási díjról, a gyermeknevelési támogatásról, ápolási díjról visszatérők,
- a pályakezdő, vagy 25 év alatti életkorú fiatalok,
- az egy vagy több eltartottal egyedül élő felnőttek,
- az olyan ágazatban vagy szakmában dolgozó személyek, amelyben 25%-kal nagyobb a nemi egyensúlyhiány, mint a valamennyi gazdasági ágazatra jellemző átlagos egyensúlyhiány, és ezen

személyek az alulreprézantált nemi csoportba tartoznak, vagy

- az etnikai kisebbséghez tartozó személyek, akiknek szakmai, nyelvi képzésük vagy szakmai tapasztalatuk megerősítésére van szükségük ahhoz, hogy javuljanak munkába állási esélyeik egy biztos munkahelyen.

A szociális városrehabilitációs program kiemelten kezeli a befogadó közösség megteremtését. Ennek érdekében vannak olyan elsősorban közösségi programok, melyek az eltérő kulturális szokások, hagyományok megismertetését célozzák meg. Ezekkel a programokkal a város teljes lakosságát kívánjuk megszólítani.

A célcsoportot adó hátrányos helyzetű családok körében fókuszcsoportos igényfelmérést tartottunk. A beszélgetés során körvonalazódott, hogy a szegregátumban élők számára fontos a megélhetés biztosítás érdekében a közmunkaprogramba való bent maradás illetve a munkahelyen való elhelyezkedés. A megkérdezettek ennek alapvető feltételeként fogalmazták meg képzettségük növelését, szociális készségeik javítását. Igényként merült fel továbbá, hogy a szegregátumban található kommunális házban közvetlenül elérhetővé váljanak olyan szolgáltatások, amelyek segítik szociális helyzetük javulását. Ugyancsak igényként fogalmazódott meg olyan közösségi rendezvények megszervezése, ahol kultúrájuk bemutatása színteret kap, közösségük szemléletformálással együtt fejlődik.

5.3 A tervezett programok egyes tevékenységei

A TOP 5.2.1-es konstrukció keretében megvalósuló „Együttműködés a jobb életminőségért” című projekt keretében tervezett beavatkozások szervesen illeszkednek a projekt általános és specifikus céljaihoz. A megvalósítandó tevékenységek hét területhez kapcsolódóan konkrét eseményekkel szólítják meg a kijelölt célcsoportot. A hét terület mentén zajló beavatkozások tervszerű és szakmailag megalapozott megvalósítását a **projektmenedzsment és a szakmai vezető** garantálja.

Az akcióterületen megvalósítandó beavatkozások részletes tervezésére és megvalósítására a konzorcium kezdeményezésére helyi civil szervezetek és érintett intézmények bevonásával **Támogató csoport** alakult, mely közreműködésével készülgt el a projekt fejlesztési szakaszában a **Közösségi Beavatkozási Terv**.

A **foglalkoztatás elősegítése** céljából a felnőttképzés keretében olyan képességek fejlesztésére kerül sor, melyek önálló jövedelemszerzésre teszik alkalmassá az érintetteket.

Az **egészséges életmód** kialakítása érdekében a Sarkadi Kistérség Egészségügyi Fejlesztő Nonprofit Kft által olyan akciók kerülnek megrendezésre, melyek lehetőséget biztosítanak arra, hogy a preventív szolgáltatások elérhetőek legyenek.

A TOP 4.3.1-es projekt keretében sor kerül alacsony státuszú családok integrált környezetbe költöztetésére is. Ehhez kapcsolódóan szükséges a befogadó környezetet érzékenyíteni, a felmerülő társadalmi feszültségeket enyhíteni. Ehhez a projekt időtartama alatt **mediátor** válik

biztosítottá. A szociális munka keretében a projekt hozzásegíti az érintetteket ahhoz, hogy a **hatósági szolgáltatásokhoz könnyebben hozzáférjenek**, illetve álljon rendelkezésre olyan jogi tanácsadás, mely az adósságkezelésben, bérlőkijelölési joggal kapcsolatos ügyintézésben segítséget nyújt.

A projekt keretében az iskolai sikeresség elérése érdekében preventív jelleggel **kora-gyermekkori intervenciót** tervezünk, melynek célja, hogy már kisgyermekkorban kiszűrésre kerüljenek a különböző testi és intellektuális fejlődési rendellenességek. A szűrések mentén haladva időben elindulnak a fejlesztések, és mindezekről az édesanyák kellő információkat szerezhetnek.

Az igényfelmérés kapcsán körvonalazódott, hogy a szegregátumokban kiemelt problémaként kezelendő a különböző legális és illegális szerek használata. A helyzetfeltárára reagálva a program műszaki-szakmai tartalma **bűnmegelőzési projektelemeket** is tartalmaz, melyek prevenciós előadásokkal, interaktív foglalkozásokkal segítik a megelőzést. Emellett a különböző ágazatok bevonásával elkészül a **Helyi Bűnmegelőzési Stratégia**, mely a közbiztonság javítása érdekében fogalmaz meg a közösségi együttműködésen alapuló intézkedéseket.

A fenti intézkedések együttesen hatnak Sarkad város lakosaira, így a társadalmi konfliktusok megelőzésével az antiszegregációs törekvések eredményesek lesznek, és egy jobb, élhetőbb lakókörnyezet alakul ki. A rászoruló csoportok tagjai pedig kulturális identitásuk megerősítése mellett a munkaerő-piac hasznos tagjaivá válnak.

Tevékenység neve	Munkaerő-piaci beilleszkedést segítő képzések
Tevékenység gazdájának megnevezése	Sarkadi Kistérség Egészségügyi Fejlesztő Nonprofit Kft.
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Törekvés a foglalkoztatás elősegítésére: munkaerő-piaci beilleszkedést segítő program, önálló jövedelemszerzésre való képesség kialakítása, fejlesztése
Tevékenység célja, célcsoportja	Cél: Azon kompetenciák fejlesztése, mely révén a szegregátumban élő alacsony státuszú lakosság a munkaerő-piac hasznos tagjává válik. Célcsoport: Szegregátumokban élő 16-54 éves lakónépesség közül azok, akikre egyéni fejlesztési terv készül.
Tevékenység szakmai leírása	A képzési program során képzésenként minimum 30 fővel olyan képességek fejlesztése történik meg, mely motiválja a célcsoportot az önálló jövedelemszerzés elérésére. Ezen képzések elsősorban az alapkompenciák fejlesztését valamint a szociális készségek fejlesztését célozzák meg. Az előzetes tervek szerint két év alatt 7 db minimum 20 – maximum 60 órás képzés lebonyolítására kerül sor.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A szegregátumokban magas a legfeljebb általános iskolai végzettségűek és rendszeres jövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül (69%). Az igényfelmérés adatai szerint legtöbbször a

	munkahelykeresés módjairól, az önismeretről, konfliktuskezelésről és az egészségügyi ismeretekről tájékozódniak ingyenes képzés keretében.
Megvalósítás tervezett kezdete	2017. november
Megvalósítás tervezett vége	2019. november
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	7 millió forint

Tevékenység neve	Társadalmi integrációt segítő attitűdformáló tréning
Tevékenység gazdájának megnevezése	Sarkadi Kistérség Egészségügyi Fejlesztő Nonprofit Kft.
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	TOP 4.3.1 felhíváshoz kapcsolódóan Sarkad szociális bérlakások építését tervezi, mely során a szegregátumból kiköltöztetésre is sor kerül. Ehhez kapcsolódóan a TOP 5.2.1 felhívás elvárásaként fogalmazza meg a beavatkozási területen élők felkészítését.
Tevékenység célja, célcsoportja	Cél: Befogadó környezet kialakítása, a szegregátumból kiköltözők társadalmi integrációjának segítése. Célcsoport: A beavatkozási területen épülő szociális bérlakások közvetlen környezetében élő lakosság.
Tevékenység szakmai leírása	A képzési program során minimum 30 fő részére olyan képzés valósul meg, mely tisztázza az esélyegyenlőség kérdéseit, fejleszti az empátiát, toleranciát. Az előzetes tervek szerint a beköltözést megelőző 6 hónapon belül egy minimum 20 – maximum 60 órás képzés lebonyolítására kerül sor.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A szegregátumokban magas a legfeljebb általános iskolai végzettségűek és rendszeres jövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül (69%). Az igényfelmérés adatai szerint legtöbbször a munkahelykeresés módjairól, az önismeretről, konfliktuskezelésről és az egészségügyi ismeretekről tájékozódniak ingyenes képzés keretében.
Megvalósítás tervezett kezdete	2018. december
Megvalósítás tervezett vége	2019. február
Tevékenység megvalósításának becsült értéke (Ft)	1 millió forint

Tevékenység neve	Jövőképet építést formáló közösségi programok
Tevékenység gazdájának megnevezése	Sarkadi Kistérség Egészségügyi Fejlesztő Nonprofit Kft.
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Együttműködés a közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek megteremtése céljából
Tevékenység célja, célcsoportja	Cél: Olyan közösségfejlesztést célzó programok megszervezése, mely egyben hozzájárul egy lehetséges jövőképet kialakításához is egyéni illetve

	a közösségi szinten is. Célcsoport: Az akcióterületen és a beavatkozási területen élő lakosság.
Tevékenység szakmai leírása	A helyi szükségleteken alapuló akciók kerülnek megszervezésre, mely során az érintettek aktívan részt vesznek a programokban, és ezáltal fejlődik azon képességük, mely révén problémáik megoldására alkalmassá válnak. A programok megszervezése során olyan együttműködések alakulnak ki, mely egyben alternatívákat is mutat a közös jövő építésére valamint egymás kultúrájának megismerése révén segíti az antidiszkriminációs célok elérését. A projekt időtartama alatt összesen 8 alkalommal megrendezésre kerülő programsorozat témái érintik a zenét, mint a társadalmi felzárkózás eszközét, az autentikus néptáncot, a hagyományőrző programokat, gasztronómiai programelemeket, a közösségi művelődés társadalom- és gazdaságfejlesztő hatásait bemutató eseményeket, a sportot és a fiataloknak szóló „Fészekrakó” programelemeket.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	Az igényfelmérés adatai szerint szükség van olyan szabadidős programokra, ahol megmutathatják magukat a Sarkadon együtt élő különböző nemzetiségiek. A megkérdezettek úgy ítélik meg, hogy a különböző főzőprogramok, sportesemények, zenei programok, a táncházak révén a lakosságot mozgósítani lehet. A válaszadók 65%-ban támogatták a fiatalok életkezdését segítő programokat.
Megvalósítás tervezett kezdete	2017. december
Megvalósítás tervezett vége	2020. február
Tevékenység megvalósításának becsült értéke (Ft)	7 200 000 forint

Tevékenység neve	Kora-gyermekkori intervenciós programok
Tevékenység gazdájának megnevezése	Sarkadi Kistérség Egészségügyi Fejlesztő Nonprofit Kft.
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Törekvés a kora-gyermekkori, gyermekkori és formális oktatáson kívüli fejlesztésre és oktatás fejlesztésre
Tevékenység célja, célcsoportja	Cél: a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatás olyan kiterjesztése, mely a fiatal családokat segítené abban, hogy a 0-6 éves korú gyermekek mielőbb részesülhessenek olyan fejlesztésekben, amely révén a majdani iskolai kudarcok elkerülhetővé válnak. Célcsoport: Az akcióterületen élő kisgyermekes családok
Tevékenység szakmai leírása	A korai intervenciós és fejlesztő programok célja az eltérő képességű gyermekeket nevelő családok segítése, a gyermek sérült vagy lassabban kialakuló készségeinek fejlesztése, a jobb életminőség és a szociális kapcsolatok támogatása. A programelem során szűrésekre, tanácsadásra, terápiás szolgáltatásokra valamint az interdiszciplináris team (védőnő, gyerekorvos, szociális munkás, gyógypedagógus) munkához

	szükséges workshopok megrendezésére kerül sor.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A Sarkadi Általános Iskola adatszolgáltatása szerint tanulóinak 14 %-a SNI tanuló. Kiszűrésükre és fejlesztésükre sok esetben már csak az iskolai időszakban kerül sor, mely hátráltatja a gyermekeket tanulmányi munkájukban.
Megvalósítás tervezett kezdete	2018. április
Megvalósítás tervezett vége	2018. augusztus
Tevékenység megvalósításának becsült értéke (Ft)	3 600 000 forint

Tevékenység neve	Mediáció típusú tevékenységek, antiszegregációs programok
Tevékenység gazdájának megnevezése	Sarkadi Kistérség Egészségügyi Fejlesztő Nonprofit Kft.
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Együttműködés a közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek megteremtése céljából TOP 4.3.1 felhíváshoz kapcsolódóan Sarkad szociális bérlakások építését tervezi, mely során a szegregátumból kiköltöztetésre is sor kerül. Ehhez kapcsolódóan a TOP 5.2.1 felhívás elvárásaként fogalmazza meg a beavatkozási területen élők felkészítését.
Tevékenység célja, célcsoportja	Cél: a társadalmi együttélésből eredő konfliktusok megelőzése és kezelése. Célcsoport: a szegregátumokban élő hátrányos helyzetű családok, a beavatkozási területen élő lakosok.
Tevékenység szakmai leírása	A mediáció egyrészt a szegregátumokban élő hátrányos helyzetű családok vagy azok tagjai közötti konfliktusok kezelésére irányul, másrészt a többségi társadalom és a szegregáltak közötti ellentéteket oldja fel. Általa olyan kommunikációs folyamat alakul ki a felek között, melynek eredményeként a felek érdekei nem sérülnek. A mediátori tevékenységnek köszönhetően elkerülhetőek a bírósági vagy agresszióba torkoló események, így javul a közbiztonság. Emellett a mediátor igénybevétele segíti a költöztetés és az együttélés konfliktusmentes megoldását.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A városi rendőrkapitányság adatszolgáltatása alapján a személy elleni bűnelkövetések száma nő a településen, míg 2013-ban 26 volt a testi sértések száma, 2015-ben ez a szám 41.
Megvalósítás tervezett kezdete	2017. október
Megvalósítás tervezett vége	2020. február
Tevékenység megvalósításának becsült értéke (Ft)	2 500 000 forint

Tevékenység neve	Szociális munkások szupervíziója
Tevékenység gazdájának megnevezése	Sarkadi Kistérség Egészségügyi Fejlesztő Nonprofit Kft.
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Folyamatos szociális munka megteremtése

Tevékenység célja, célcsoportja	Cél: a szegregátumokban feladatokat ellátó szociális munkások és szakmai közreműködők támogatása, kiégésük megelőzése Célcsoport: a projekt keretében alkalmazott és a Kistérségi Humán Szolgáltató Központ szociális munkásai, szakmai közreműködők
Tevékenység szakmai leírása	A szupervízió során megtörténik a szociális munkások folyamatos szakmai fejlesztése, mentális védelme. Olyan tevékenység, melynek célja az elméleti és gyakorlati tudás átadása révén a szegregátumokban dolgozó szociális munkások feladatellátásának tökéletesítése. Segít a szociális munkásoknak – főként a negatív – érzéseik ventilációjában és feldolgozásában. Munkaformája az eszmegbeszélés, mely révén a terepen megjelenő problémák könnyebben megoldhatóvá válnak. A projekt időtartama alatt a szupervízor folyamatosan jelen van, és rendszeresen csoport- és teamszupervíziót tart a szegregátumban élő hátrányos helyzetű lakosokkal foglalkozók számára.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A fókuszcsoportos megbeszélés során a Kistérségi Humán Szolgáltató Központ munkatársai előrevetítették a kiégés, a konfliktusok és a megoldhatatlannak tűnő problémás esetek veszélyét. Megoldási javaslatként a programba beépítendőnek ítélték meg a résztvevők a szupervíziót.
Megvalósítás tervezett kezdete	2017. október
Megvalósítás tervezett vége	2020. február
Tevékenység megvalósításának becsült értéke (Ft)	1 700 000 forint

Tevékenység neve	Egészségügyi prevenció programok
Tevékenység gazdájának megnevezése	Sarkadi Kistérség Egészségügyi Fejlesztő Nonprofit Kft.
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Törekvés az egészségfejlesztésre Egészségügyi programok szervezése, hozzáférés biztosítása a preventív jellegű szolgáltatásokhoz
Tevékenység célja, célcsoportja	Cél: a komplex fejlesztési program keretében a szegregátumokban élők egészségügyi állapotának javítása, szemléletmód váltás elérése. Célcsoport: az akcióterületen és a beavatkozási területen élő lakosok
Tevékenység szakmai leírása	A projekt megvalósítási időszakában évi 3, összesen 9 alkalommal megrendezésre kerülő programsorozat a táplálkozásra, testi és lelki egészség fejlesztésére irányul. Az egymásra épülő programelemek magukba foglalják az állapotfelmérést, szűréseket, preventív jellegű előadásokat, közös megmozdulásokra építő kampányokat. A programsorozat célja, hogy a lakóhelyük közvetlen környezetében olyan inspirációt kapjanak az érintettek, mely révén új viselkedési formák alakulnak ki, és a megszerzett információk révén az eddig berögzült egészségre káros attitűd pozitív irányba változik. A programsorozatban közvetlenül egészségügyi szakemberek, egészségfejlesztők és a helyi civil szerveződések közreműködnek.

Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A fókuszcsoportos interjún a lakosság egészségi állapotáról az Egészségfejlesztő Iroda munkatársai számoltak be egy a településen végzett felmérésről, mely eredménye alapján Sarkad város lakosainak 14%-a ítéli meg egészségi állapotát nagyon rossznak.
Megvalósítás tervezett kezdete	2017. szeptember
Megvalósítás tervezett vége	2020. május
Tevékenység megvalósításának becsült értéke (Ft)	5 millió forint

Tevékenység neve	Bűnmegelőzési szemléletformáló projektek
Tevékenység gazdájának megnevezése	Sarkadi Kistérség Egészségügyi Fejlesztő Nonprofit Kft.
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Bűnmegelőzést, a közbiztonság javítását elősegítő programok
Tevékenység célja, célcsoportja	Cél: a helyi bűnmegelőzési stratégia és cselekvési terv elkészítése valamint a droghasználati szokásokat megváltoztató beavatkozások szervezése Célcsoport: az akcióterületen és a beavatkozási területen élő lakosok, 12-16 éves iskolai korosztály
Tevékenység szakmai leírása	A program keretében elkészül a helyi bűnmegelőzési stratégia, mely mentén haladva elindul a primer, terciér és szekunder prevenció. A komplex fejlesztő program keretében 3 projekt kerül megvalósításra, mely során hangsúlyossá válik a család és a segítő környezet szerepe. A bevontak megismerik a szerek egészségre gyakorolt hatásait. Az előállítással, birtoklással, fogyasztással, kereskedelemmel kapcsolatos tematika keretében a szakterületen jártas szakemberek ismertetik a vonatkozó jogszabályi következményeket. A bűnmegelőzési szemléletformáló programot kiterjesztjük a köznevelési intézményekre is, ahol az általános prevenció keretében interaktív formában különösen a kamaszkorú veszélyeztetett korosztályt kívánjuk megszólítani.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	Az Egészségfejlesztési Iroda munkatársai által elvégzett felmérés alapján a megkérdezettek körében mértékletes alkoholfogyasztó van a háztartásában a lakosság 41,8%-nak, míg nagyívó majdnem 20%-ban. Rendszeresen dohányoznak közel 60%-ban, de a többi háztartásban is legalább egy olyan családtagot találni, aki alkalmi dohányos. A kábítószereszt és a viselkedésfüggést is megemlítették majdnem 2%-ban. Békés megyei felmérés eredményei alapján fokozott figyelmet igényel a drogfogyasztás visszaszorítása.
Megvalósítás tervezett kezdete	2018. szeptember
Megvalósítás tervezett vége	2020. március
Tevékenység megvalósításának becsült értéke (Ft)	3 millió forint

Tevékenység neve	Jogi tanácsadás
-------------------------	------------------------

Tevékenység gazdájának megnevezése	Sarkadi Kistérség Egészségügyi Fejlesztő Nonprofit Kft.
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása
Tevékenység célja, célcsoportja	Cél: az akcióterületen élők kapjanak olyan jogi segítséget, mely egyrészt segíti őket lehetőségeik érvényesítésében, másrészt adósságaik kezelésében. Célcsoport: az akcióterületen élő aktív korú lakosság
Tevékenység szakmai leírása	A jogi tanácsadás keretében az akcióterületről érkező kliensek személyes találkozás keretében az összes körülmény feltárásával eseteik jogi vonatkozásairól tájékoztatást kapnak, valamint ismertetésre kerülnek a lehetséges cselekvési lehetőségek. A tevékenység keretében a különböző esetek feltárása mellett olyan segítséget is kapnak a kliensek, mely révén az újonnan épülő szociális bérlakások bérlőkijelölési jogok is érvényre juthatnak, valamint a tanácsadáson túl gyakorlati segítségnyújtás is megtörténik (pl. levélírás, képviselő). A jogi tanácsadó kapcsolatot tart a szociális munkásokkal, és a projekt időtartama alatt 4 alkalommal ügyfélfogadást tart.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A szegregátumokban a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkező aktív korú lakosok száma magas, 70% körül mozog. Ebből eredően jogi ismeretekkel nem rendelkeznek, így a Roma Nemzetiségi Önkormányzat tájékoztatása alapján az akcióterületen sokszor alakulnak ki vitás helyzetek. A jogi következmények ismerete nélkül keverednek a lakók adósságokba, mely sok esetben a lakhatási és életkörülményeiket veszélyezteti.
Megvalósítás tervezett kezdete	2017. október
Megvalósítás tervezett vége	2020. április
Tevékenység megvalósításának becsült értéke (Ft)	2 millió forint

Tevékenység neve	Életvezetési tanácsadás
Tevékenység gazdájának megnevezése	Sarkadi Kistérség Egészségügyi Fejlesztő Nonprofit Kft.
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Folyamatos szociális munka megteremtése
Tevékenység célja, célcsoportja	Cél: a lelki egészség elősegítése, fenntartása, a lelki betegségek megelőzése, kezelése, a szenvedélybetegségek és a családon belüli erőszak megelőzése. Célcsoport: az akcióterületen élő hátrányos helyzetű lakosok
Tevékenység szakmai leírása	Az életvezetési tanácsadás célja a hétköznapi helyzetekben felbukkanó érzelmi, hangulati, kapcsolati problémák tisztázása, enyhítése, kezelése. Olyan egyéni, beszélgetésen alapuló módszer, amelyben a felmerülő problémák nyílt, pontos feltárása a cél. A segítséget kérő személy a

	beszélgetések során megismeri saját érzéseit, kapcsolatait, motivációit. Megtanulja azokat kezelni, irányítani, és ezáltal segítséget kap az adott probléma megoldásában. Az életvezetési tanácsadás révén fejlődnek azok az általános képességek, mely révén az érintettek megküzdnek az életben felmerülő nehézségekkel.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A fókuszcsoportos megbeszélésen a helyi rendőrkapitányság képviselője és az Egészségfejlesztési Iroda a különböző testi egészséget károsító tényezők között említette a lelki egészség problémáit. A kilátástalanság, a problémák feldolgozatlansága vezet a legális és illegális droghasználathoz, mely következménye a családon belüli erőszak.
Megvalósítás tervezett kezdete	2017. október
Megvalósítás tervezett vége	2020. március
Tevékenység megvalósításának becsült értéke (Ft)	6 millió forint

Tevékenység neve	Egyéni fejlesztési tervek készítése
Tevékenység gazdájának megnevezése	Sarkadi Kistérség Egészségügyi Fejlesztő Nonprofit Kft.
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Folyamatos szociális munka megteremtése. Pályázati felhívás szerint 1000 fő feletti szegregátumban a 16-54 éves korosztályból 240 fő egyéni fejlesztési tervet kell készíteni, és ezt háromhavonta felül kell vizsgálni.
Tevékenység célja, célcsoportja	Cél: Az akcióterületen élő 16-54 éves korosztály 25%-ra készüljön olyan egyéni fejlesztési terv, mely felméri és konkrét intézkedések megfogalmazásával hozzásegíti őket az alapkompentenciák fejlesztéséhez, a hiányzó általános iskolai vagy OKJ-s vagy magasabb iskolai végzettség megszerzéséhez. Célcsoport: az akcióterületen élő 16-54 éves korosztály
Tevékenység szakmai leírása	Az egyéni fejlesztési terv az érintettek anamnéziséből, bemeneti mérések eredményeiből kiindulva olyan intézkedéseket fogalmaz meg, mely a bevontakat hozzásegíti a munkaerő-piaci helytálláshoz szükséges végzettség megszerzéséhez, és a munkaerő-piaci helytálláshoz. A fejlesztési tervek szakszerű kialakításához olyan szakértői tudás bevonására van szükség, mely a mérésmetodikai ismeretek birtokában pontosan meghatározza a fejlesztendő területeket, a kitűzendő célokat. A bevont szakértői kapacitás a szociális munkásokkal közösen a fejlesztési tervekben rögzített rövid és hosszú távú célok eléréséhez szükséges lépések megvalósulását háromhavonta felülvizsgálja, szükség esetén újra tervezi. Az egyéni fejlesztési tervek száma előreláthatólag a 16-54 éves korosztályban 240.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A tevékenység a pályázati felhívás alapján kötelező feladat. Emellett a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkező lakosok magas aránya (70%) az akcióterületen indokolja a fejlesztési

	tervek elkészítését és az abban foglaltak megvalósulását. A már megvalósított felzárkóztatási projektek hasznosságát igazolják.
Megvalósítás tervezett kezdete	2017. szeptember
Megvalósítás tervezett vége	2020. május
Tevékenység megvalósításának becsült értéke (Ft)	400 000 forint

Tevékenység neve	Hatósági szolgáltatásokhoz való hozzáférés segítése
Tevékenység gazdájának megnevezése	Sarkadi Kistérség Egészségügyi Fejlesztő Nonprofit Kft.
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása
Tevékenység célja, célcsoportja	Cél: A projekt időtartama alatt kapjanak segítséget a perifériás területen élők a hivatali ügyintézésben. Célcsoport: az akcióterületen élő hátrányos helyzetű lakosok
Tevékenység szakmai leírása	A projekt keretében tanácsadó és az ügyintézésben, levelezésben jártas szakember közvetlen segítséget nyújt a célterületen élő hátrányos helyzetű lakosság számára. A tanácsadó közigazgatásban jártas és szociális érzékenységének köszönhetően támogató attitűddel segíti a klienseket. Ezáltal szabályos hivatali eljárások, a célcsoport érdekeinek érvényesítése történik meg.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indoklása	Az Északi-városrészben található szegregátumban a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya 69%, a tartós munkanélküliek aránya 24,4 %. Azoknak a háztartásoknak az aránya a területen, ahol nincs foglalkoztatott 80%. A magas arányok igazolják, hogy az akcióterületen élő lakosok jelentős része önállóan nem képes helyzetén javítani, így olyan szakemberek bevonása szükséges, akik professzionális tudásuk révén képesek motiválni a szereplőket és alkalmasak az antiszegregációs célok elérését segíteni.
Megvalósítás tervezett kezdete	2017. szeptember
Megvalósítás tervezett vége	2020. május
Tevékenység megvalósításának becsült értéke (Ft)	4 600 000 Ft

Tevékenység neve	Szociális munka biztosítása
Tevékenység gazdájának megnevezése	Sarkadi Kistérség Egészségügyi Fejlesztő Nonprofit Kft.
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Folyamatos szociális munka megteremtése. Szociális munkások segítő tevékenysége
Tevékenység célja, célcsoportja	Cél: A projekt időtartama alatt olyan folyamatos szociális munka kialakítása, mely révén a célcsoport elérhető és mobilizálható, és az esetenedzselések révén biztosított legyen a kontroll, a kliensek segítséget kapjanak az irányváltáshoz és, hogy enyhüljenek a társadalmi konfliktusok. Célcsoport: az akcióterületen élő hátrányos

	helyzetű lakosok
Tevékenység szakmai leírása	A projekt keretében 8 fő szociális munkás alkalmazására kerül sor. A közreműködők feladata a felderítés, azaz a hátrányos helyzetben lévők helyzetének feltérképezése a megelőzés céljából, tanácsadás, egyéni fejlesztési tervekben foglaltak megvalósításának segítése, tanácsadás biztosítása. A rászoruló családok számára komplex és folyamatos segítségnyújtás, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés szervezése, segélylehetőségek feltárása, betegellátás megszervezése. A szociális munka keretében szakmai hálózat kialakítására kerül sor, mely egyik munkaformája az esetmegbeszélés. A szakmai hálózatban aktívan részt vesznek a Támogató csoport tagjai.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	Az Északi-városrészben található szegregátumban a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya 69%, a tartós munkanélküliek aránya 24,4 %. Azoknak a háztartásoknak az aránya a területen, ahol nincs foglalkoztatott 80%. A magas arányok igazolják, hogy az akcióterületen élő lakosok jelentős része önállóan nem képes helyzetén javítani, így olyan szakemberek bevonása szükséges, akik professzionális tudásuk révén képesek motiválni a szereplőket és alkalmasak az antiszegregációs célok elérését segíteni.
Megvalósítás tervezett kezdete	2017. június
Megvalósítás tervezett vége	2020. május
Tevékenység megvalósításának becsült értéke (Ft)	24 millió forint

A TOP 4.3.1-es „A szociális városrehabilitáció Sarkadon” című projekt keretében tervezett beavatkozások szervesen illeszkednek a projekt általános és specifikus céljaihoz. A TOP 5.2.1-es társprojekttel való tartalmi összhangot és a megvalósítás tervszerűségét megalapozottságát a két projekt megegyező menedzsmenete garantálja.

A település alapvető problémája, hogy a folyamatosan terjeszkedő nagy kiterjedésű szegregátumokat nem lehet felszámolni, a probléma a településen koncentráltan jelentkezik. A szegregátumokban a lakhatási körülmények nem megfelelőek, viszonylag kisméretű, alacsony komfortfokozatú lakásokban sokan élnek, a fiatalok önálló életkezdéséhez szükséges feltételek nem állnak rendelkezésre. A probléma kezelésének eszköze az önkormányzati tulajdonú szociális bérlakás állomány fejlesztése az integrált környezetben lévő beavatkozási helyszíneken. **A bérlakás állomány fejlesztését indokolja továbbá az is, hogy az önkormányzatnál vezetett várólista szerint a településen túligénylés van, így a rászoruló lakhatási körülményei a fejlesztés nélkül nem orvosolható. Az együttélés erősítése érdekében az infrastrukturális fejlesztések együtt járnak a szociális készségek fejlesztésével és a szociális munka folyamatosságának biztosításával. A térségben**

azonban alapvető probléma a szakemberhiány, mely feloldását segíti az akcióterületen a szegregátumok közelében kialakítandó szolgálati lakás. A segítő szakember lakhatási feltételeinek biztosítása a hosszú távú folyamatos szociális munkához járul hozzá, mely a beruházást megelőző 6 hónapban már a felkészítés érdekében elindul, és a beköltözést követően is tovább működik a projekt időtartama alatt még 6 hónapig, és azon felül is minimum a fenntartási időszak végéig. A befogadó attitűd fejlesztése céljából megtörténik a beavatkozási helyszínen élők érzékenyítése, a konfliktusok elkerülése érdekében pedig mediátor segíti a társadalmi beilleszkedést.

A szegregátumok megközelíthetőségét, és ez által a közszolgáltatások elérését nehezítik a még szilárd burkolattal el nem látott utak. Ennek feloldása érdekében az akcióterületen lévő önkormányzati belterületi közút felújítására kerül sor.

A komplex felzárkóztatás másik kiemelt eszköze a helyi közösség fejlesztése. Miután Sarkadon magas az alacsony státuszú lakosok száma, így a közösségi funkciókat ellátó helyiségek nagyobb kapacitásúra van szükség. A jelenleg rendelkezésre álló kommunális ház mellett a felzárkóztatás és beilleszkedés elősegítése érdekében zajló készségfejlesztésre alkalmas közösségi épület kerül kialakításra, mely a célcsoport számára elsősorban sportfoglalkozások lebonyolítását teszi lehetővé.

Sarkad Város Önkormányzata célként fogalmazza meg a szegregátumokban élők életkörülményeinek egy időben történő javítását. Ennek érdekében és az ITS-ben meghatározott kulcsprojektekkel összhangban az Északi-városrészben található legnagyobb kiterjedésű 1. szegregátumokban élők lakhatási körülményei javulnak a szociális bérlakások építésével, illetve a kiköltöztetéssel csökken az alacsony státuszú lakosok koncentrált jelenléte. Az Óvárosban található 2. számú szegregátumba bevezető út szilárdburkolattal való ellátása a közüzemek fejlesztését támogatja, az akcióterületen belül a 3. számú szegregátum mellett kialakítandó közösségi épület pedig a közösségi szolgáltatások fejlesztését segíti.

Tevékenység neve	Szociális bérlakások kialakítása
Tevékenység gazdájának megnevezése	Sarkad Város Önkormányzata
Tevékenység tervezett helyszíne	5720 Sarkad Kossuth u. 14. (2 db) Nagymező u. 33. (1 db) beavatkozási helyszínen önkormányzati tulajdonú ingatlanban
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Felhívás 3.2.2. Önállóan támogatható tevékenységek II/2
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A település szegregátumában magas a rossz állapotú, alacsony komfortfokozatú, a beköltözések miatt zsúfolt lakások száma. Ezekben az ingatlanokban a közüzemi számlák nem fizetése miatt víz, áram és fűtés lehetőség sincs. Sarkad Város Önkormányzatának tulajdonában jelenleg 91 bérlakás van, melyek mindegyikében laknak. A jelenlegi várólistán 101-en szerepelnek, így a szociálisan rászorulóknak életkörülményeinek javítására nincs mód. A bérlakás állomány bővítése szükségessé válik.
Megvalósítás tervezett kezdete	2018. október
Megvalósítás tervezett vége	2019. március

Tevékenység megvalósításának becsült értéke (Ft)	43 millió forint
--	------------------

Tevékenység neve	Szolgálati lakás kialakítása
Tevékenység gazdájának megnevezése	Sarkad Város Önkormányzata
Tevékenység tervezett helyszíne	5720 Sarkad Béke sétány 5. (1 db) akcióterületen a szegregált területen kívül önkormányzati ingatlanban
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Felhívás 3.2.2. Önállóan támogatható tevékenységek II/2
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A komplex felzárkóztató program lebonyolítása érdekében az akcióterületen szükséges biztosítani a folyamatos szociális munkát. A szolgálati lakás a segítő szakember életvitelszerű ott tartózkodásával biztosítja a szociális munkát, és egyben hozzájárul a térségben megjelenő szakember hiány kompenzálásához. Sarkad Város Önkormányzatának tulajdonában jelenleg 91 bérlakás van, melyek mindegyikében laknak. A jelenlegi várólistán 101-en szerepelnek, a rendelkezésre álló ingatlan átalakítása szükségessé válik.
Megvalósítás tervezett kezdete	2018. október
Megvalósítás tervezett vége	2019. március
Tevékenység megvalósításának becsült értéke (Ft)	17 millió forint

Tevékenység neve	Önkormányzati belterületi út felújítása
Tevékenység gazdájának megnevezése	Sarkad Város Önkormányzata
Tevékenység tervezett helyszíne	5720 Sarkad Mátyás utca azon szakasza, mely az akcióterületen belül, de a szegregált területen kívül található, és bevezet a szegregált területre.
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Felhívás 3.1.2. Önállóan nem támogatható, választható tevékenységek D) Egyéb kapcsolódó fejlesztések d) Közlekedési- és közbiztonsági fejlesztések, amennyiben a hátrányos helyzetű lakosság számára célzott közszolgáltatások jobb elérhetőségének feltételeit segítik elő: akcióterületre eső önkormányzati belterületi közúthálózat felújítása, szilárd burkolattal történő ellátása
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A Mátyás utca szegregátumban található szakaszára egy előző projekt keretében aszfaltburkolat került. Azonban a szegregátumból ki- illetve bevezető szakasz pormentesítése még nem történt meg, mely nehezíti a városközpontban található közszolgáltatások elérését.
Megvalósítás tervezett kezdete	2019. március
Megvalósítás tervezett vége	2019. szeptember
Tevékenység megvalósításának becsült értéke (Ft)	38 millió forint

Tevékenység neve	Közösségi épület
Tevékenység gazdájának megnevezése	Sarkad Város Önkormányzata

Tevékenység tervezett helyszíne	5720 Sarkad Vasút utca 16. az akcióterületen belül, de a szegregált területen kívül.
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Felhívás 3.1.2. Önállóan nem támogatható, választható tevékenységek a) Közösségi és szociális funkciót szolgáló tevékenységek, célzottan az alacsony társadalmi státuszú lakosság felzárkózása, beilleszkedésének elősegítése, készségfejlesztése érdekében: b) Kifejezetten a célcsoport számára rendelkezésre álló. közösségi célra hasznosítható épület átalakítása.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	Sarkadon a szegregátumokban élő alacsony státuszú lakosok száma közel 2000. Felzárkóztatásukhoz elengedhetetlen a közösségi célú tevékenységek lebonyolítása. Felzárkózási esélyeiket javítja, ha rendelkezésre állnak számukra olyan funkciók, amelyek az egészségfejlesztés terén kínálnak lehetőséget. Jelenleg ilyen épület a településen nem áll rendelkezésre.
Megvalósítás tervezett kezdete	2019. március
Megvalósítás tervezett vége	2019. szeptember
Tevékenység megvalósításának becsült értéke (Ft)	53 millió forint

Tevékenység neve	Térfigyelő-rendszer fejlesztése
Tevékenység gazdájának megnevezése	Sarkad Város Önkormányzata
Tevékenység tervezett helyszíne	Az Északi-városrész és az Óváros területén lévő szegregátumokban és az akcióterület további területén. Utcák szerint: Magyar u., Munkás u., Széles u., Szent István tér, Vértanúk tere - Vár u. sarok, Hajdú u., Hajdú u - Losonczy u. sarok
Illeszkedés a felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Felhívás 3.1.2 Önállóan nem támogatható, választható tevékenységek. B) Közbiztonsági funkció, a közbiztonság javítását, a fejlesztés eredményeinek megőrzését szolgáló tevékenységek: b) Közterületeken biztonságtechnikai, térfigyelő rendszer fejlesztése, telepítése.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	Sarkadon a szegregátumokban élők körében megfigyelhető a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény gyakorisága. Különösen a drogfogyasztáshoz köthető bűncselekmények kiszűrése illetve az ebből eredő konfliktusok feloldása válik szükségessé. A közterületekre kihelyezendő kamera-rendszer a társadalmi együttélést is erősíti.
Megvalósítás tervezett kezdete	2019. szeptember
Megvalósítás tervezett vége	2019. március
Tevékenység megvalósításának becsült értéke (Ft)	11 millió forint

5.4 Tervezett szociális munka bemutatása

A közösségi és egyéni integrációt a projekt időtartama alatt folyamatosan megvalósítandó **közösségfejlesztést célzó programok** segítik, melyek a TOP 4.3.1-es projekt keretében tervezett infrastrukturális fejlesztések megkezdése előtt is és befejezését követően is még 6 hónapon keresztül folyamatosan megrendezésre kerülnek. Ehhez kapcsolódóan az együttműködést és a beilleszkedést segítik a **folyamatos szociális tevékenységek** is, melyek lebonyolításában kulcsszerepet játszanak a szociális munkások, akiknek a létszáma a szegregátumban élők magas számából adódóan 8 fő.

A szociális munka keretében a szegregátumban élő 16-54 éves lakónépesség 25%-ára, azaz 240 főre **egyéni fejlesztési terv** készült, mely alapján a mentoráltak munkaerő-piaci helyzetét segítjük. Célként fogalmazódik meg, hogy a bevontak iskolai végzettsége úgy alakuljon, hogy alkalmassá váljanak különböző munkakörök betöltésére. A szociális munkások és a szakmai közreműködők támogatását biztosítja a szupervízió.

A szociális munkások feladatai a projekt időtartama alatt:

- A projekt előkészítő szakaszában közreműködik a szegregátumok felmérésében és az itt élők közül a célcsoporttagok felkutatásában és bevonásában.
- Elkészíti és 3 havonta rendszeresen felülvizsgálja a hozzátartozó mentorált egyéni fejlesztési tervét.
- A mentoráltakkal kapcsolatosan:
 - felméri a mentoráltjai szociális helyzetét, és segítséget nyújt azok kezelésében,
 - a szociális, családi, anyagi helyzetük alapján irányítja őket a szükséges szolgáltatás típusok felé,
 - szükség esetén segítséget nyújt a hivatali ügyek intézésében,
 - a kríziskezelés érdekében egyéni vagy csoportos tanácsadást végez,
 - a veszélyeztetettség megelőzése és kezelése érdekében egészségmegőrző, fejlesztő, életvezetési vagy mentálhigiénés segítséget nyújt,
 - az egyéni fejlesztési tervben foglaltak alapján mentoráltjainak segítséget nyújt a munkaerő-piaci elhelyezkedésben,
 - tájékoztatja a mentoráltakat jogaikról, a támogatási lehetőségekről és segíti azok elérését.

A mentorálás kiterjed a fiatalok támogatására, a beilleszkedés segítésére, a társadalmi ellentétek csökkentésére. A szociális munka elsődleges helyszínei a bemutatott szegregált területek. A rendszeres kapcsolattartás a lakóhelyen, munkahelyen, szociális intézményekben illetve az Északi-városrészben elhelyezkedő Kommunális házban történik meg. A Kommunális ház egyben helyszínt biztosít a képzéseknek, közösségi rendezvényeknek.

A szociális munka megszervezésének nehézsége a megfelelő végzettségű szakemberek biztosítása. A probléma megoldása érdekében együttműködünk a Kistérségi Humán Szolgáltató Központtal.

Az alkalmazott szociális munkások rendelkeznek a megfelelő végzettséggel Feladataikat munkaszerződés keretében heti 20 órában látják el.

Alkalmazott szociális munkások

Név	Munkatapasztalat	Végzettség
Buzgán Anita	3 év	szociális munkás
Kelemen Mária	13 év	pedagógus
Kenéz Attiláné	11 év	szociálpedagógus
Magyar Katalin	7,5 év	szociális munkás
Molnár Kitti	10 év	tanító
Námer Anikó	9 év	általános szociális munkás
Sárközi Anna	30 év	pedagógus, multikulturális nevelés okleveles tanár
Szőke János	2 év	szociális munkás

5.5 Tervezett közösségfejlesztés bemutatása

A projektben zajló közösségfejlesztő folyamatok támogatják a bevontak szocializációjának segítségét, a gazdasági boldogulást. A befogadó környezet bevonásával erősödik a társadalmi részvétel és a helyi értékek, kulturális szokások bemutatásával erősödik a társadalmi kontroll is.

Ennek érdekében 8 alkalommal rendezünk közösségi akciókat, melyek célja a közösségi identitás erősítése, a fiatal generáció bevonása a közösségfejlesztésbe, és ezáltal a helyben maradás erősítése. A tervezett programok feltárják a célcsoport adta közösség hagyományait és egyben új hagyományokat is teremtenek. A szociális városrehabilitációs program keretében egy olyan közösségi ház is létesül, mely alkalmassá válik nagyobb rendezvények, egészségfejlesztő és sportprogramok lebonyolítására is.

A Közösségi házba tervezett programok

Január: Havi Téma: A Farsang	<p>1. hét: Közösségi program: Készülődés a farsangra, szülők és nagyszülők bevonásával, farsangi jelmezek készítése. Táncsoport (szakkör), heti foglalkozás, készülődés a farsangra</p> <p>2. hét: Közös születésnapozás: A januárban született gyermekek ünneplése. (Szülők bevonása, muffin sütés, díszítés elkészítése).</p> <p>3. hét: Kézműves foglalkozás: Farsangi kalapok, szemüvegek készítése, közben mondókák tanulása. Táncsoport (szakkör) : Heti foglalkozások (készülődés a farsangra)</p> <p>4. hét: Közösségi program: Farsang a közösségi</p>
------------------------------	--

	<p>házban. Folyamatos heti rendszerességgel folyó szolgáltatások:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tanulás segítés, korrepetálás. - Játszóház: Társasjátékokkal való játék. <p>Sport, mozgás: Torna, nők, anyukák részére</p>
<p><u>Február:</u> Havi Téma: Nőnap, anyanyelvi világnap</p>	<p>1.hét: Kézműves foglalkozás: Nőnap ajándékok készítése Táncsoport: Nőnap műsor összeállítása</p> <p>2. hét: Közösségi program: Az anyanyelvi világnapra emlékezve, versek hallgatása, majd tanulása cigány- magyar nyelven. Cigány eredetű mesék (helyi gyűjtés Jafi olvasása).</p> <p>3. hét: Anyanyelvi világnap ünneplése: -Gyermekszínház: Cigány eredetű mesék. Táncsoport: Gyakorlás a nőnapra, februárban született gyerekek szülinapjának ünneplése.</p> <p>4. hét: Készülődés a tavaszra, kiskertek előkészítése, szakember kertész előadása, és saját kiskert kialakítása. Készülődés a tavaszra: Biciklit elő – közös szerviz Folyamatos heti rendszerességgel folyó szolgáltatások:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tanulás segítés, korrepetálás. - Játszóház: Társasjátékokkal való játék. - Sport, mozgás: Torna, nők, anyukák részére.
<p><u>Március:</u> Téma: Tavasz</p>	<p>1. hét: Közösségi program: Nőnap Ünnepség Táncsoport: Gyakorlás- Hagyományőrzés Kiskert: Veteményezés</p> <p>2. hét Készülődés a Cigányság világnapjára. Táncsoport: Gyakorlás hagyományőrzés, márciusban született gyermekek ünneplése.</p> <p>3. hét: Közösségi program: Hagyományos Cigány ételek készítése a nagyszülők, szülők bevonásával, majd cigány táncok dalok előadása.</p> <p>4. hét: Védőnő előadása: A közelgő tavaszra</p>

	<p>való felkészülés (vitaminok, öltözködés). Folyamatos heti rendszerességgel folyó szolgáltatások:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tanulás segítség, korrepetálás. - Játszóház: Társasjátékokkal való játék. - Sport, mozgás: Torna, nők, anyukák részére
<p><u>Április:</u> Téma: Húsvét</p>	<p>1. hét:</p> <p>Kézműves foglalkozás: Húsvéti hagyományok ápolása, húsvéti tojás díszítése. Táncsoport: Gyakorlás, hagyományőrzés.</p> <p>2. hét:</p> <p>Játszóház. Húsvéti versek népszokások felismerése, megismerése. Áprilisban született gyermekek ünneplése.</p> <p>3. hét:</p> <p>Húsvéti Ünnepség.</p> <p>4. hét:</p> <p>Drogprevenció előadása a helyi rendőrkapitányság bevonásával.</p> <p>Folyamatos heti rendszerességgel folyó szolgáltatások:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tanulás segítség, korrepetálás. - Játszóház: Társasjátékokkal való játék. - Sport, mozgás: Torna, nők, anyukák részére.
<p><u>Május:</u> Téma: Pünkösöd – Anyák napja</p>	<p>1. hét:</p> <p>Kézműves foglalkoztatás: készülődés az anyák napjára. Táncsoport: gyakorlás – hagyományőrzés.</p> <p>2. hét:</p> <p>Játszóház: anyák napi versek előadás összeállítása. Májusban született gyerekek ünneplése.</p> <p>3. hét:</p> <p>Közösségi program: anyák napja ünnepség.</p> <p>4. hét:</p> <p>Pszichológus előadása a gyermekek kamasszá válásáról.</p> <p>Folyamatos heti rendszerességgel folyó szolgáltatások:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tanulás segítség, korrepetálás. - Játszóház: Társasjátékokkal való játék.

	<p>- Sport, mozgás: Torna, nők, anyukák részére.</p>
<p><u>Június</u>: Téma: Nyár</p>	<p>1. hét:</p> <p>Közösségi akció: takarítsuk ki a közösségi házat. Játékos nevelés, tisztaságra nevelés. Kézműves foglalkoztatás: nyári szatyor készítése.</p> <p>2. hét:</p> <p>Előadás: mire figyelj a nyáron! Rendőrségi előadás. Közösségi program: játékos Kresz verseny.</p> <p>3. hét:</p> <p>Júniusban született gyermekek ünneplése. Ismerkedés a bográcsozással. Bográcsban főtt ételek készítése.</p> <p>4. hét:</p> <p>Irány a strand!!! Látogatás a Gyulai Várfürdőbe!!!</p> <p>Folyamatos heti rendszerességgel folyó szolgáltatások:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tanulás segítés, korrepetálás. - Játshóház: Társasjátékokkal való játék. <p>Sport, mozgás: Torna, nők, anyukák részére</p>
<p><u>Július</u>: Téma: Kirándulásos nyár</p>	<p>1. hét:</p> <p>Biciklitúra Sarkadon és környékén érintve a nevezetességeket.</p> <p>2. hét:</p> <p>Júliusban született gyermekek születésnapjának ünneplése.</p> <p>3. hét:</p> <p>Filmvetítés: nyárra kiadott kötelező olvasmányokból.</p> <p>4. hét:</p> <p>Biciklitúra az Erdei Iskolába.</p> <p>Folyamatos heti rendszerességgel folyó szolgáltatások:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tanulás segítés, korrepetálás. - Játshóház: Társasjátékokkal való játék. - Sport, mozgás: Torna, nők, anyukák részére.
<p><u>Augusztus</u>: Téma: Nyár -> Kenyér</p>	<p>1. hét:</p> <p>Biciklitúra a természetbe: növények gyűjtése préseléshez.</p>

	<p>2. hét:</p> <p>Felelevenítés Augusztus 20. Államalapítás, új kenyér. Jurta készítése előadó segítségével.</p> <p>3. hét:</p> <p>Kenyér sütése -> ismerkedés a kenyér sütéseinek fázisaival.</p> <p>4. hét:</p> <p>Nyárbúcsúztató szalonnasütés, tábortűz - > dalok, énekek, hangszeres zene. Augusztusban született gyerekek ünneplése.</p> <p>Folyamatos heti rendszerességgel folyó szolgáltatások:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tanulás segítés, korrepetálás. - Játshóház: Társasjátékokkal való játék. - Sport, mozgás: Torna, nők, anyukák részére.
<p><u>Szeptember</u>: Téma: Irány az iskola</p>	<p>1. hét:</p> <p>Tanuljunk meg könyvet fedni -> saját könyvek befedése.</p> <p>2. hét:</p> <p>Főzzünk lekvárt! (Szülők, Nagyszülők bevonása).</p> <p>3. hét:</p> <p>A nyáron gyűjtött növények lepréselése -> albumba rakása! Fotómontázs készítése a nyáron történt eseményekről</p> <p>4. hét:</p> <p>Pedagógus előadása: Iskola kezdés nehézségei. szeptemberbe született gyerekek ünneplése.</p> <p>Folyamatos heti rendszerességgel folyó szolgáltatások:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tanulás segítés, korrepetálás. - Játshóház: Társasjátékokkal való játék. - Sport, mozgás: Torna, nők, anyukák részére.
<p><u>Október</u>: Téma: Szüret</p>	<p>1. hét:</p> <p>Kilátogatás az önkormányzat kertjébe, gyümölcsösbe ismerkedés a gyümölcsössel.</p> <p>2. hét:</p> <p>KJC. prevenciós előadás egészséges élet, táplálkozás.</p>

	<p>3. hét: Szüreti multság előszítése dekorációk, szokások, stb. (helyi kiskert)</p> <p>4. hét: Szüreti multság. októberben született gyerekek ünneplése. Folyamatos heti rendszerességgel folyó szolgáltatások:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tanulás segítés, korrepetálás. - Játsház: Társasjátékokkal való játék. - Sport, mozgás: Torna, nők, anyukák részére
<p><u>November:</u> Téma: Márton Napja</p>	<p>1. hét: Kézműves foglalkozás, Márton napi multság előkészítése.</p> <p>2. hét: Márton napi multság. Süsünk együtt (szülők bevonása) játékos vetélkedők.</p> <p>3. hét: Védőnő előadása: „kistestvér érkezik a családba” Gyermek ápolás, fürdetés, gondozás, bemutatóval egybekötött.</p> <p>4. hét: Készülődés a Mikulás napra. Novemberben született gyerekek ünneplése. Folyamatos heti rendszerességgel folyó szolgáltatások:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tanulás segítés, korrepetálás. - Játsház: Társasjátékokkal való játék. - Sport, mozgás: Torna, nők, anyukák részére
<p><u>December:</u> Téma: Karácsony, Szeretet</p>	<p>1. hét: Mikulás napi ünneplés.</p> <p>2. hét: Készülődés a Karácsonyra, karácsonyi díszek készítése. Kézműves foglalkozás: Süsünk együtt, karácsonyi mézeskalács együtt a szülőkkel, nagyszülőkkel.</p> <p>3. hét: Közösségi ház Karácsonyfa állítás, díszítés-műsor. Decemberben született gyerekek ünneplése.</p> <p>4. hét: Karácsonyi téli szünet, játékos foglalkozások. Folyamatos heti rendszerességgel folyó</p>

	szolgáltatások: <ul style="list-style-type: none"> - Tanulás segítés, korrepetálás. - Játszóház: Társasjátékokkal való játék. - Sport, mozgás: Torna, nők, anyukák részére
--	---

5.6 Tervezett tevékenységek kihasználtságának bemutatása

Az igényfelmérés fókuszcsoportos interjúja valamint a már megvalósuló szociális célú városrehabilitációs programok azt mutatták, hogy a szegregátumok lakóinak jelentős hányada aktívan részt venne különböző közösségfejlesztő programokon, tanácsadásokon. A projekt soft elemeit úgy tervezzük, hogy azok szemléletformálást, szociális segítségnyújtást, képesség-kibontakoztató, önbizalom erősítést jelentő tevékenységeket kínálnak. A soft tevékenységek egyes elemei közvetett támogatási formában helyi civil szervezetek bevonásával valósulnak meg. Ezzel a projektelemekek hatására a társadalmi felelősségvállalás szintjének növekedését, a szegregátum lakóinak nyitottabbá válását várjuk. és célunk, hogy a projekt megvalósítást követően a részvétel mindkét oldalról a továbbiakban is fennmaradjon.

Az Igényfelmérés eredményei alapján a társadalmi együttműködés erősítését szolgáló komplex program a következő pillérekre épül:

- együttműködést építő közösségfejlesztési elemek
- folyamatos szociális munka biztosítása
- a foglalkoztatás elősegítése
- kora-gyermekkorai fejlesztések
- egészségfejlesztés
- szolgáltatásokhoz való hozzáférés
- bűnmegelőzés

Ezek a programelemek illeszkednek a meghatározott célrendszerhez és a fentiekben bemutatott beavatkozások révén hozzájárulnak Sarkad három szegregátumát magába foglaló akcióterületén élők esélyegyenlőségének, munkaerő-piaci beilleszkedésének és a perifériás területen élők felzárkóztatásához.

A tervezett tevékenységek során elérendő célcsoportot és annak nagyságrendjét foglalja össze a következő táblázat.

Tevékenység	Elérendő célcsoport száma/nagyságrendje az előzetes tervek alapján	A célcsoport jellemzője
Munkaerő-piaci beilleszkedést segítő képzések	240 fő	Szegregátumokban élő 16-54 éves lakónépesség közül azok, akikre egyéni fejlesztési terv

		készül.
Társadalmi integrációt segítő attitűdformáló tréning	20 fő	A TOP 4.3.1 pályázat keretében a beavatkozási területen épülő szociális bérlakások közvetlen környezetében élő lakosság.
Jövőkép építését formáló közösségi programok 8 alkalommal	1125 fő	Az akcióterületen élő lakosság és a beavatkozási területen élők (25% erejéig)
Kora-gyermekkori intervenció programok	40 gyermek 40 felnőtt	Célcsoport: Az akcióterületen élő 0-3 éves gyermekek és szüleik
Mediáció	50 fő	A szegregátumokban élő hátrányos helyzetű családok, és a beavatkozási területen élő lakosok (25% erejéig)
Szociális munkások szupervíziója	12 fő	A projekt keretében alkalmazott és a Kistérségi Humán Szolgáltató Központ szociális munkásai, szakmai közreműködők
Egészségügyi prevenció programok 12 alkalom	900 fő	Az akcióterületen élő hátrányos helyzetű lakosság, beavatkozási területen élők
Bűnmegelőzési szemléletformáló projektek	100 fő felnőtt 100 fő 12-16 éves korosztály	Az akcióterületen élő hátrányos helyzetű lakosok, 12-16 éves iskolai korosztály
Jogi tanácsadás	30 fő	Az akcióterületen élő aktív korú hátrányos helyzetű lakosság
Mentorálás	25 fő	Az akcióterületen élő hátrányos helyzetű lakosok, elsősorban olyan fiatalok, akik pályaválasztás, otthonteremtés előtt állnak (16-25 év közöttiek)
Életvezetési tanácsadás	45 fő	Az akcióterületen élő 16-54 éves korosztály 25%-a
Egyéni fejlesztési tervek	240 fő	Az akcióterületen élő 16-54 éves korosztály 25%-a
Folyamatos szociális munka	900 fő	Az akcióterületen élő hátrányos helyzetű lakosok

3.sz. táblázat: Tervezett tevékenységek és kihasználtságuk a projektben

A fejlesztés eredményeként létrejövő új funkciókhoz kapcsolódóan az alábbi területekre készül kihasználtsági terv:

- többfunkciós közösségi épült
- szociális bérlakás
- szolgálati lakás
- közúthálózat fejlesztés

A térfigyelő-rendszer kiépítésével kapcsolatban közvetlenül kihasználtságról nem beszélhetünk, ám kihelyezésükkel az egész település lakosságának biztonsága garantálható. Sarkad lakosságának létszáma 2014-es adatok szerint 10.463 fő.

A kihasználtsági terv elkészítéséhez felhasznált anyagok a következők voltak:

- A már működő Gólya kommunális szolgáltató ház 2014. és 2015. évi rendezvény naptára;
- A település civil szervezetei részvételével megtartott Támogató csoportos megbeszélés, fókuszcsoportos interjú elhangzott megállapítások
- Sarkad Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájában és az azt megelőző Megalapozó vizsgálatban tett megállapítások
- A DAOP-5.1.1-09-2f-2012-0002 azonosítószámú szociális célú városrehabilitációs programból nyert tapasztalatok
- Az önkormányzati bérlakások iránti igényt mutató várólista adatai.

Közösségi épület

A kihasználtsági tervben bemutatott vizsgálat eredménye az alábbi megállapításokban összegezhető:
 - A többfunkciós közösségi épület szolgáltatásainak elsődleges célcsoportja az akcióterületen belül elhelyezkedő szegregátumokban élő alacsony státuszú lakosok, mely szegregátumban élők száma a 2011. évi KSH adatok szerint 1608 fő.

A közösségi épület a város központi részéhez viszonylag közel, az akcióterületen a 3. szegregátum közvetlen közelében – ahová az ITS közösségi szolgáltatások fejlesztését irányozta elő – tervezzük kialakítani. A településen az Északi-városrészben a célcsoport számára rendelkezésre áll egy kommunális szolgáltató ház, azonban a kihasználtsága az elmúlt években folyamatosan növekedett, és emellett igény mutatkozik egy olyan épület kialakítására is, mely a közösségformálásban és a képességek fejlesztésében nagy szerepet játszó sportolásra alkalmas.

A most kialakítandó közösségi épület funkcionális célja, hogy az itt megrendezésre kerülő események betölthessék közösségformáló szerepüket, ezáltal a leszakadó félben lévő társadalmi csoportok életminősége javuljon, kitörési lehetőségként, célként szolgáljon a helyi akcióterületi fiatalság számára a bűnözés helyett.

Az épület alkalmassá válik az ESZA projekt szoft elemeinek megvalósítására, különösen az egészséges életmód fejlesztése, bűnmegelőzési programok lebonyolítására.

Az épület fenntartójának neve	Sarkad Város Önkormányzata
Cím	5720 Sarkad Vasút u. 16. (hrsz. 355.)
A hosszú távú működtetést lehetővé tevő szakértői kapacitást biztosító intézmények	Kistérségi Humán Szolgáltató Központ Egészségfejlesztési Iroda Roma Nemzetiségi Önkormányzat Civil szervezetek Ady Endre-Bay Zoltán Gimnázium és Kollégium Sarkadi Általános Iskola

Éves szinten megrendezendő rendezvények száma	10-15
Rendszeresen megrendezésre kerülő foglalkozások száma	80-90
A szolgáltatásokat igénybe vevők száma várhatóan	300 fő.

A tervezett beruházás tereinek éves kihasználtságának becslése

Megnevezés	Terület mérete	A célcsoport nagysága alkalmanként	Becsült éves kihasználtság %	Becsült éves kihasználtság alkalom/év
Közösségi tér	134,77 m ²	heti rendszerességű foglalkozások esetén 10-15 fő	100	130
Közösségi tér	134,77 m ²	rendezvényeken 50 fő	100	12

A fejlesztés megvalósításával létrejövő közösségi épület az önkormányzati és a civil szervezésű közösségi programoknak, az anti-szegregációs programelemeknek biztosít infrastrukturális háttérrel. A programtervezetet az 5. sz. melléklet tartalmazza.

A hosszú távú fenntartást elsősorban a projektgazda önkormányzat költségvetése garantálja. Az előzetes becslés szerint a Közösségi épület fenntartási költsége 2.695.400 Ft éves szinten 20.000 Ft fenntartási költség/négyzetméter árral számolva.

Szociális bérlakás – lakófunkció létesítése

Az önkormányzathoz benyújtott kérelmek alapján megállapítható, hogy a szociális bérlakásokra erős igény mutatkozik a településen. Az önkormányzat tulajdonában jelenleg 91 szociális bérlakás található. Ebből az akcióterületen belül 52, a szegregátumban 10 és az akcióterületen kívül integrált környezetben 28 található.

Az önkormányzati várólistán összesen 101 név szerepel. A szlömösödött városrészben koncentrált lakosság csökkentése érdekében jelen projektben integrált környezetben elhelyezkedő szociális bérlakás kerül kialakításra a következők szerint:

A lakások üzemeltetője neve	Sarkad Város Önkormányzata
A bérlakások igénylésének elbírálását segítő szervezetek lehetővé tevő szakértői kapacitást biztosító intézmények	Sarkad Város Önkormányzatának szociális irodája Kistérségi Humán Szolgáltató Központ Roma Nemzetiségi Önkormányzat
A beköltözők várható száma	10-15
A lakások száma/m ²	3

--	--

A tervezett beruházás tereinek éves kihasználtságának becslése

Megnevezés	Lakások mérete	Költözők száma	Becsült éves kihasználtság %
Sarkad, Kossuth u. 14. hrsz.:3/1	61,56 m ²	5 fő	100
Sarkad, Kossuth u. 14. hrsz.:3/1	35 m ²	2 fő	100
Sarkad, Nagymező u. 33. hrsz.:970	67,41 m ²	6 fő	100

Mivel a fejlesztést követően is mindösszesen három bérlakás létesül, így azok kihasználtsága a túligénylésnek köszönhetően 100%-os lesz.

A szociális bérlakások bérleti díja a Sarkad Város Önkormányzat képviselőtestülete által hozott 31/1993. (XII.29.) Önk. sz. rendelet alapján 135 Ft/m². Ezzel számolva a bérleti díjak a következők szerint alakulnak:

Lakás megnevezése	Alapterület	Havi bérleti díj	Éves bérleti díj
Sarkad, Kossuth u. 14. hrsz.:3/1	61,56 m ²	8310 forint	99.727 forint
Sarkad, Kossuth u. 14. hrsz.:3/1	35 m ²	4725 forint	56.700 forint
Sarkad, Nagymező u. 33. hrsz.:970	67,41 m ²	9100 forint	109.204 forint

A bérleti díjak fizetésének garantálása érdekében a projekt fejlesztési szakaszában a Megvalósíthatósági tanulmány keretében megfizethetőségi terv készül, mely magába foglalja a költöztetett családok bevételeinek és kiadásainak tervezési lehetőségeit.

Szolgálati lakás kialakítása

A település egyik legfőbb problémája a szükséges szakember kapacitás hiánya, melynek kompenzálására a szoft elemek között szociális munkások alkalmazására kerül sor. Miután a szakember hiány az egész járásra vonatkozik, így a más térségből ideérkező segítő szakember helyben tartását segíti az akcióterületen belül a szegregátumokhoz közel elhelyezkedő szolgálati lakás.

A szolgálati lakás paraméterei

A lakás üzemeltetője neve	Sarkad Város Önkormányzata
A szolgálati lakás elbírálását segítő szervezetek lehetővé tevő szakértői kapacitást biztosító intézmények	Sarkad Város Önkormányzatának szociális irodája Kistérségi Humán Szolgáltató Központ Roma Nemzetiségi Önkormányzat
A szolgálati lakáshoz kapcsolódó tevékenység	Folyamatos szociális munka biztosítása az akcióterületen
A beköltözők várható száma	2-4 fő
A lakás címe	Sarkad, Béke sétány u. 5. hrsz.:18
A lakás mérete	76,64 m ²

Miután Sarkad Város Önkormányzata nem rendelkezik üres bérlakással, így kialakítása indokolttá válik, kihasználtsága pedig várhatóan 100 %-os.

A szolgálati lakás bérleti díja a Sarkad Város Önkormányzat képviselőtestülete által hozott 31/1993. (XII.29.) Önk. sz. rendelet 2. sz. mellékletben foglalt Lakbér szabályzata alapján összkomfortos lakás esetén 350.- Ft/m²/hó. A rendelet értelmében az önkormányzat a szakemberhiány mérséklése érdekében egyedi megállapodás keretében ettől az összegtől eltérhet. Ezeket a tényezőket a projektgazda mérlegelte, és a szerződés megkötésekor számol az esetleges bevétel kieséssel.

A teljes kihasználtság esetén az éves befolyt összeg 26.824 havi díj mellett maximum 321.888 forint lehet.

Közúthálózat fejlesztése

A Mátyás utca közlekedési szempontból a 2. számú szegregátumot a városi főközlekedési útvonalakkal összekötő, forgalomelosztó elem. A 2. számú szegregátumban élők száma: 215 fő.

Gépjármű forgalmat gátolja a burkolat rossz állapota. Jelenleg napi szinten 30-40 gépjárművel és ugyancsak 30-40 kerékpáros forgalommal számolhatunk, melynek növekedése valószínűsíthető, amennyiben a fejlesztést követően az utcában már nem fog fennállni a jelentős anyagi kárt okozó baleset veszélye. Az alpinfrastrukturális fejlesztések egyértelműen hozzájárulnak az ott lakók komfortérzetének emelkedéséhez, ösztönzik a helyben lakókat a saját környezetük rendben tartására, megóvására. A közút fejlesztése növeli az itt található ingatlanok értékét.

Kialakításának költsége az előzetes költségbecslés alapján

Tétel megnevezése	Mennyiség	
Út bontása	73,2	m3
Beton áteresztő bontás támfallal	13,43	m3
Meglévő alap elbontása	240	m3
Tükör	1700	m2
Padka építés	1000	m2
Homokos kavics ágyazat	340	m3

FZKA útalap	320	m3
AC11 kötő	62	m3
AC11 kopó	60	m3
NA300 zárt csatorna ágyazattal	520	m
Tisztító akna	7	db
víznyelő	26	db

A két projekt keretében megvalósuló fejlesztések ütemtervét mutatja a 12. melléklet.

5.7 Szinergia vizsgálat

A TOP 5.2.1-es A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex program összeállításakor Sarkad város önkormányzata és konzorciumi partnere figyelembe vette Békés Megye Területfejlesztési koncepcióját, Sarkad Járás Fejlesztési Stratégiáját, Sarkad Város Integrált Településfejlesztési Stratégiáját és benne a város Anti-szegregációs Programját, a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valamint a LEADER Helyi akciócsoportja által összeállított Vidékfejlesztési Stratégiáját. A dokumentumokhoz való illeszkedést az alábbi táblázatban mutatjuk be.

Dokumentum	Tartalom	Illeszkedési pont
Békés Megye Területfejlesztési Konceptiója és Integrált Területi Programja (2014-2020)	<p>A Békés Megyei Területfejlesztési Konceptió egyik célkitűzése a társadalmi- és gazdasági kohézió erősítése a megye mag- és perifériális települései között. Ehhez kapcsolódó célkitűzés az Integrált Területi Programban a települési infrastruktúra integrált fejlesztése a területi kohézió erősítése érdekében és a társadalmi integráció feltételeinek javítása, a periférikus térségek felzárkózási esélyeinek javítása.</p> <p>2015 január 1-től hatályba lépett „A kedvezményezett járások besorolásáról” szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R1) 2. ill. 3. melléklete Békés megyében a többek között a sarkadi járást nevesíti komplex programmal fejlesztendő járásként</p> <p>A dokumentum a sarkadi járásra komplex programot irányoz elő, melynek keretében a foglalkoztatás-bővítést szolgáló gazdaságfejlesztési akciókat és fenntarthatóságukat erősítő fejlesztéseket szükséges generálni.</p> <p>Ehhez kapcsolódóan a dokumentum a TOP 5.2 intézkedés keretén Sarkad járás vonatkozásában végrehajtandóként rögzíti „A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programot.”¹⁷</p>	<p>Erre reagáló TOP intézkedés többek között a társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex program.</p> <p>Az „Együttműködés a jobb életminőségért” című projekt hozzájárul a Békés Megye Területfejlesztési Konceptiójában rögzített célkitűzések megvalósításához, különös tekintettel a társadalmi integráció feltételeinek és a periférikus térségek felzárkózási esélyeinek javításához.</p> <p>A projekt átfogó célja a település szegregátumaiban élő leszakadó társadalmi rétegek közösségi és egyéni integrációjához, a hátrányos helyzetű emberek életminőségének és munkaerő-piaci helyzetük javításához, az antiszegregációs törekvésekhez való hozzájárulás többek között mentálhigiénés, egészség-prevenációs tevékenységekkel, szociális, jogi tanácsadással, közösségi programokkal.</p>
Békés Megye Területfejlesztési Programja (2014-2020) Stratégiai program	<p>"Társadalmi- gazdasági kohézió erősítése a megye mag- és perifériális helyzetű térségei között" stratégiai cél rész céljaihoz történő illeszkedés</p> <p>Rész célok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - humán fejlettségi index javítása - szegénység és a társadalmi kirekesztettség által veszélyeztetettek arányának csökkentése 	<p>Munkaerő-piaci beilleszkedést segítő képzések</p> <p>Azon kompetenciák fejlesztése, mely révén a szegregátumban élő alacsony státuszú lakosság a munkaerő-piac hasznos tagjává válik.</p> <p>A mentorálás, a folyamatos szociális munka, az</p>

¹⁷ Békés Megye Integrált Területi Programja 2014-2020 46-47. oldal

	<ul style="list-style-type: none"> - elérhetőség javítása - perifériális helyzetű térségek megtartó erejének megteremtése - szolgáltatások hozzáférhetőségének javítása - közösség építés 	<p>életvezetési tanácsadás, az egyéni fejlesztési tervek készítése és végig követése</p> <p>Hatósági szolgáltatásokhoz való hozzáférés segítése</p> <p>Olyan közösségfejlesztést célzó programok megszervezése, mely egyben hozzájárul egy lehetséges jövőkép kialakításához is egyéni illetve a közösségi szinten is.</p>
<p>Sarkad Járás Fejlesztési Stratégiája</p> <p>célkitűzések illeszkedése</p>	<p>Megfogalmazott stratégiai célok:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A járás gazdasági versenyképességének javítása, munkahelyteremtés és a K+F potenciál növelése 2. A munkavállalók munkaerő piaci érvényesülésének javítása. 3. Foglalkoztatási központok és meghatározó térségi/megyei centrumok elérhetőségének javítása 4. <i>A negatív társadalmi folyamatok mérséklése, lakosságmegtartó erő növelése.</i> 5. Környezeti állapot javítása, természeti és kulturális adottságok hatékony és fenntartható felhasználása. 	<p>A 4. stratégiai célhoz további célkitűzéseivel a projekt tevékenységei az alábbiak szerint kapcsolódnak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a munkaerő-piaci helyzet javítását a projekt kompetenciafejlesztő tréningekkel, iskolai végzettség megszerzésére irányuló kezdeményezésekkel; - a helyi identitás erősítését, közösségfejlesztő programsorozat beépítésével; - a jövedelemi helyzet javítását önálló jövedelemszerzésre való képességek kialakításával; - az antiszegregációt mediációval, érzékenyítő tréningekkel; - a gyermekvállalási hajlandóság növelését fiataloknak szóló Fészekrakó programmal, mentorálással; - az elvándorlás mérséklését egy élhetőbb, élvezhetőbb lakókörnyezet kialakítását a szegregátumban élők költöztetésével, biztonságosabb környezet kialakításával és a különböző szolgáltatások könnyebb elérésével támogatja.

Sarkad Járás Fejlesztési Stratégiája SWOT analízis	A fejlesztési stratégia társadalmi szintű elemzése szerint erősségnek tekintendők a járásban jelenlévő civil szervezetek, gyengeségnek az alacsony képzettségi szint az elvándorlás, a népességszám csökkenése. Lehetőségként jelenik meg az antiszegregáció, a képzés/átképzés.	Az „Együttműködés a jobb életminőségért” című projekt konzorciuma mellett a helyi civil szervezetek összefogásában Támogató csoport működik, akik aktívan részt vesznek a hátrányos helyzetűek mobilizálásában, a programok szervezésében. Az alacsony képzettségi szint javítására szemléletformáló programelemek zajlanak. Az elvándorlásra és a népességszám csökkenésre a projekt prevenciós programokkal, helyi identitást erősítő közösségfejlesztő programokkal, tanácsadásokkal és a szegregátumban élők életszínvonalának javítására irányuló kezdeményezésekkel reagál.
Sarkad Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Az ITS 3. átfogó célja: A lakosság életkörülményeinek javítása, a meglévő társadalmi különbségek mérséklése, felszámolása. Városrészi célok közül kiemelendő az Északi városrész szociális városrehabilitációs célmeghatározása. Az ITS akcióterületei: 1. Telek, alközpont 2. Északi Városrész, 1. sz. szegregátum 3. Óváros, 2. sz. szegregátum 4. Óváros, 3. sz. szegregátum	Az „Együttműködés a jobb életminőségért” projekt az ITS átfogó célrendszeréhez igazodva járul hozzá a stratégia megvalósításához. A projekt közvetlenül járul hozzá az Északi városrészben található szegregátum helyzetének javítását célzó szociális városrehabilitációs céljaihoz, ami által javul az ott élők életminősége, esélyei, és megváltozik megítélésük a településen. A projekt az ITS-ben meghatározott 2. és 3. akcióterületet célozza meg, melyek egy akcióterületté szervezése a projekt fejlesztési szakaszában valósul meg.
Anti-szegregációs Program	Szegregátumok lehatárolása Anti-szegregációs terv megvalósítását célzó intézkedései	A komplex fejlesztő program figyelembe veszi az Anti-szegregációs Programban lehatárolt szegregátumok elhelyezkedését. A megvalósítást célzó intézkedések közül a program tevékenységi köre hozzájárul az alábbiakhoz: – Drogprevenció – Közösségfejlesztő programok a Községi házban – Fiatal szülők önfoglalkoztatásának elősegítése – Szociális szakemberek részére szupervízió biztosítása

		<ul style="list-style-type: none"> – Felkereső-tanácsadó jellegű ifjúságsegítő munka, utcai szociális munka – Az életveszélyes lakások bontása, a családok bérlakásba költöztetése – Bérlakásokba költöző családok szociális munkával történő segítése – Közösségi ház új szolgáltatásokkal történő feltöltése
Helyi esélyegyenlőségi program	<p>Sarkad Város Önkormányzatának alapvető célja, hogy a Város olyan település legyen, ahol érvényesül az az elsődleges alapelve, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül. A roma lakosság helyzetének javítására fejlesztési lehetőségként határozza meg a Helyi Esélyegyenlőségi Program egy olyan pályázati lehetőség kihasználását, mely egy teljes körű szociális, képzési, foglalkoztatási, lakóhelyi környezet fejlesztését célozza meg.¹⁸</p> <p>Oktatási fejlesztési lehetőségek, SNI tanulók felzárkóztatása, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek javítása</p>	<p>A TOP 5.2.1 pályázati konstrukcióra készült projekt hozzájárul a helyi önkormányzat esélyegyenlőségi elképzeléseinek megvalósításához.</p> <p>Az „Együtt, hogy jobb legyen” projekt a felzárkóztatási lehetőséget komplex módon tervezi.</p> <p>Kora-gyermekkori intervenció programelem a projekttervben.</p>
Vidékfejlesztési Stratégia	<p>Fő célkitűzései között szerepel:</p> <p>A helyi életminőség javítása (Az aktív, fejlett civiltársadalom, civil kezdeményezések, a közszféra életminőség javításának érdekében tett lépései eredményességének elősegítését</p>	<p>A TOP 5.21. projekt épít a civil kezdeményezésekre és a különböző területekről érkező szervezetek együttműködésére. A projektben célként fogalmazódik meg,</p>

¹⁸ Helyi Esélyegyenlőségi Program Sarkad Város Önkormányzata (2013.) 68. oldal

	<p>szolgálja ezen célkitűzés)</p> <p>Stratégiában specifikus célként került megfogalmazásra a partnerségek ösztönzése és a helyi érzékenység növelése, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok esélyegyenlőségének elősegítése.</p> <p>Átfogó célok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Önmagáért felelősséget vállaló és dinamikus fejlődésre képes, kooperatív, újszerű megoldásokat kereső helyi közösség létrehozása. - A térségi hagyományok kiemelt kezelésével a helyi identitástudat erősítése. <p>SWOT elemzésben feltárt gyengeség:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Társadalmi megújulás készségének hiánya - személyes újítási/megújulási készség hiánya - mikro-vállalkozások igényeihez - alacsony iskolai végzettségűek, és nem megfelelő iskolai végzettségűek magas száma 	<p>hogyan a helyi lakosság életminősége javuljon.</p> <p>A TOP 5.2.1 keretében összeállított projekt a konzorciumi partnerek a Támogató csoportba bevont civil és közintézményi partnerek révén valósul meg. A projekt célja és a megvalósítandó elemek egyrészt a hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatását támogatják, másrészt érzékenyítik a befogadásra a település lakosságát.</p> <p>Készségfejlesztő tréningek szervezése</p> <p>Közösségi programok szervezése</p> <p>Korai fejlesztés biztosítása</p>
--	--	---

5.8 Bevonandó partnerek a megvalósítás és a fenntartható üzemeltetés érdekében

A partnerség kialakításának fontos szerepe van a tervezési és megvalósítási folyamatban. Egyrészt lehetőséget ad a partnerek fejlesztési elképzeléseinek megismerésére, másrészt lényeges szerepet játszik a fejlesztési elképzelések társadalmi elfogadtatásában.

Az „Együttműködés a jobb életminőségért” című projekt Sarkad Város Önkormányzata és a Sarkadi Kistérségi Egészségügyi Fejlesztő Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság konzorciumában valósul meg. A konzorciumi partner 2011 óta végez egészségügyi tevékenységet, és több TÁMOP, DAOP projektben közvetlen kapcsolatba került a perifériás területen élő célcsoporttal. Elvégzett felmérései, közvetlen kapcsolata a lakossággal hozzájárul a projekt partnerségi elveinek érvényesítéséhez.

Partner neve:	Sarkad Város Önkormányzata
A partner gazdálkodási/jogi formája:	321 Helyi önkormányzat
A partner által végzett tevékenységek teljes összege (Ft)	9 165 630
Igényelt támogatás összege (Ft)	9 165 630
Biztosít-e önerőt?	Nem
Ha igen, akkor a biztosított önerő összege (Ft)	-
Konkrétan mely tevékenység(ek)hez kapcsolódóan vesz részt a projektben?	Projektmenedzsment, kötelező nyilvánosság, társadalmasítás, támogató csoport létrehozása, működtetése
Partner szerepe a tervezésben:	A város rehabilitációs program komplex tervezésének koordinálása, irányítása
Partner szerepe a végrehajtásban:	A projektitrányítás
Partner szerepe a fenntartásban/üzemeltetésben:	A fenntartáshoz, üzemeltetéshez szükséges források felkutatása, üzemeltetési feladatok biztosítása,

Partner neve:	Sarkadi Kistérségi Egészségügyi Fejlesztő Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
A partner gazdálkodási/jogi formája:	572 Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
A partner által végzett tevékenységek teljes összege (Ft)	70 834 370
Igényelt támogatás összege (Ft)	70 834 370
Biztosít-e önerőt?	Nem
Ha igen, akkor a biztosított önerő összege (Ft)	-
Konkrétan mely tevékenység(ek)hez kapcsolódóan vesz részt a projektben?	Szociális munka biztosítása, egészségfejlesztő programok, korai intervenció, képzések, felkészítések, közösségi rendezvények, tanácsadás, mediáció, szupervízió
Partner szerepe a tervezésben:	Támogató csoport vezetése, szükségletek, erőforrások feltérképezése, dokumentáció összeállítása
Partner szerepe a végrehajtásban:	Tevékenységek megvalósítása, egyeztetések
Partner szerepe a fenntartásban/üzemeltetésben:	Támogató csoport működésének fenntartása, önkéntesség szervezése a programok folytatására, szakmai kapacitás biztosítása

A támogatható tevékenységek összeállításában és a projekt fejlesztési szakaszában elkészülő Községi Beavatkozási Terv megvalósításhoz kapcsolódó egyeztetésekbe bevonásra kerülnek a releváns szervezetek (az önkormányzat szociális intézményei, releváns oktatási intézményei, a városban tevékenykedő, a projekt szempontjából releváns civil vagy egyéb szervezetek), valamint az előzetes felmérések keretében a lakosság. A partnerséget legitimáló szervezatként létrejött a **Támogató csoport**, mely szerepet vállal a projekt előkészítése és megvalósításában. A Községi Beavatkozási Terv elkészítése során szerepet kap az akcióterületen található szegregátumokban megvalósítandó szociális tartalmak kidolgozásában. Elősegíti a projekt társadalmasítását, megismertetését az érintettekkel. ∞ Aktív részvételt biztosít a közösségi megmozdulások és más beavatkozások kommunikációjában, az eredmények elterjesztésében. Folyamatosan biztosítja az információáramlást, a vélemények és szükségletek tolmácsolása révén a visszacsatolást. Hozzájárul a projekt eredményeinek hosszú távú fenntarthatóságához. Segíti a kölcsönös bizalomépítést, a szegregátumokban élőkkel, és a további helyi szereplők aktivizálásával, önkéntesek bevonásával minél szélesebb körben segíti a helyi társadalomba való beilleszkedést, a helyi lakosság elfogadó magatartásának fejlesztését.

A Támogató csoport tagjai és képviselői

Intézmény/Szervezet neve	Képviselője
Sarkad Város Önkormányzata	Polgármester
Sarkadi Kistérségi Egészségügyi Fejlesztő Nonprofit Kft.	Ügyvezető
Sarkadi Roma Nemzetiségi Önkormányzat	Elnök
Sarkadi Általános Iskola	Igazgató
Városi Önkéntes Tűzoltó Egyesület	Elnök
Sarkadi Rendőrkapitányság	Kapitány
Egészségünkért Sport- és Kulturális Egyesület	Elnök
Sarkad és Térsége Mentőalapítvány	Elnök
Kistérségi Humán Szolgáltató Központ	Intézményvezető
Egészségfejlesztési Iroda	Irodavezető
BMK Sarkadi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály	Osztályvezető
Paktum Iroda	Irodavezető

5.9 A projekt várható hatásai

a. Társadalmi és gazdasági hatások

A projektek társadalmi-gazdasági hasznosságát közvetlenül a projekt által elért indikátorok mutatják meg. Emellett javulást várunk a hátrányos helyzetűek foglalkoztatása terén, a közfoglalkoztatottak

számának alakulása, a lakhatási körülmények javulása és a helyi közösség fejlődése, a helyben maradás erősödése terén. A projekt haszna a munkaerőpiac, a társadalmi integráció, az esélyegyenlőség, a területi kiegyenlítődé, a személyhez és családjához kötődő jogok és lehetőségek védelme az önkormányzatiság, a közegészségügy, közbiztonság, a humánszolgáltatói rendszerekhez történő hozzáférés tekintetében relevánsak. Az eredmények elérésének tekintetében azonban rögzíteni kell, hogy az indikátorok mutatják meg az azonnali hatásokat, a társadalmi helyzetre utaló változások azonban csak hosszú távon mérhetőek, alakulásukra hatással lesz a gazdasági helyzet változása. is. A fejlesztés komoly hozzáadott értéket jelent a Sarkadi járás számára, általa a negatív társadalmi folyamatok mérséklődnek, és mindenekelőtt a szegénységben élők helyzete javul. Közvetlen célként fogalmazódik meg a hátrányokkal küszködő lakosság esélyeinek munkaerő-piaci helyzetüknek a javítása. A megvalósuló programelemek támogatják a helyi közösség fejlesztését és a szocializációs folyamatokat. A projekt közvetett módon befolyásolja a demográfiai helyzetet, a foglalkoztatottságot, a térség megtartó erejének alakulását.

Projektünkkel hozzá kívánunk járulni a felzárkóztató programok eredményessége szempontjából releváns mutatók javulásához, melyek pozitív elmozdulása csak a térségben megvalósítandó valamennyi projekt illetve az önkormányzatok törekvéseinek együtteseként várható. A mutatók javulása közvetlen hatást fejt ki a területi kiegyenlítődére. Ezek a mutatók többek között:

- a népesség szám alakulása, mely 2000 és 2013 között 10%-os csökkenést mutatott.
- a természetes szaporodás és fogyás indexe 2013-ban -109.
- 1000 főre jutó vándorlási különbözet, mely a 2001-2011-es időszakot figyelembe véve -35,5, mely jelentősen meghaladja a megyei és országos átlagot.
- az iskolázottság mutatói, és ezen belül is az érettségizettek száma, mely 19% a térségben, és ez az adat 9 %-kal elmarad az országos és 6 %-kal a megyei átlagtól.
- a munkanélküliek aránya a járásban magas, 2013-ban 1719 fő volt a számuk.
- a legfeljebb 8 osztályos végzettséggel rendelkező munkanélküliek aránya a járásban, mely 2014-ben 58 % volt¹⁹
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők aránya a 0-17 éves korosztályban 61 %, mely érték Békés megyei viszonylatban 37%.²⁰

b. Környezeti hatások

1. Levegőtisztaság

A pályázat levegőt szennyező tevékenységgel nem jár, így nem gyakorol negatív hatást a levegő tisztaságára. A tevékenységek közvetett hatást gyakorolnak a levegőtisztaságra.

2. Talajminőség és talajerőforrás

A projekt építkezéssel nem jár, így a talajminőségre és a talajerőforrásra nem gyakorol kedvezőtlen hatást.

¹⁹ T-Start 2014.

²⁰ T-Start 2014.

3. Területhasználat

A projekt építkezéssel nem jár, így területhasználat szempontjából nem gyakorol negatív hatást a környezetre.

4. Hulladéktermelés, hulladékhasznosítás

A tevékenységek egyike sem jár hulladéktermeléssel, így a projekt során nem terheljük a környezetet. Törekszünk a papírmentes ügyintézésre, ennek köszönhetően a papírfelhasználás és az ebből adódó hulladékmennyiség csökken, és a környezetterhelést mérsékelni tudjuk.

5. Környezeti kockázatok megjelenése

A tevékenységek nem hordoznak környezeti kockázatokat.

A projektgazda a környezetvédelmi és esélyegyenlőségi jogszabályokat betartja, a projekt által érintett területen a védett természeti és kulturális értékeket megőrzi. A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésében esélytudatosságot fejez ki: nem közvetít szegregációt, csökkenti a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket. A települések önkormányzatai rendelkeznek Helyi esélyegyenlőségi programmal, melyekben foglalt célok és a projekt fő célkitűzései illeszkednek egymáshoz.

A projekt tevékenységei hozzájárulnak a lakosság tudatosabb magatartásához ennek köszönhetően a fenti területekre közvetetten a szemléletmód formálásával fejtünk ki hatást.

A tevékenységek szervezése során a környezettudatosságra törekszünk. Az előadók, szakmai közreműködők tudatos magatartásukkal a környezetvédelemre, a környezeti kockázatok csökkentésére hívják fel a figyelmet.

Az egyes tevékenységekhez kapcsolódóan törekszünk a fenntarthatóság elvének érvényesítésére:

- figyelemfelkeltő kampány indul,
- a célcsoport bevonásra kerül a közvetlen környezetük rendezésére, az elhagyott szemét gyűjtésére, közterületek gondozására, parlagfű mentesítésre,
- a közösségi programok során a fenntartható fejlődés biztosítását szolgáló rendezvényelemek is beépítésre kerülnek

Emellett a projektmenedzsmenst vállalja, hogy a projekt tervezésekor és megvalósítása során figyelembe veszi a fenntarthatóság elveit, érvényesíti a környezeti szempontokat.

Mindezzel és az intézményi infrastruktúra hatékonyabb kihasználásával, az egyes tevékenységekben megvalósuló szinergia kiteljesítése révén összességében pozitív hatást tulajdoníthatunk a projektnek

5.10 Kockázatok elemzése

Kockázat megnevezése	Valószínűség (1-7)*	Hatás (1-7)*	A kockázat kezelésének módja	Projekt/tevékenység , amire a kockázat vonatkozik
Pénzügyi kockázatok				
A pályázatírásakor érvényben lévő – általános és ágazati – pénzügyi szabályozók esetleges változásai.	4	4	Pénzügyi vezető folyamatosan nyomon követi a változásokat, módosításokkal	A projekt minden tevékenysége

			reagál.	
Recesszió/annak esetleges elmélyülése, s annak negatív pénzügyi következményei (pl. áremelkedés).	4	5	Szükség esetén plusz források felkutatása	A projekt minden tevékenysége
A támogatás lehívása késedelmet szenved az eljárás hosszadalmissága, a kifizetési kérelmek hiánypótlásai következtében.	3	4	Menedzsment pontos feladatellátása.	A projekt minden tevékenysége
A fenntartási költségek növekedése	4	4	Szükség esetén plusz források felkutatása	Beruházások
ÁFA mértékének növekedése	5	5	Szükség esetén plusz források felkutatása, átcsoportosítások	Beruházások
Járulékok összegének változása	4	4	Szükség esetén plusz források felkutatása	Munkaszerződésekkel ellátott feladatok
Jogi kockázatok				
A folyamatosan változó szervezeti, szakmai szabályozók veszélyeztethetik a projekt megvalósítását.	4	5	Jogszabályok folyamatos nyomon követése, gyors reagálások	A projekt minden tevékenysége
Közigazgatás változása	3	4	Együtműködés az Irányító Hatósággal, szerződések módosítása	A projekt minden tevékenysége
Társadalmi kockázatok				
A célcsoport nem megfelelő motivációja a szolgáltatások igénybe vételére, szolgáltatói ellenérdekeltségek, az ágazatközi együttműködésekhez a szereplők nem megfelelő „hozzáállása”.	5	5	Szociális munkások megfelelő motiválása	A projekt minden tevékenysége
A hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci helyzete nem javul	5	5	Együtműködés a Sarkadi Járási Hivatallal	Attitűdformáló képzések
Befogadó közösség ellenállása a költöztetés során	4	4	Szociális munkások megfelelő motiválása, mediálás	Érzékenyítő tréning, szociális munka
Együtműködés hiánya a célcsoport tagok esetében	4	5	Szociális munkások megfelelő motiválása	Szociális munka
Szociális bérlakásokra jelentkező magasabb igény esetén konfliktusok kialakulása	3	4	Mediálás	Szociális munka
Intézményi kockázatok				
Közbeszerzés szabályainak változása	3	4	Közbeszerzési tanácsadó bevonása	A projekt minden tevékenysége
Fluktuáció, fejlesztés során belépő új szakemberek	4	3	Szakmai vezető felkészítése,	Szociális munka

			ösztönzők beépítése a projektbe	
Tervezett üzemeltetői struktúra változása	3	3	Szerződés módosítások gyors, pontos átvezetése	A projekt minden tevékenysége
Hatósági eljárások merevsége	4	4	Együttműködés az egyes hivatalokkal	A projekt minden tevékenysége

Válságkezelési terv

Felmerülő kérdések/problémák	Valószínűség (1-7)*	Hatás (1-7)*	Kezelési módja
A célcsoport tagok nem hajlandóak együttműködni a szociális munkásokkal	5	5	A szociális munkások megfelelő motivációja
Magasabb a szociális bérlakásokra az igény, mint a kínálat	6	4	Meglévő önkormányzati szociális bérlakások megfelelő elosztása.
A bérlakások kialakítása során a területtel kapcsolatban tulajdonjogi problémák merülnek fel	3	4	Tulajdonviszonyok előzetes rendezése

5.11 A projekt elkészítése és végrehajtása során lezajlott partnerségi egyeztetések

A partnerség kialakításának fontos szerepe van a tervezési és megvalósítási folyamatban. Egyrészt lehetőséget ad a partnerek fejlesztési elképzeléseinek megismerésére, másrészt lényeges szerepet játszik a fejlesztési elképzelések társadalmi elfogadtatásában.

A támogatható tevékenységek összeállításában és a projekt fejlesztési szakaszában elkészülő TOP 5.2.1-es Közösségi Beavatkozási Tervhez és a TOP 4.3.1-es Megvalósíthatósági Tanulmányhoz kapcsolódó egyeztetésekbe bevonásra kerülnek a releváns szervezetek (az önkormányzat szociális intézményei, releváns oktatási intézményei, a városban tevékenykedő, a projekt szempontjából releváns civil vagy egyéb szervezetek), valamint az előzetes felmérések keretében a lakosság.

A partnerséget legitimáló szervezatként létrejött a **Támogató csoport**, mely szerepet vállal az egymáshoz kapcsolódó projektek előkészítésében és megvalósításában. A Támogató csoporton belül is kiemelt szerepe van a Roma Nemzetiségi Önkormányzatnak illetve a szociális feladatokat ellátó Kistérségi Humán Szolgáltató Központnak. A csoport elősegíti a projekt társadalmiasítását, megismertetését az érintettekkel. Aktív részvételt biztosít a közösségi megmozdulások és más beavatkozások kommunikációjában, támogatja a szociális munkát és közreműködik a költöztetésben résztvevők kiválasztásában és azok mentorálásában. Folyamatosan biztosítja az információáramlást, a vélemények és szükségletek tolmácsolása révén a visszacsatolást. Hozzájárul a projekt eredményeinek hosszú távú fenntarthatóságához. Segíti a kölcsönös bizalomépítést, a szegregátumokban élőkkel, és a további helyi szereplők aktivizálásával, önkéntesek bevonásával

minél szélesebb körben segíti a helyi társadalomba való beilleszkedést, a helyi lakosság elfogadó magatartásának fejlesztését.

A Támogató csoportba delegált tagokkal a fejlesztés és megvalósítás időszakában folyamatos az együttműködés. Intézményi találkozók, email-es információ áramlás, Támogató csoport megbeszéléseken keresztül javaslatok érkeztek a beépítendő pogamelemekre, a célcsoport aktivizálására.

A partnerség folyamatos fenntartása érdekében a következő eszközöket rendszeresen használjuk:

- Sarkad Újság sajtómegjelenések
- Fórumok a partnerekkel
- Partnerségi egyeztetés a Támogató csoporttal
- Kommunális házban rendszeresen fogadóórák
- Honlap
- TV megjelenések

A fejlesztéssel kapcsolatban érkezett módosítási javaslatokat a dokumentumok elkészítése során figyelembe vettük, beépítettük.

5.12 Felhívásban meghatározott horizontális szempontok érvényre jutása

Fenntarthatóság

Az „Együttműködés a jobb életminőségért” című projektmenedzsmentje a megvalósítandó beavatkozások keretében a civil szerveződések közreműködésével a helyi környezettudatosság elterjesztését segítő tájékoztatási, szemléletformáló akciókat évente 1 alkalommal, a projekt megvalósítási időszakában összesen háromszor szervez. Az akciók célja a környezet tisztaságának megóvására való figyelemfelhívás. A fenntarthatósághoz kapcsolódó tevékenységek keretében:

- figyelemfelkeltő plakát-és szórólap kampány indul,
- a célcsoport bevonásra kerül a közvetlen környezetük rendezésére, az elhagyott szemét gyűjtésére, közterületek gondozására, parlagfű mentesítésre,
- a közösségi programok során a fenntartható fejlődés biztosítását szolgáló rendezvényelemek is beépítésre kerülnek
- helyi kezdeményezés szervezésére kerül sor a Takarítási Világnap alkalmából.

Emellett a projektmenedzsment vállalja, hogy a projekt tervezésekor és megvalósítása során figyelembe veszi a fenntarthatóság elveit, érvényesíti a környezeti szempontokat.

Esélyegyenlőség

A projekt kiemelt célja a perifériás területekre szorult hátrányos helyzetű emberek esélyeinek javítása, így a program legfőbb elve az esélyegyenlőségi szempontok érvényesítése.

Az előző szociális célú rehabilitációs program megvalósítása során és azóta is jól működő együttműködés keretében a helyi Roma Nemzetiségi Önkormányzat a projekt tervezésébe bevonásra került, a megalakuló Támogató csoport aktív tagja. A szegregátumokban élők helyzetét, a lakhatási körülményeket, a hátrányos helyzetű célcsoport életkörülményeit az önkormányzat felmérte, és az igényfelmérés eredményeit felhasználta a program tervezésébe, ezáltal a célcsoportok igényei egyértelműen megjelennek a pályázatban.

Az esélyegyenlőségi tervhez igazodva a program keretében is érvényesül a nemek közti esélyegyenlőség. A konzorciumi tagnál és a projektgazdánál jelenleg is a foglalkoztatottak között számos nő található, nem tapasztalható negatív diszkrimináció.

A fejlesztések által létrejövő társadalmi, környezeti hasznot a nemek egyenlő mértékben élvezik.

A projekt eredményeként

- az alacsonyán képzett, hátrányos helyzetű lakosság foglalkoztathatósága javul
- a lakosság képzettségi szintje, foglalkoztatási esélye nő;
- a családok jövedelme növekszik, életminőségük javul;
- a társadalomba történő visszaintegrálódás megindul
- a rendszeres szociális támogatásra szorulóok száma csökken,
- a lakosság életminősége és elégedettsége javul,
- a szociális kiadások csökkennek.
- a helyi lakosság kötődése és büszkesége erősödik
- a településen a közösségi élet felértékelődik
- csökken az akcióterületről elköltözők száma
- csökken a városból elvándorlók száma, nő a betelepülő lakosság száma

Mindezek elérésével a projekt hozzájárul a megye, a járás és a település antiszegregációs törekvéseihez.

5.13 A megvalósulás helyszíne

A projekt gazdája Sarkad Város Önkormányzata és a Sarkadi Kistérségi Egészségügyi Fejlesztő Nonprofit Kft. A programok megvalósulása a projektgazda intézmények tulajdonában lévő épületek kiemelten a következők

Épület	Cím	Adottság	Események megnevezése
Kommuniális Ház	5720 Sarkad Kijáró u. 10.	Irodahelyiségek, kisebb közösségi tér, mosoda, fürdési lehetőség	Tanácsadás, képzések

Bartók Béla Művelődési Központ	5720 Sarkad Vasút u. 1.	Nagyobb előadói helyiség	Rendezvények szervezése
Sarkadi Járóbeteg Szakellátó Központ	5720 Sarkad Béke sétány 6.	Tárgyaló terem	Szupervízió, team megbeszélések
Épülő Községi Ház	5720 Sarkad Vasút u. 16.	Közösségi tér	Közösségi rendezvények, csoporttevékenységek

6. PÉNZÜGYI TERV

Az EK Szerződés 87. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatás szempontjából a mindkét projekt közcélú, jövedelmet nem termelő projekt. A pályázati kiírásban meghatározott fejlesztési célok elérése érdekében a pályázó támogatási igényét a pályázati útmutatóban meghatározott támogatható tevékenységek, valamint az EK Szerződés 87. cikk (1) bekezdésének figyelembe vételével határozta meg. A támogatási igényt a részletes költségvetés, illetve annak szöveges indoklása mutatja be a pályázati anyagban megszabott korlátok figyelembevételével.

A pénzügyi terv készítésénél a következő alapelveket vettük figyelembe:

- abszolút korreláció. A pénzügyi terv minden szempontból összhangban van a projektjavaslat szakmai tartalmával. A tervezett pénzügyi erőforrások lehetővé teszik a tevékenységek megvalósítását.
- komplexitás. A pénzügyi terv tartalmaz minden olyan adatot, költségtételt, amely a szakmai megvalósítást maradéktalanul, magas szinten biztosítja.
- konzisztencia. A pénzügyi tervezés során különös figyelemmel voltunk arra, hogy a tartalom ellentmondásoktól mentes, megvalósítható költségvetést eredményezzen.
- rugalmasság. A pénzügyi tervek és a költségvetés kimunkálása során azonosítottuk azon tényezőket, amelyek esetlegesen negatívan befolyásolhatják a megvalósítást. Ezen tényezők hatásainak kiküszöbölésére a pénzáramlást úgy terveztünk, hogy lehetővé váljon a kockázatok kezelése. A tervezés során figyelembe vettük egyes tényezők változékonyságát is.
- realitás. A tervezés során a költségek mértékének meghatározásához, gyakran folyamodtunk másodlagos és elsődleges kutatásokhoz is. A tervezés során gyakran végeztünk megkérdezéses kutatást is, különösen az emberi erőforrások tervezésénél. Az infrastrukturális beruházás és felújítás, valamint a társadalmi együttműködés erősítését szolgáló programok előkészítésénél és megvalósítás során a piac napi szintű elemzésével tudjuk a megfelelő partnerek kiválasztását illetve a költségek kalkulálását elősegíteni.

A pénzügyi tervezés során induktív logikát követtünk a szakmai tervektől a pénzügyi források irányába.

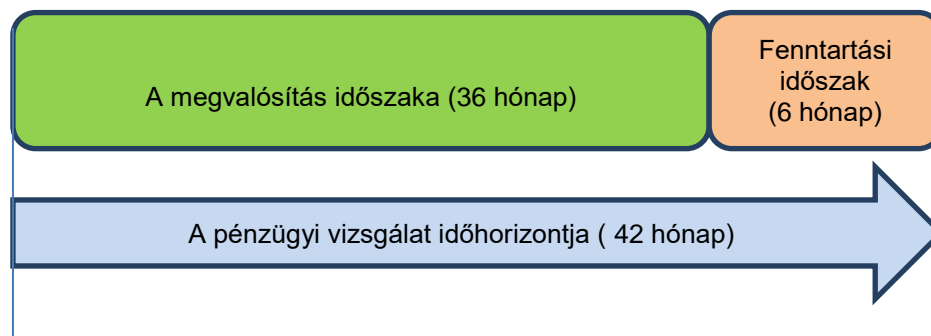
A vizsgálat időhorizontja: A projektjavaslat fejlesztése a pályázati felhívást követően szinte azonnal megkezdődött és a benyújtásig tartott.

Az előkészítési időszak, a projekttervezés, több hónapot vett igénybe. A pénzügyi elemzés kimunkálásakor finanszírozási szempontokat vettünk figyelembe a projekt megvalósításának az időszakára.

A pénzügyi tervezés során vizsgáltuk az előkészítési időszakot, a megvalósítási időszakot illetve a fenntartási időszakot, utóbbi a TOP-4.3.1.-15 pályázat kapcsán jelentősebb, mely a felhívásban foglaltakra tekintettel a projekt megvalósításának befejezésétől számított 5 év, míg a TOP-5.2.1-16 pályázatra a felhívás csak oly módon tartalmaz fenntartási kötelezettséget, hogy a projekt keretében megvalósuló tevékenységeket (legalább közösségfejlesztő programelemet és a szociális munkát, amennyiben tervezett) a TOP.4.3.1.-15 felhívás keretében támogatott infrastrukturális tevékenységek befejezését követő 6 hónapig kötelező folyamatosan biztosítani, amennyiben releváns.

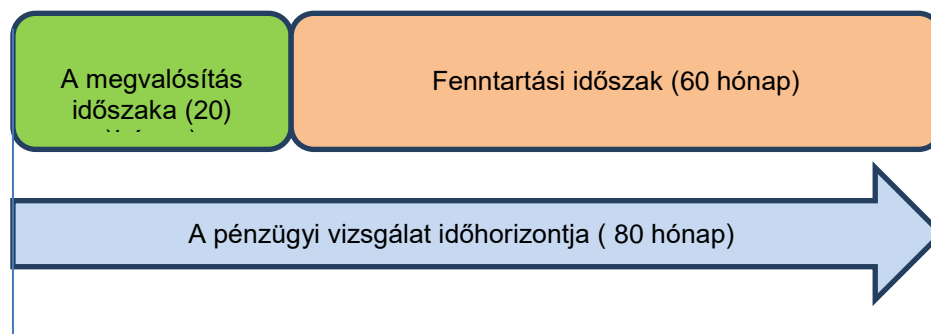
Ezek szerint a TOP-5.2.1-16 pályázatra vonatkozóan a vizsgálat időhorizontja a megvalósítás időpontjával kezdődik, ami 2017.06.01, a fizikai megvalósítás záró időpontja 2020.05.31. A fenntartási időszak a tervek szerint 2020.06.01.-jén kezdődik és 2020.11.30-ig tart.

TOP-5.2.1.-16 pályázatra vonatkozóan:

A pénzügyi terv tehát szorosan 36 hónapot vesz figyelembe likviditási szempontokból, míg további 6 hónapot fenntartási kötelezettségek szempontjából.

TOP-4.3.1.-15 pályázatra vonatkozóan:

A pénzügyi terv tehát szorosan 20 hónapot vesz figyelembe likviditási szempontokból, míg további 60 hónapot fenntartási kötelezettségek szempontjából.

Mindkét pályázat esetében a felhívás keretében nyújtott támogatás vissza nem térítendő támogatásnak minősül.

Az igényelt támogatás mértéke, a szakmai tartalom és a pénzügyi tervek szerint a TOP-5.2.1.-16 pályázat tekintetében 80 000 000 forint, a TOP-4.3.1.-15 pályázatnál 200 000 000 forint.

A támogatás maximális mértéke az összes elszámolható költség 100 %-a, a felhívás támogatási jogcímekre vonatkozó szabályainak a figyelembevételével.

A TOP-5.2.1-16 felhívás szerint az utófinanszírozású tevékenységekre igénybe vehető támogatási előleg maximális mértéke a megítélt támogatás

- 50 %-a nonprofit gazdasági társaság kedvezményezett esetén és az igényelt támogatás összege nem éri el az egymilliárd forintot,

-100 %-a a helyi önkormányzatok kedvezményezett esetén és az igényelt támogatás összege nem éri el az ötszáz millió forintot.

A TOP-4.3.1-15 felhívás szerint az utófinanszírozású tevékenységekre igénybe vehető támogatási előleg maximális mértéke a megítélt támogatás 100 %-a a helyi önkormányzatok kedvezményezett esetén és az igényelt támogatás összege nem éri el az ötszáz millió forintot, és a fizetési számláit az Áht. alapján a kincstárban köteles vezetni, vagy az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatások kezelésére a kincstárnál külön fizetési számlával rendelkezik.

A pénzügyi tervezésnél a pályázati felhívás által engedélyezett legmagasabb előleg mértékének igénylésével számoltunk.

Saját erő a fenntartási időszakban biztosított, a kedvezményezett szervek és intézményeik alapfeladatainak ellátásának finanszírozásával.

A felhívás forrását az Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

A projektmegvalósulások folyamatának forgatókönyveit érzékenységi vizsgálatnak vetettük alá.

A pénzügyi tervek kimunkálásakor különös figyelemmel voltunk a „272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről” vonatkozó bekezdéseire.

A projektek szakmai és pénzügyi ütemezése egyenletes, így a projektek finanszírozása minden esetben jól kalkulálható és előre tervezhető. A kiadások felmerülésének időpontját meghatározták a szakmai feladatok teljesülésének időpontjai.

A kiszámítható és pénzügyileg reális tervezésnek köszönhetően a projekt finanszírozhatósága egyik pillanatban sem kérdőjelezhető meg.

A projektek megvalósítása során nem elszámolható költségek nem várhatóak, a költségek tervezésekor és felmerülésekor is az elszámolhatóság ellenőrzése megtörtént és folyamatosan figyelemmel van kísérve.

Mindkét pályázattal kapcsolatban az elszámolhatóság feltételeinek pontos megtartására törekedve különös figyelmet fordítunk a közbeszerzési eljárások, a költségek elszámolhatóságának további feltételeinek, a piaci ár alkalmazásának, valamint az egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok betartására.

Az elszámolható költségek mértéke, illetve arányára vonatkozó elvárásoknak a projektek, úgy az előkészítő és a megvalósítás szakaszában is maradéktalanul megfelelő a pénzügyi terv összeállításánál és a támogatás felhasználása során is.

Az amortizáció a tárgyi eszközök elhasználódásának, műszaki – gazdasági avulásának pénzben kifejezett értéke. Az épületek és eszközök értékcsökkenésénél figyelembe kell venni, hogy az eszköz értéke nem egyszerre, hanem a használat során folyamatosan csökken, de sosem értéktelenedik el teljesen. Az értékcsökkenési leírás meghatározásához különféle módszerek állnak rendelkezésünkre. Ezek közül a leggyakrabban használt módszerek a lineáris, a degresszív és a progresszív leírás, melyből a pályázatban részvevő kedvezményezetteknel a lineáris leírási mód a jellemző.

Az alkalmazható módszereket minden esetben rögzíti a vonatkozó jogszabályi környezet, első sorban a 2000 évi C. törvény (Számveteli törvény). A jogszabályi feltételeknek megfelelően a konzorciumi partnerek az értékcsökkenési számviteli szabályzatai, számviteli politikái az irányadók. Az épületekre aktivált átalakítások és felújítások esetében az amortizációs ráta jellemzően 2%/év, az eszközökre jellemzően 14,5 %/év, illetve a kis értékű, egy összegben leírható tárgyi eszközök esetében egy összegben történő leírás.

A projektgazda, a Sarkad Város Önkormányzata és a konzorcium tagjainak tevékenysége nem vállalkozási jellegű. A projekt javaslatok sem tartalmaznak vállalkozási jellegű tevékenységet illetve eszközöket. A megvalósítandó infrastrukturális beruházások, átalakítások, felújítások nem érintenek olyan ingatlant, amelyikben vállalkozási tevékenység folyik, kizárólag a projekt zökkenőmentes megvalósulását hivatottak szolgálni. Minden érintett létesítmény a projektekben rögzített feladatokat segíti. A konzorciumi tagok mindegyike alanya az ÁFA-nak, de a támogatási kérelemben megjelölt, támogatásból finanszírozott tevékenységekkel kapcsolatban felmerült költségeire vonatkozóan adólevonási jog nem illeti meg. Az elszámolásnál az ÁFA-val növelt (bruttó) összeg kerül figyelembevételre (Bruttó). A projektek ÁFA szempontjából tehát bruttó elszámolású. Ugyanakkor Általános Forgalmi Adó azon szolgáltatások esetében nem került kimutatásra, amelyek eredendően „ipso iure” tárgyi adómentes tevékenységek (akkreditált intézmények esetében) - például az oktatási-képzési tevékenység. A TOP-5.2.1.-16 pályázathoz kapcsolódóan a felmerült költségek egyike sem lehet fordított ÁFA-s.

A TOP-4.3.1.-15 kódszámú pályázatban szereplő beruházási tételekre vonatkozóan a meglévő hatósági igazolások alapján a Sarkad, Kossuth u. 14. (Hrsz: 3/1), a Sarkad, Árpád Fejedelem tér 5 (Hrsz: 18), és az akcióterületre eső önkormányzati belterületi út szilárd burkolatának kiépítése építéshatósági engedély alapján végezhető építési tevékenységnek minősül, így a költségeknél a fordított ÁFA-s számla elszámolása mindenképpen felmerül.,

TOP-5.2.1-15 Társadalmi együttműködés a jobb életminőségért					
Támogatást igénylő	Költség kategória és megnevezése	Támogatási kérelem eredeti kv. Összege (Ft)	Mód. Költségvetés	Belső korlátok	Igényelt előleg összege (Ft)

SVÖ	Projektelőkészítés kts. (közbeszerzés költsége)	400 000	400 000	5%	
SVÖ	Projektmenedzsment kts.(szem.jell.ráf.-munkabér)	1 458 864	1 998 864	2,5%	
SVÖ	Projektmenedzsment kts.(szem.jell.ráf.-járulék)	540 000	0		
SVÖ	Szakmai tev.kapcs.szolg.kts.(szakmai vezető munkabér)	3 999 996	3 966 666		
SVÖ	Szakmai tev.kapcs.szolg.kts.(könnvizsgálat kts.)	400 000	400 000		
SVÖ	Szakmai tev.kapcs.szolg.kts.(kötelező nyílv.kts.)	125 000	125 000		
SVÖ	Szakmai tev.kapcs.szolg.kts.(marketing.-komm.kts.)	2 275 000	2 275 000		
SVÖ	Konzorcium I. támogatás és előleg:	9 198 860	9 165 530		9 198 860
SKEÜF	Célcsoport támog.kts.	8 000 000	8 000 000		
SKEÜF	Szakmai megval.közrem.munkat.kts (szociális munkások munkabére)	6 359 976	19 838 384		
SKEÜF	Szakmai megval.közrem.munkat.kts. (szoc.munkások szem.jell.ráf.-munkabérének járuléka)	5 940 000	0		
SKEÜF	Szakmai tevék.kapcsolódó szolg.kts.(jogi tanácsadás)	2 001 166	2 001 166		
SKEÜF	Szakmai tevék.kapcsolódó szolg.kts. (életvezetési .tanácsadás)	6 000 000	6 000 000		
SKEÜF	Szakmai tevék.kapcsolódó szolg.kts.(szupervízió)	1 699 998	1 699 998		
SKEÜF	Szakmai tevék.kapcsolódó szolg.kts.(mentorálás)	4 600 000	162 500		
SKEÜF	Szakmai tevék.kapcsolódó szolg.kts (bűnmegelőzési stratégia munkabér)	400 000	400 000		
SKEÜF	Szakmai tevék.kapcsolódó szolg.kts. (korai-gyermekkori intervenciós programok)	5 600 000	3 600 000		
SKEÜF	Szakmai tevék.kapcsolódó szolg.kts. (hatósági szolg.való hozzáférés)	4 600 000	4 600 000		
SKEÜF	Szakmai tevék.kapcsolódó szolg.kts.(egyéni fejl.terv)	400 000	400 000		
SKEÜF	Szakmai tevék.kapcsolódó szolg.kts. (mediáció)	4 500 000	2 500 000		
SKEÜF	Szakmai tevék.kapcsolódó szolg.kts. (jövőkép építését szolg.közösségi programok)	7 200 000	7 200 000		
SKEÜF	Szakmai tevék.kapcsolódó szolg.kts.(egészségügyi prevenciós programok)	5 000 000	5 000 000		
SKEÜF	Szakmai tevék.kapcsolódó szolg.kts. (étkezés)	4 000 000	698 854		
SKEÜF	Szakmai tevék.kapcsolódó szolg.kts.(bűnmegelőzési projektek)	3 000 000	3 000 000		
SKEÜF	Szakmai tevék.kapcsolódó szolg.kts.(terembérleti díj)	1 500 000	1 500 000		
SKEÜF	Konzorcium II.támog.és előleg	70 801 140	70 834 470		35 400 570
	Támogatás összesen:	80 000 000	80 000 000		44 599 430

A konzorciumi partnerek rövidített megnevezései:

-SVÖ- Sarkad Város Önkormányzata

-SKEÜF-Sarkadi Kistérségi Egészségügyi Fejlesztő Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság.

A TOP- 5.2.1.-16 pályázat kapcsán a belső korlátokra vonatkozóan a fenti táblába megjelölt adatok szerint a pénzügyi tervezéskor, illetve a megvalósítás időszakában is figyelemmel voltunk az előírásokra. A közbeszerzési eljárás lefolytatására költség a benti pályázatnál nem került tervezésre.

Az SKEÜF konzorciumi partnernél az igényelhető támogatási előleg mértéke 50 %-os, azonban a likviditás fenntartása érdekében a 2. mérföldkőtől számított valamennyi mérföldkőhöz kötődően a pénzügyi elszámolás során időközi kifizetési igénylés útján kívánjuk biztosítani a pénzügyi egyensúlyt és fizetőképességet.

TOP-4.3.1-16 Szociális városrehabilitáció			
Támogatást igénylő	Költség kategória és megnevezése	Támogatási összeg (Ft)	Belső korlátok
SVÖ	Projekt előkészítés (közösségi tervezés szakértői díj)	500 000	
SVÖ	Projekt előkészítés (beruh.kapcs.tervek, engedélyek díja)	9 500 000	5%
SVÖ	Projekt előkészítés (közbeszerzés és tanácsadói díj)	2 000 000	1%
SVÖ	Projektmenedzsment költség (szem.jell.ráf.-munkabér)	3 649 968	
SVÖ	Projektmenedzsment költség (szem.jell.ráf.-járulék)	1 349 936	2,5%
SVÖ	Szakmai tevékenységhez kapcs.szolg.(rehabilitációs környezettervező szakmérnök és szakértő díja)	14 000 000	
SVÖ	Szakmai tevékenységhez kapcs.szolg. (kötelező nyilvánosság)	100 000	0,5%
SVÖ	Szakmai tevékenységhez kapcs.szolg.(műszaki ellenőr díja)	2 000 000	1%
SVÖ	Beruházáshoz kapcsolódó költségek (970 hrsz.ing.felúj kts.)	17 034 510	
SVÖ	Beruházáshoz kapcsolódó költségek (3/1 hrsz.2db lakás kialakításának költsége)	25 323 800	
SVÖ	Beruházáshoz kapcsolódó költségek (355 hrsz.épület.átalakítás-akadálymentesítés költsége)	1 905 000	
SVÖ	Beruházáshoz kapcsolódó költségek (355 hrsz. átalakítás, felújítás, közösségi épület kialakítása)	53 047 773	
SVÖ	Beruházáshoz kapcsolódó költségek (Mátyás u. szilárd útburkolat kialakítása)	38 417 373	
SVÖ	Beruházáshoz kapcsolódó költségek (18 hrsz. lakás kialakítás)	18 108 930	
SVÖ	Beruházáshoz kapcsolódó költségek (térfigy.kamerarendsz.)	11 000 000	
SVÖ	Tartalék	2 062 710	5%
	Támogatás összesen:	200 000 000	
	Támogatási előleg:	197 937 280	

A TOP.-4.3.1.-16 projekt finanszírozhatóságát a 100 % előleg lehívása biztosítja. Az elszámolható belső korlátokat a tervezéskor maradéktalanul figyelembe vettük.

Mivel a projektek közcélú, bevételt nem termelnek, így a cash flow csak kiadásokat tartalmaz (illetve a támogatási előleget).

A projektek fizikai-szakmai és pénzügyi megvalósulását, dokumentálását valamint a szabályoknak megfelelő elszámolását a Sarkad Város Önkormányzata által, biztosított projektvezető, pénzügyi vezető valamint szakmai vezető hivatott biztosítani, illetve a TOP-5.2.1-16 pályázat kapcsán a szakmai vezető biztosítása vállalkozói szerződéssel történt megállapodás alapján történik.

Az inflációs előrejelzések szerint Magyarországon igen alacsony inflációra számíthatunk a közeljövőben. A Magyar Nemzeti Bank a 2017. évre 2,4 %-os inflációs rátával zárult, míg a fogyasztóiár-index 2018 első felében éri el az árstabilitásnak megfelelő 3 százalékos értéket.

A historikusan is alacsony inflációs várakozások megkönnyítették a projektek tervezését és biztosítják az alacsony inflációs kockázatot. A projektek megvalósulása során inflációs hatással nem számoltunk, figyelembe véve az alacsony értékeket.

7. MEGVALÓSÍTÁS INTÉZMÉNYI KERETE

A projektet a Kedvezményezett Sarkad Város Önkormányzata és a Sarkadi Kistérségi Egészségfejlesztő Nonprofit Kft konzorciumi valósítja meg. A megvalósításért felelős szervezet a Kedvezményezett, mely szervezet működteti a menedzsmentet. A menedzsment a Hivatal működési kereteibe illesztve önállóan látja el feladatait. Szerepe a garantált megvalósítás mellett a tevékenységek koordinálása, a konzorciumi tagok és együttműködő partnerek közötti kapcsolattartás folyamatos biztosítása.

7.1 A menedzsment szervezet bemutatása

A projektmenedzsment feladatok ellátásáért a Kedvezményezett Sarkad Város Önkormányzata a felelős. A feladatok pontos ellátásának biztosítására a megfelelő végzettséggel és tapasztalattal rendelkező szakemberek alkalmazására került sor az alábbiak szerint:

Név	Projektben betöltött szerep	Projektben való munkaidő heti óra)	Képzettség	Korábbi tapasztalatok
Széplaki Andrea	Projektmenedzser	heti 5	egészségfejlesztési turisztika	TÁMOP pályázatok menedzselése, koordinálása
Külösné Murok Tímea	Pénzügyi vezető	heti 5		TÁMOP pályázatok pénzügyi elszámolásában közreműködés
Patócs Anikó	Szakmai vezető	heti 20 óra	magyar-népművelés szakos tanár, mentálhigiénikus	TÁMOP, TOP, EFOP pályázatok koordinálása, szakmai közreműködés

A menedzsmentben a szakmai vezető és a pénzügyi vezető a TOP 5.2.1 és a TOP 4.3.1 pályázatokban egyezők.

A projektmenedzser feladatait konzorciumi szinten látja el heti 5 órában munkaviszony keretei között látja el a következők szerint:

- folyamatos kapcsolatot tartani a szakmai megvalósítókkal, konzorciumi tagokkal, irányítja és ellenőrzi azok munkáját, legalább havi rendszerességgel team-értekezletet összehív, tart,
- a beszerzéseket, szerződéskötést irányítja, lebonyolítja
- heti rendszerességgel beszámol a pályázó szervezet vezetői felé az ellátott feladatokról, a megvalósítás aktuális helyzetéről
- kapcsolatot tartani a Közreműködő Szervezettel, teljesíti a beszámolási és jelentési kötelezettségeket
- a projekt ütemszerű haladásának ellenőrzése, folyamatmenedzsment
- a kötelező nyilvánosság biztosítása, a projekt arculatának kialakítása

- a partnerekkel való együttműködés megszervezése
- kapcsolattartás a kiemelt projekt képviselőivel
- felkészülni a projektidőszakot követő fenntarthatósági időszak működésére
- a projekt eredményes és magas színvonalú működési feltételeinek biztosítása

A pénzügyi vezető feladatait konzorciumi szinten látja el, heti 5 órában munkaviszony keretei között látja el a következők szerint:

:

- a számlák befogadása előtt egyeztetni a projektmenedzserrel
- a projekt során ügyelni a költséghatékonyságra, a piaci árakon történő beszerzésre
- a projekt követelményeinek és tartalmának megfelelően vezetni a nyilvántartásokat (pl. analitikák, kettős könyvvitel)
- összeállítani és kezelni a kifizetési kérelmeket

Szakmai vezető feladatait konzorciumi szinten, heti 20 órában munkaviszony keretei között látja el a következők szerint:

- irányítja a szakmai megvalósítást,
- folyamatosan kapcsolatot tart a projektmenedzserrel, a konzorciumi tagokkal, együttműködő partnerekkel,
- koordinálja a szakmai megvalósítókat,
- garantálja az egyes programelemek megvalósulását, felügyeli a szakmai követelmények teljesülését,
- folyamatosan kapcsolatot tart az együttműködő partnerekkel,
- részt vesz a hálózat munkájában, az innovatív fejlesztésekben,
- szervezi a belső team munkát, havi rendszerességgel belső műhelyeket, szakmai egyeztetéseket végez,
- koordinálja az alkalmazott szociális munkások munkáját,
- szoros kapcsolatot tart a kiemelt projekt képviselőivel, részt vesz a kutatási tevékenységekben,
- biztosítja az esélyegyenlőségi és fenntarthatósági szempontok teljesülését
- előkészíti a fenntartás időszakát.

A szervezett tagjai rendszeresen üléseznek a rendszeres információ-áramlás biztosítása, a közös és adekvát döntéshozás érdekében. Ezen alkalmakon meghatározásra kerül a további időszak várható feladatlistája konkrét felelősökkel és határidőkkel megjelölve. Ezzel igyekszünk a megvalósítás áttekinthetőségét, nyomon követhetőségét biztosítani és egyúttal a projekt érdekében megfelelő folyamatmenedzselést biztosítani. A megvalósíthatóság érdekében egyértelműen lehatárolt feladatokat határozunk meg a projektmenedzsment körében, melyeket a munkaköri leírásokban fektetünk le.

A menedzsment tagjai biztosítják a konzorciumi partnerek közötti kapcsolattartást, melynek megvalósítása rendszeres team üléseken, menedzsment megbeszéléseken keresztül zajlik. Az

információáramlás további lehetőségei közé sorolhatóak az e-mailes megkeresések, az egyes rendezvényeken való személyes közreműködés.

A menedzsment felépítését mutatja a mellékletben található szervezeti ábra.

8. A NYILVÁNOSSÁG BIZTOSÍTÁSA, KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG

A projekt kommunikációjának megtervezése két alapelemre épül, egyrészt a

„Széchenyi 2020 Kedvezményezett Tájékoztatási Kötelezettségei útmutató és arculati kézikönyv „KTK 2020” (Arculati kézikönyv) előírásai, másrészt a projekt aktuális üzeneteihez illeszkedő legmegfelelőbb eszközök kiválasztása.

A projekt megvalósítása szempontjából a kommunikáció kiemelkedő jelentőségű, hiszen a projekt célkitűzéseinek elérése érdekében és a lakosság érzékenyítésére, a befogadó közeg kialakításához széleskörű tájékoztatás, interaktív kommunikáció és koordináció megvalósítása szükséges.

Az egyes célcsoportokat olyan célzott módon szükséges megközelíteni, amely a leghatékonyabb módját biztosítja az eredmények megismertetésének, valamint biztosítja azok hosszú távú hatásait.

A projekt megvalósítása során a kötelezően előírt tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségeket teljesítjük. Az Egyéb fejlesztés 150 millió Ft alatti megítélt támogatási összeggel rendelkező projektekre előírt kommunikációs csomaghoz kötött kötelező elemeket megvalósítjuk. Az önkormányzat weboldalához rendelt aloldalt működtetünk, az eseményekről fotódokumentáció készül, a projekt kezdetekor kihelyezésre került a C típusú tábla, a TÉRKÉPTÉR-ben rögzítjük a szükséges információkat. A társadalmisítás érdekében a megvalósítás során 8 alkalommal TV felvétel illetve nyomtatott sajtómegjelenés készül.

A belső kommunikáció alapvetően a kedvezményezeti szinten a megvalósítással összefüggő információ átadás és koordináció szempontjából fontos és kiemelt elemek. A belső kommunikáció egyik leghatékonyabb eszköze maga a hálózat, ahol az információáramlásnak, az adatok összegyűjtésének kiemelt jelentősége van.

A belső és külső kommunikáció kialakításában, a nyilvánosság biztosításában központi szereplő a projektmenedzsment.

8.1 A célcsoportok és az érintettek kommunikációs szempontú elemzése, kommunikációs üzenetek megfogalmazása

Célcsoport	Célcsoport értékelése	Várható reakciók	Üzenetek
A szegregátumokban élő hátrányos helyzetűek	Fontos – az operatív és stratégia szakaszban egyaránt	Együttműködés	A bevonás növelése, a célcsoport tagok aktivizálása
A befogadó közösség	Fontos – az operatív és stratégia	Támogató hozzáállás	A tolerancia erősítése, a befogadó készség

	szakaszban egyaránt		fejlesztése
Az együttműködő partnerek	Fontos – az operatív és stratégia szakaszban egyaránt	Lelkes hozzáállás, érdeklődés, motiváltság	Motiváció erősítése, a projekt támogatásának erősítése, társadalmi felelősségvállalás tudatosítása. A projekt eredményeinek közérthető disszeminálása A projekt céljaival való azonosulás elérése
Munkáltatók	Fontos – az operatív és stratégia szakaszban	Érdeklődés, motiváltság	A támogatás növelése, a projekt során az együttműködés erősítése A projekt eredményeinek közérthető disszeminálása A projekt céljaival való azonosulás elérése

8.3 Kommunikációs eszközök azonosítása

Célcsoport	Kommunikációs eszköz	Kommunikációs csatorna	Legnagyobb eredmény elérésének eszköze
A szegregátumokban élő hátrányos helyzetűek	rendezvény és web2, hirdetések közzététele a Kommunális háznál, TV és újság megjelenés	Személyes és tömegkommunikáció	Direkt, interaktív kapcsolat és web2, fogadóórák,

A befogadó közösség	rendezvény és web2, TV és újság megjelenés	Személyes és tömegkommunikáció	Direkt, interaktív kapcsolat és web2, sajtómegjelenés, fejlesztő tréning
Az együttműködő partnerek	rendezvény és web2, TV és újság megjelenés	Személyes és tömegkommunikáció	Direkt, interaktív kapcsolat és web2, Sajtómegjelenés, fejlesztő fórumok, találkozók
Munkáltatók	rendezvény és web2, TV és újság megjelenés	Személyes és tömegkommunikáció	Direkt, interaktív kapcsolat és web2, sajtómegjelenés, fejlesztő fórumok, találkozók

1. SZÁMÚ MELLÉKLET: AZ AKCIÓTERÜLET JOGOSULTSÁGÁNAK ALÁTÁMASZTÁSA KSH ADATOKKAL

1. sz. táblázat: Sarkad - városrész adatok

Forrás: 2011. évi népszámlálás

Mutató megnevezése	Sarkad összesen	Sarkad Északi városrész	Óváros	Telek	Ipari park	Külterület
Lakónépesség száma	10020	1255	5479	3016	207	63
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	16,2	28,7	15,0	13,9	9,7	9,5
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	60,9	57,6	60,4	62,4	69,6	63,5
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	22,9	13,7	24,5	23,7	20,8	27,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	28,0	68,2	21,4	25,9	9,0	22,5
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	7,3	4,0	8,8	5,2	11,0	11,3
Lakásállomány (db)	4347	374	2559	1269	112	33
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	16,6	32,9	13,3	19,0	4,5	39,4
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	53,2	83,3	49,1	50,0	43,1	45,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	21,8	63,5	15,9	17,4	6,9	20,0
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	43,2	15,9	47,0	45,8	52,5	50,0
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	52,0	76,4	49,4	49,9	45,5	53,3
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	10325					

Alacsony presztízű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	44,2	48,0	40,7	50,6	48,8	13,6
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességen belül	64,0	82,7	61,2	62,2	50,7	60,3
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	18,9	42,4	18,0	16,6	17,6	12,0
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	9,3	21,7	9,0	8,2	3,9	4,0
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	14,8	32,2	10,9	17,5	5,2	31,0
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	8,0	5,1	6,7	9,9	22,7	17,2

**2. sz. táblázat: Sarkad –
Szegregátumok adatai**

A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) **értéke az érintett területen 30% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt**
Forrás: 2011. évi népszámlálás

Mutató megnevezése	Sarkad összesen	1. szegregátum (Magyar u. - Szent István tér - Losonczi u. - Hajdú u. - Szalontai út - Szalontai út mindkét oldala a Bánát u. és a Sziget u. között - Szalontai út - Toldi u. - belterületi határ - Hajdú u. - Holló u.)	2. szegregátum (Bakrét utca - Sarkadkeresztúri út - Széles utca - belterületi határ)	3. szegregátum (Gárdonyi utca - Honvéd utca - Gárdonyi tér)	4. szegregátum (Ságvári utca déli oldala - Ságvári utca mindkét oldala a nyár utcától)
Lakónépesség száma	10020	1203	215	80	110
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	16,2	30,3	16,3	23,8	20,0
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	60,9	57,4	57,2	57,5	70,0
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	22,9	12,3	26,5	18,8	10,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	28,0	73,5	46,3	41,3	41,6
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	7,3	1,7	0,0	8,0	1,6
Lakásállomány (db)	4347	348	104	38	38
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	16,6	37,4	19,2	0,0	21,1

Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	53,2	85,5	65,9	52,2	70,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	21,8	68,4	39,0	32,6	33,8
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	43,2	13,9	30,5	43,1	28,4
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	52,0	79,3	67,7	56,8	57,5
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	10325				
Alacsony presztízű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	44,2	57,3	46,5	54,5	73,9
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	64,0	84,3	65,6	58,8	76,4
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	18,9	45,5	41,9	33,3	11,5
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	9,3	23,8	24,3	15,2	11,5
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	14,8	36,8	17,2	0,0	16,7
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	8,0	6,1	4,3	33,3	11,1

3. sz. táblázat: Sarkad - Szegregátumok adatai

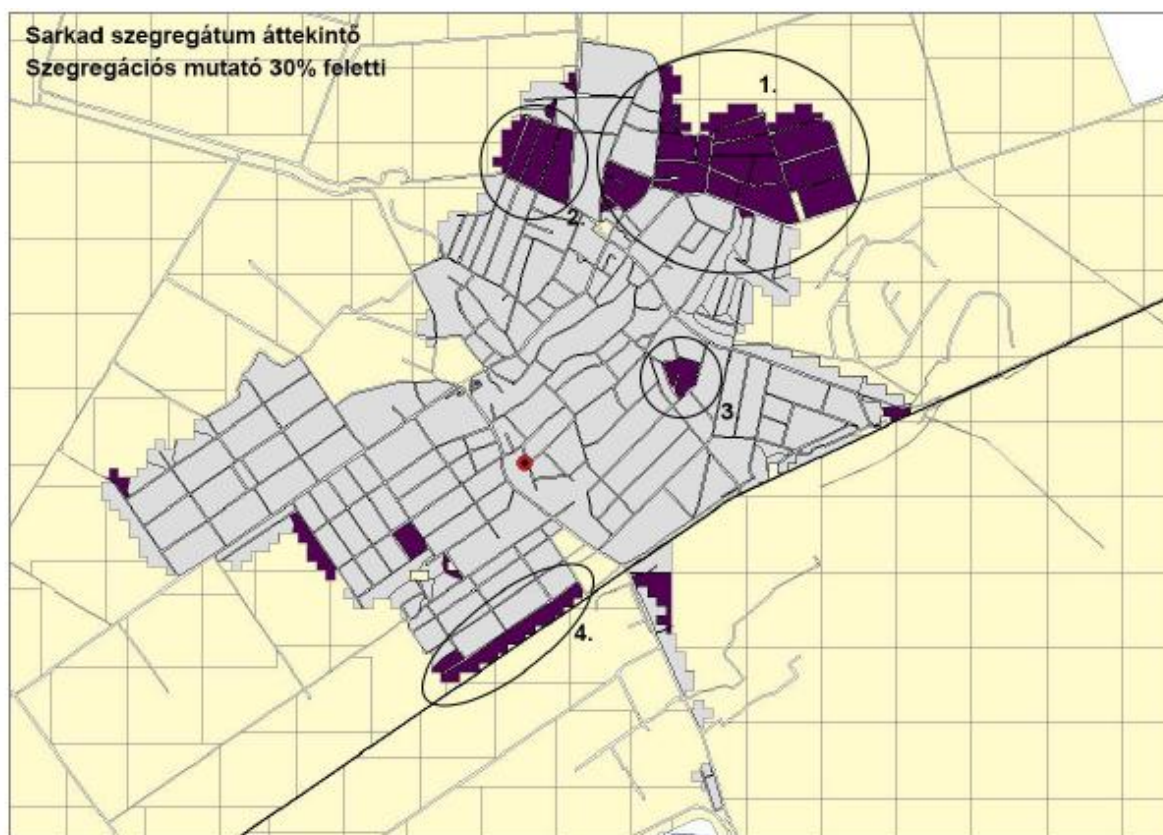
A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) **értéke az érintett területen 35% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt**

Forrás: 2011. évi népszámlálás

Mutató megnevezése	Sarkad összesen	1. szegregátum (Magyar u. - Losonczi u. - Hajdú u. - Szalontai út - Szalontai út mindkét oldala a Bánát u. és a Sziget u. között - Szalontai út - Toldi u. - belterületi határ - Hajdú u. - Holló u.)	2. szegregátum (Bakrét utca - Sarkadkeresztúri út - Széles utca - Attila utca)	3. szegregátum (Széles utca - Mátyás utca - Bakrét utca - belterületi határ)
Lakónépesség száma	10020	1189	69	90
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	16,2	30,6	15,9	18,9
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	60,9	57,2	55,1	58,9
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	22,9	12,2	29,0	22,2
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	28,0	74,1	47,4	47,2
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	7,3	1,5	0,0	0,0
Lakásállomány (db)	4347	341	36	39
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	16,6	38,1	13,9	20,5

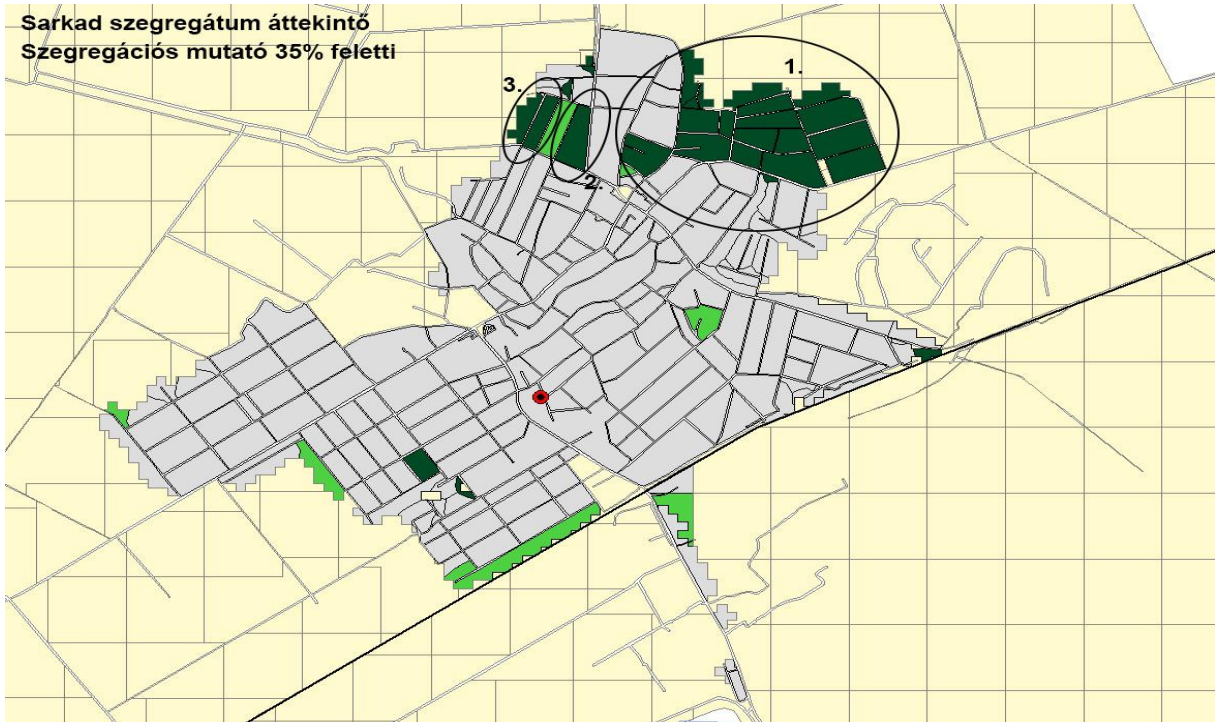
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	53,2	86,2	73,7	64,2
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	21,8	69,0	44,7	39,6
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	43,2	13,2	22,7	33,9
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	52,0	80,1	75,0	67,5
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	10325			
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	44,2	61,1	50,0	47,4
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	64,0	84,9	69,6	62,2
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	18,9	47,2	52,4	44,1
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	9,3	24,4	28,6	26,5
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	14,8	37,6	10,0	18,4
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	8,0	6,2	3,3	5,3

2. SZÁMÚ MELLÉKLET: SARKAD SZEGREGÁTUMAIT ÁTTEKINTŐ TÉRKÉPEK

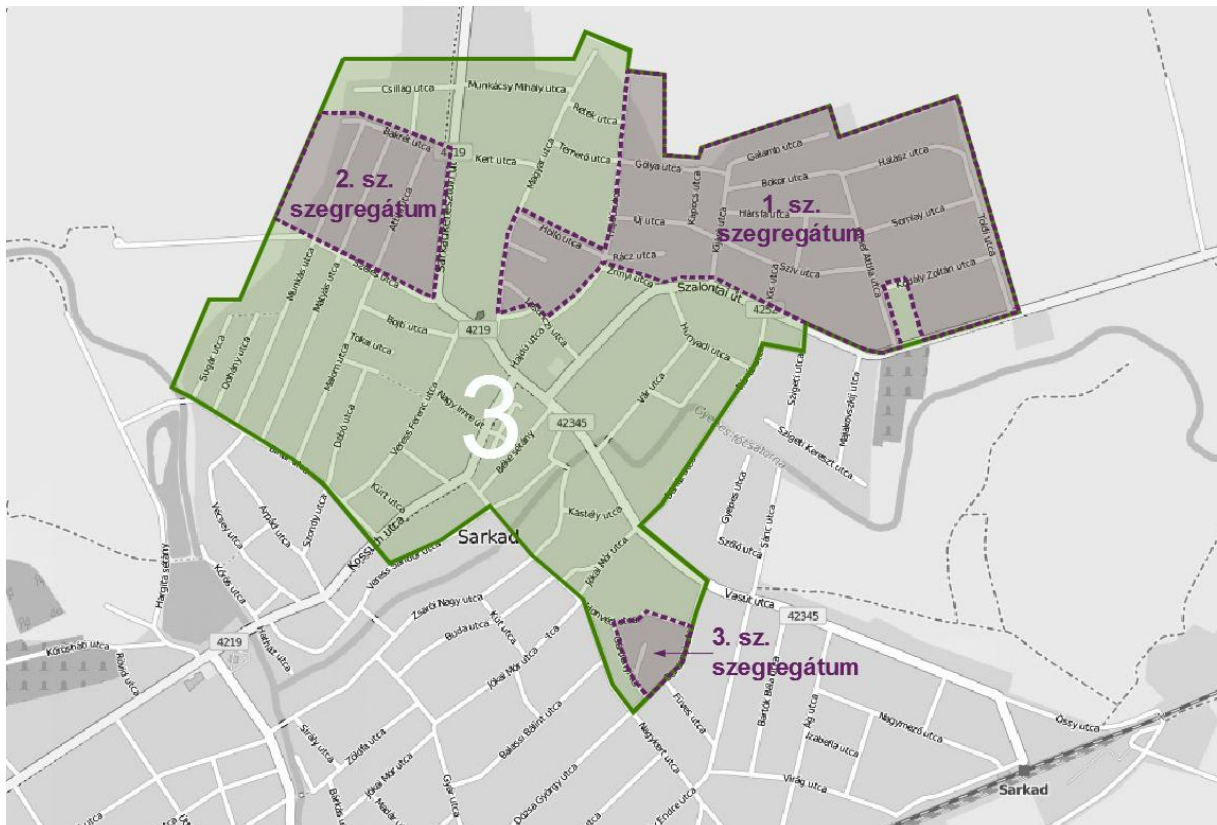
Forrás: Központi Statisztikai Hivatal 2015.

Sarkad szegregátum áttekintő
Szegregációs mutató 35% feletti

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal 2015.

3. SZÁMÚ MELLÉKLET: AZ AKCIÓTERÜLET ÉS A SZEGREGÁTUM ELHELYEZKEDÉSE A TELEPÜLÉSEN BELÜL

Életvezetési tanácsadás																				
Szociális bértakások kialakítása																				
Szolgálati lakás kialakítása																				
Önkormányzati belterületi út felújítása																				
Közösségi épület																				
Térfigyelő-rendszer fejlesztése																				
Kapcsolódó és kötelező tevékenységek																				
Integrált Településfejlesztési Stratégiához illesztés																				
Anti-szegregációs program																				
Helyi esélyegyenlőségi program																				

